

PLA LOCAL D'INCLUSIÓ SOCIAL DE TERRASSA – PLIS **DOCUMENT DE BASE**

Aprovat pel Ple Municipal el 31 de març de 2011

1. INTRODUCCIÓ.....	3
1.1 De l'Estratègia Europa 2020 al Pla Local per a la Inclusió Social	3
1.2 Marc conceptual.....	5
1.3 Marc normatiu	8
2. QUÈ ÉS EL PLA LOCAL PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL (PLIS).....	10
2.1 Metodologia.....	11
2.1.1. Diagnosi	12
2.1.2. Pla d'acció	12
2.1.3. Execució del pla d'acció	14
2.1.4. Avaluació i seguiment.....	14
2.2 Relació amb altres plans municipals	15
3. LA TERRASSA ACTUAL	17
3.1 Una composició desigual del territori.....	17
3.2 Un creixement intens de població	18
3.3 L'existència de diferents realitats socials i el risc de dualització	19
3.4 Lloc de residència, no de vida quotidiana	21
3.5 Un comerç i una hostaleria amb marge de millora	21
3.6 Un model econòmic en transformació.....	22
3.7 Diagnosi social	23
3.7.1. Àmbit econòmic.....	24
3.7.2. Àmbit de la salut.....	25
3.7.3. Àmbit relacional.....	25
3.7.4. Àmbit laboral.....	25
3.7.5. Àmbit formatiu	26
3.7.6. Àmbit residencial	26
3.7.7. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social.....	27
3.8 Els efectes socials.....	30
3.9 Anàlisi DAFO.....	36
4. CAP A UNA TERRASSA MÉS INCLUSIVA	37
4.1 Un creixement limitat i condicionat.....	37
4.2 Teixit productiu: especialització i diversificació	39
4.3 Més solidesa empresarial, més estabilitat laboral	40
4.4 Augment del nivell formatiu mig i determinada especialització professional	41
4.5. Actuar per limitar l'impacte social no desitjat del model de ciutat.....	43
5. POSSIBLES ESTRATÈGIES I MESURES CORRECTORES.....	46
6. PROPOSTA DEL PLA D'ACCIÓ.....	49
ANNEX 1: GLOSSARI.....	55
ANNEX 2. RESUM DE LES SESSIONS DE TREBALL DELS GRUPS DE PARTICIPACIÓ DE LA PRIMERA FASE DEL PLIS	78
2.1 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DEL GRUP ESTRATÈGIC.....	78
2.2 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT DE RENDES	80
2.3 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT DE LA SALUT	83
2.4 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT RELACIONAL.....	84
2.5 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT LABORAL.....	90
2.6 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT FORMATIU.....	92
2.7 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT RESIDENCIAL	94
ANNEX 3. RELACIÓ DE PARTICIPANTS EN L'ELABORACIÓ DEL DOCUMENT BASE DEL PLIS	97
ANNEX 4. FITXES D'ACTUACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ	103
ANNEX 5. APORTACIONS AL DOCUMENT FINAL.....	180

1. INTRODUCCIÓ

Les polítiques públiques d'inclusió són un conjunt de metodologies d'intervenció social que superen el prisma assistencialista tradicional per passar a fomentar les potencialitats i l'autonomia de les persones, apostant per una intervenció de caràcter preventiu i proactiu, anticipador i estratègic.

El Pla Local d'Inclusió Social (PLIS), es desenvolupa en base a una diagnosi multifactorial de la ciutat, i des de la perspectiva de fer més probable el futur més desitjable per a Terrassa, en termes de millores en la igualtat d'oportunitats, de reducció de la vulnerabilitat social i de millora de les condicions de vida.

Així, el PLIS té com a missió la planificació, disseny i coordinació d'iniciatives, mesures i accions d'intervenció social que permetin detectar i afeblir els factors d'exclusió i vulnerabilitat social a nivell local; amb l'objectiu principal d'una major inclusió social de tota la població; mitjançant la integralitat, la transversalitat i el treball en xarxa amb tot el conjunt d'actors socials que operen al territori.

1.1 De l'Estratègia Europa 2020 al Pla Local per a la Inclusió Social

Els PLIS són la concreció en l'àmbit local de l'impuls des de la Unió Europea d'una estratègia econòmica orientada al creixement i a l'ocupació per a disminuir la pobresa. L'Estratègia Europa 2020 proposa tres prioritats interrelacionades¹:

1. Un creixement intel·ligent, desenvolupant una economia basada en el coneixement i la innovació.
2. Un creixement sostenible, promovent una economia que faci un ús més eficaç dels recursos, que sigui més verda i competitiva.
3. Un creixement integrador, fomentant una economia amb un alt nivell d'ocupació que tingui cohesió social i territorial.

L'Europa 2020 entén que l'ocupació és la sortida de la pobresa, malgrat hi ha encara un determinat nivell de pobresa en l'economia formal². Alhora és possibilista i, sense canviar l'actual marc conjuntural, se centra en minimitzar-ne les conseqüències.

Els objectius que segueixen a aquesta estratègia en el marc europeu, en són 5:

1. Augmentar fins el 75% la taxa d'ocupació de la població entre 20 i 64 anys.
2. El 3% del PIB de la UE hauria de ser invertit en I+D
3. S'hauria d'assolir l'objectiu "20/20/20"³ en matèria de clima i energia.
4. El percentatge d'abandó escolar hauria de ser inferior al 10%⁴, i almenys el 40% de la generació més jove hauria de tenir estudis superiors complets.
5. El risc de pobresa hauria d'amenaçar a 20 milions de persones menys.

Dins les polítiques socials europees, s'aposta per compartir l'anàlisi dels factors que es conjuguen en el fenomen de l'exclusió social. Es parteix de la necessitat d'establir indicadors conjunts, i altres adaptats a la pròpia realitat, per a visualitzar-ho, avaluar les mesures aplicades, i així també poder

¹ **Europa 2020**; *Una estratègia para un crecimiento inteligente, sostenible e integrador*; Comisión Europea; Bruselas, 3.3.2010. COM(2010) 2020; pàg.3

² *Les polítiques d'inclusió social a Europa i a Catalunya. Una perspectiva comparada*; apunts en la jornada a Barcelona, el 15 de setembre de 2010; Auditori de l'ONCE.

³ Refereix a: 20% de reducció d'emissions, 20% d'energia generada de fonts renovables, 20% d'augment d'eficiència energètica.

⁴ Tot i que a l'Estat espanyol s'hauria de tenir en compte que es parteix d'un 30% d'abandó escolar.

compartir pràctiques exitoses o els problemes detectats entre els diversos països de la Unió Europea.

Parlem dels indicadors d'impacte compartits en el marc d'Europa anomenats "indicadors de Laeken". Aquests són construccions estadístiques que han de facilitar l'elaboració d'una diagnosi de la realitat social i a posteriori la valoració de l'impacte en la realitat de les polítiques socials aplicades. Són indicadors d'impacte genèrics en una població concreta i, per tal de ser comparables, s'adapten a cada realitat i particularitats territorials i col·lectives.

Els indicadors d'impacte de les polítiques inclusives, territorialment es poden classificar en⁵:

1. Indicadors europeus seleccionats conjuntament, que faciliten l'avaluació dels progressos de cada Estat membre vers els objectius comuns. En aquesta categoria hi trobem indicadors com: persones que viuen en llars on els seus membres es troben a l'atur, persistència de renda baixa, persones amb nivells formatius baixos, taxa d'atur de llarga durada, etc.

2. Indicadors nacionals seleccionats sobre la base de definicions i supòsits acordats conjuntament, els quals han d'aportar informació del progrés dels Estats membres respecte als objectius, sense la necessitat que l'anàlisi de les dades sigui comparable, o que tingui una normativa clara. Aquests indicadors s'utilitzaran per mesurar la naturalesa i abast de les polítiques d'intervenció. S'interpreten conjuntament amb la informació de context (definicions exactes, supòsits i representativitat). Alguns exemples d'indicadors nacionals establerts al Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social del Reino de España (PNAIn) són: nombre de Rendes Mímines d'Inserció, menors infractors, despesa en l'accés a habitatge públic, taxa d'idoneïtat, etc.

Després de 10 anys amb la proposta de l'Estratègia de Lisboa, l'any 2010 se'n fa una valoració i el resultat n'és l'Estratègia 2020, en la qual s'hi afegeixen tres indicadors més: l'índex de risc de pobresa, que es refereix a persones amb ingressos inferiors al 60% de la mitjana del país; l'índex de privació material, que quantifica aquelles persones que no tenen accés a béns i serveis bàsics com l'alimentació, la calefacció, etc i en el que es valora que es tingui en consideració el context; i l'índex de persones en atur en una mateixa llar.

3. Indicadors d'informació de context de cada Estat membre, que són els indicadors de la situació de la que es parteix, els antecedents, i la informació respecte les tendències de futur. Alguns exemples són la distribució de la renda S80/20, el coeficient de Gini, esperança de vida en néixer, esperança de vida saludable, etc.

En el marc del PNAIn, Catalunya s'incorpora a aquesta nova proposta política, i als seus principis rectors amb el *Pla per a la Inclusió i Cohesió Social a Catalunya* (promogut per l'ICASS). Aquest Pla parteix de la base que, per tal de portar a terme polítiques inclusives, es requereix del treball col·lectiu i en xarxa, ja que *per la seva dimensió social i política, reclamen el compromís de tots els Departaments del Govern i s'han de vertebrar des d'una actuació transversal i integral coordinada i territorialment distribuïda, amb cooperació públic-privat i fomentant la participació ciutadana en termes d'inclusió*⁶.

El Pla Local d'Inclusió Social és la concreció estratègica i operativa, a escala local, d'aquestes línies europees, estatals i autonòmiques.

⁵ Cuaderno europeo nº4; www.fundacionluisvives.org; pàgs.23-26.

⁶ **Pla per a la inclusió i la cohesió social a Catalunya**; *Visió, necessitats, conceptes, estratègia. Construint la resposta*; Generalitat de Catalunya, volum I; pàg.4

El PLIS és fruit d'un nou prisma davant els riscos i vulnerabilitats socials, i protagonitza una nova resposta política que es configura entorn el concepte inclusió. Suposa el pas de les polítiques socials centrades en la pobresa, a unes polítiques centrades en la preocupació per a la igualtat d'oportunitats, basades en la multidimensionalitat de la vulnerabilitat, la qual s'entén que pot afectar a tota persona.

El PLIS ha de ser el marc estratègic d'actuació integral amb l'objectiu de debilitar les causes d'exclusió social, d'atendre col·lectius amb més necessitats i, a la vegada, de prevenir i/o anticipar-se davant les situacions de vulnerabilitat⁷. Es parteix d'una diagnosi del context, en aquest cas de la Terrassa actual. Partir d'una diagnosi ens aporta una anàlisi de les oportunitats i límits per assolir els objectius, i alhora ens plasma la base per a un plantejament possibilista.

Es persegueix generar dinàmiques de cooperació dels actors socials que proporcionin estabilitat a una xarxa en pro de la inclusió, perdurable. Amb la voluntat de preveure possibles situacions futures i considerant de forma realista respostes i solucions alternatives, és a dir, anticipant-se. El PLIS esdevé generador de coneixement, ja que es basa en un diagnòstic dinàmic de la realitat territorial específica; un coneixement que reverteix en el propi procés i en els seus actors amb efectes de millora contínua, de formació i de divulgació.

Les polítiques d'inclusió, es caracteritzen per acceptar i entomar el caràcter polièdric i complex de la igualtat d'oportunitats, i se centren en un canvi de lògica en el plantejament que comporta el pas de la perspectiva individual a la comunitària, de la promoció de l'assistencialisme a la de l'autonomia, d'un enfocament econòmic a un enfocament multidimensional, de la reacció a l'acció estratègica i anticipadora, d'entendre les conseqüències a centrar-se en les causes, de l'especialització i segmentació a la transversalitat i coordinació multinivell, i que possibilita avançar cap a la coresponsabilització, la participació i la sensibilitat de les particularitats territorials⁸ i de col·lectius.

1.2 Marc conceptual

El concepte inclusió en si mateix recull aquest canvi de lògica i afecta al concepte de l'objecte d'atenció social. Des d'aquesta perspectiva s'entén que hom és susceptible de veure's afectat per "l'exclusió". Des de la inclusió el concepte engloba molts més factors a tenir en compte, i esdevé quelcom molt més complex. L'exclusió social ha deixat de ser una condició fixa (o una característica personal o d'un col·lectiu), per convertir-se en un risc associat a diverses etapes del cicle vital que exposa a les persones que les travessen, a situacions de possible vulnerabilitat. Les etapes vitals, sumades a condicions com la formació, l'ocupació, l'origen, el gènere, la salut, l'entorn, etc, comporten que l'exclusió adquireixi nous perfils més complexos, polièdrics i dinàmics.

El context actual és fruit dels canvis estructurals experimentats en els àmbits de l'economia, la demografia i la societat. Canvis que han comportat un augment de les desigualtats socials i, paral·lelament, han desembocat en un increment dels riscos de vulnerabilitat i exclusió que se sumen a les ja tradicionals situacions d'exclusió social⁹. Riscos generalitzats que comporten un gir en el prisma de l'exclusió: ara es té en compte el cicle vital de les persones, ja que s'entén que les situacions de vulnerabilitat i de risc poden sorgir i es configuren al llarg de la vida, i que cada moment porta associades unes necessitats.

⁷ **Plans d'Inclusió Social**; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona (2008), Xarxa de municipis; pàg.9

⁸ **Plans d'Inclusió Social**; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona (2008), Xarxa de municipis; pàg.27

⁹ **Pla per a la inclusió i la cohesió social a Catalunya**; *Visió, necessitats, conceptes, estratègia. Construint la resposta*; Generalitat de Catalunya, volum I; pàg.4

La inclusió dóna protagonisme a la millora de les condicions de vida de tota població, des d'una perspectiva universal i integral; sense oblidar els col·lectius que fins el moment han estat els protagonistes de les polítiques socials. El prisma des de la inclusió, al marge de la dimensió econòmica, també té en compte els diversos àmbits que tenen a veure amb les condicions de vida i les possibles formes de desavantatge social que podrien dificultar l'autonomia i/o la participació. Davant el caràcter multidimensional de la inclusió, s'hi contemplan sis àmbits: econòmic, laboral, formatiu, social i sanitari, residencial i relacional¹⁰.

Aquesta concepció multidimensional prové d'un enfocament centrat en les persones, en aquelles dimensions que afecten a la vida de cadascun dels individus que formen part de la societat. Es tracta, per tant, d'una forma d'aproximació a la realitat basat en la persona i aquells espais on es determinen les seves condicions de vida. La igualtat d'oportunitats i la garantia dels drets es manifesten a nivell individual. És per això que s'adopten, de forma instrumental, aquests àmbits de la inclusió.

1. **L'àmbit econòmic** es refereix a la distribució de la renda, les dificultats financeres i la dependència respecte les prestacions públiques. En altres paraules, s'hi inclouen persones en situació de pobresa monetària i/o amb accés insuficient a les fonts de renda. Un indicador n'és el nombre de perceptors de RMI o de PNCs, és a dir, el nombre de persones que basen els seus ingressos econòmics en transferències públiques. L'actual conjuntura econòmica ha generat que s'accentuin les desigualtats econòmiques prèviament existents entre els ciutadans i ciutadanes de Terrassa, augmentant el nombre de persones els ingressos dels quals provenen bàsicament de transferències públiques.
2. **L'àmbit de la salut** engloba factors com la dependència, la planificació familiar, les malalties estigmatitzades, la salut mental, etc. Com a cas paradigmàtic d'indicador, hi trobaríem la població amb algun grau de discapacitat reconegut. L'elevat sobreenvelliment de la població terrassenca actual, acompanyat del repuntament en la natalitat dels últims anys, han generat un augment de la població en risc d'exclusió en aquest àmbit alhora que augmenta la pressió sobre els serveis públics, dificultant-ne la planificació.
3. **L'àmbit relacional** contempla les xarxes socials¹¹, veïnals i familiars, i les característiques dels vincles¹² establerts en aquest marc. En el cas de Terrassa, també hi incloem la manca d'accés als drets de ciutadania, entent l'exercici d'aquests com a relacions amb l'entorn social. Indicadors possibles són el nombre de persones sense documentació, el volum de població major de 75 anys que viu sola o la taxa d'associacionisme. La configuració urbanística i les onades migratòries que ha viscut la ciutat han generat un sistema gairebé dual de relacions socials: una xarxa entre la població autòctona i una xarxa entre la població nouvinguda. Si bé no es tracta de dues xarxes impermeables l'una de l'altra, les relacions entre ambdues són complexes, el que té efectes en la construcció d'un sentiment de pertinença a la ciutat.
4. **L'àmbit laboral** contempla els factors de l'atur i la desocupació, l'existència de subsidi o no, les condicions laborals, la qualificació laboral, etc. Una possible mesura de la població en risc d'exclusió laboral és la població en atur amb un grau baix o molt baix d'ocupabilitat. El marcat caràcter industrial de la ciutat provoca que l'impacte de les diferents crisis

¹⁰ **Diputació de Barcelona (2008)**, *op. cit.*, pàg. 12. Si bé el document estableix set àmbits (econòmic, laboral, formatiu, sociosanitari, residencial, relacional i polític/participació), hem optat per sis, integrant l'àmbit polític/participació dins l'àmbit relacional, ja que considerem que ambdós refereixen a les dinàmiques relacionals de les persones amb l'entorn social.

¹¹ Una xarxa social és una estructura social creada per les relacions de tot tipus (d'amistat, de parentiu, d'interessos comuns, de creences compartides...) que es donen entre els membres d'una societat.

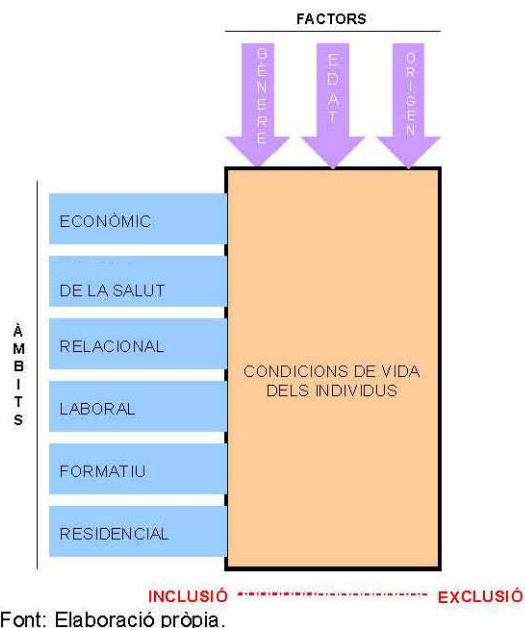
¹² Enrique Pichón-Rivière defineix el vincle com la forma particular en què un subjecte es connecta o relaciona amb l'altre o els altres, creant una estructura que és particular per cada cas i per cada moment.

cíclics de l'economia sigui més fort que en d'altres municipis on l'economia no estava tan especialitzada. És el cas de l'especialització en el tèxtil o la construcció, sectors generadors de molta ocupació en temps de bonança però que han generat excedents de mà d'obra difícilment transferible a d'altres sectors quan no existeix tant treball en aquests. Aquest és un dels principals elements que explica l'elevada taxa d'atur que registra actualment Terrassa.

5. L'**àmbit formatiu** posa l'accent en la llengua, l'analfabetisme, l'abandó escolar i el nivell formatiu. Entre les persones amb més risc en aquest àmbit hi trobem la població adulta amb estudis primaris o inferiors (no finalitzats, analfabets, sense estudis). En el cas de Terrassa, s'observa una polarització de la població segons el nivell d'estudis: un grup amb nivells de formació molt baixos i un altre amb nivells de formació alts. Aquest fenomen respon també a la configuració de l'economia productiva local, que ha atret l'arribada de població amb nivells formatius baixos en oferir treball a mà d'obra sense qualificació.
6. Finalment, l'**àmbit residencial** inclou aquelles persones que no tenen accés a un habitatge o que viuen en un entorn degradat. Un possible indicador són les sol·licituds d'habitatge social. Actualment, la problemàtica en aquest àmbit és una conseqüència de la crisi dels sectors immobiliari i financer, alhora que es tracta d'un problema derivat de la manca d'ingressos. La combinació d'aquests elements han provocat que el pes del cost de l'habitatge en l'economia domèstica hagi pujat progressivament fins al punt de donar-se un elevat risc de desnonaments. Aquest fet s'agreuja per la concentració d'aquests fenòmens en el territori producte d'una distribució residencial homogènia en cada zona, que no genera sistemes socials i urbans compensats.

Que les persones presentin un major o menor nivell de risc d'exclusió en els diferents àmbits presentats també depèn de les pròpies característiques. D'aquesta forma, resulta erroni considerar que el risc en cada àmbit és estable: les situacions d'exclusió són dinàmiques i, per tant, variables en el temps. Existeixen, però, una sèrie de factors individuals que poden intensificar el risc d'exclusió: el sexe, l'edat o l'origen són tres elements clau en la situació social de les persones. En aquest sentit, ser home o ser dona, ser jove o ser d'edat avançada, ser autòcton o immigrant, etc, són elements que també entren en joc i poden agreujar o atenuar la posició de les persones en el continu inclusió-exclusió.

Diagrama 1. Àmbits i factors de l'exclusió social

Hem vist que l'exclusió social supera els aspectes econòmics, que trobem nous processos que la modulen, i que també hi entra en joc el cicle vital de les persones. Així doncs, podríem definir la inclusió com el pol oposat a l'exclusió social, i dir que entre ambdós pols, hi ha una sèrie de situacions de vulnerabilitat que evolucionen en funció de la potencialitat de participació i d'autonomia de les persones, en interacció amb els canvis conjunturals o estructurals de l'entorn.

1.3 Marc normatiu

Llei 13/2006, de 27 de juliol, de prestacions socials de caràcter econòmic

DOGC 4 d'agost de 2006, núm. 4691

BOE 23 d'agost de 2006, núm. 201

Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials de Catalunya

DOGC 18 d'octubre de 2007, núm. 4990

Decret 24/2010, de 23 de febrer, de la Comissió Rectora del Pla d'acció per a la inclusió i la cohesió social a Catalunya.

DOGC núm. 5579 03/03/2010

Decret 27/2003, de 21 de gener, de l'atenció social primària

DOGC 5 de febrer de 2003, núm. 3815

DECRET 200/2010, de 27 de desembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya

DOGC 29 de desembre de 2010, núm. 5785

2. QUÈ ÉS EL PLA LOCAL PER A LA INCLUSIÓ SOCIAL (PLIS)

El PLIS se situa dins les actuals tendències de la gestió pública, en les que l'objecte de preocupació és la garantia de drets i oportunitats en pro de l'equitat entre tots els conciutadans. En el Pla hi convergeixen els principis derivats de les polítiques inclusives, des d'un prisma multidimensional, proactiu, integral i cooperatiu, en termes d'eficiència; i de la governança local, la qual concep la ciutadania com a actor polític participant en termes de coresponsabilització, i on el govern local tendeix a ser relacional, consensual i facilitador.

És el marc estratègic d'actuació de totes les iniciatives dins l'àmbit local adreçades a afeblir i prevenir els factors d'exclusió social, alhora que a fomentar l'optimització del benestar conjunt de la població. Això requereix treballar des de la planificació, ja que el PLIS s'adreça a dotar de sentit estratègic les diverses accions existents al municipi. Ofereix una perspectiva integral tant des del punt de vista de l'individu com de la comunitat; és en aquest punt on recau el pes d'un model de gestió pública descentralitzat i universal, on es vetlli per la coherència i la coordinació entre tots els elements per tal de potenciar-ne la seva eficàcia i la seva eficiència en termes de *governança* com a principi d'actuació¹³.

La governança suposa el reconeixement de la necessitat de cooperació dels diversos actors socials en la planificació i execució de les polítiques socials. Implica treballar amb criteris relacionats amb la democràcia participativa i amb un model de gestió pública multinivell; amb la preeminència d'allò relacional en termes d'interacció i cooperació; amb la perdurabilitat de la interacció integral entre els tres actors fonamentals en la consecució de la inclusió (entre sector públic, privat i societat civil); i amb l'establiment de mecanismes de consens, coordinació i relació directa amb les preocupacions dels ciutadans, en termes de transparència, eficàcia i responsabilitat pública.

Es proposa promoure mesures per a la inclusió social mitjançant un model d'intervenció en xarxa de tots els agents del municipi, especialment de l'administració local. Ha de ser un instrument que ajudi a concretar mesures i a establir mecanismes de cooperació entre l'administració i la població per tal d'arribar al desenvolupament de programes i accions en base a unes línies estratègiques compartides per a tota la xarxa, i per assolir els següents objectius:

1. Desenvolupar un model de ciutat inclusiu.
2. Debilitar els factors de risc d'exclusió social i fomentar l'autonomia personal.
3. Superar el marc estricte dels serveis socials bàsics mitjançant el treball transversal, l'anticipació i la resposta integral.
4. Adequar i dotar de coherència totes les accions presents en les diverses realitats territorials i comunitàries.
5. Treballar en xarxa, coordinar-se i cooperar amb els diferents agents del territori amb sistemes de participació.
6. Produir i transferir coneixement en matèria d'inclusió social.

Una de les virtuts i característiques del PLIS, és la seva flexibilitat i capacitat d'adaptar-se a la realitat diana, destacant el seu rol de facilitador per a la producció de solucions innovadores, en base a la participació de tots els agents inclusius del municipi, i com a resultat del consens en la presa de decisions referides als programes i accions corresponents; i en base a un procés d'avaluació continuat a mode d'investigació-acció sistemàtica.

¹³ Plans d'Inclusió Social; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona (2008), Xarxa de municipis; pàg.37

2.1 Metodologia

La metodologia segueix les noves línies de gestió pública relacionades amb la inclusió social. Per tant, respon a un marc estratègic proactiu i anticipador i a una manera de fer des de la transversalitat, la integralitat i la planificació estratègica; sobre la base del concepte de la garantia de drets, depassant allò econòmic i visualitzant aquelles necessitats respecte les condicions de vida que permetin una optimització en el grau d'autonomia de les persones.

En tant que instrument de planificació, un PLIS ha de poder respondre a¹⁴:

1. Quin municipi tenim?
2. Quin municipi podem i volem tenir?
3. Quines accions emprendrem per a transformar el municipi en inclusiu i com ho durem a terme?
4. Quins elements ens permetran avaluar l'adequació de les nostres accions amb els efectes esperats?

Les respostes a aquestes preguntes, es tradueixen en quatre fases de desenvolupament del PLIS: la diagnosi, el pla d'acció, l'execució i, el seguiment i avaluació. Aquestes fases no són estàtiques, sinó que es mantenen en retroalimentació, i per tant es caracteritzen perquè, en cas necessari i segons l'avaluació, s'incorporin canvis o es renovi la informació generant coneixement.

En primer lloc hem elaborat una diagnosi, que és el marc per pensar amb criteri possibilista què podem fer, quins límits tenim, etc. per a establir el full de ruta per a transformar Terrassa en un municipi inclusiu. Ens centrarem en el terreny d'allò possible, des d'on es pot actuar, és a dir, en les conseqüències no desitjades de la realitat actual.

Com a resultat d'aquesta primera fase de diagnosi, elaborem internament (des de l'Oficina Tècnica) el document de bases, al qual s'hi desenvolupen el marc teòric, la diagnosi descriptiva, la diagnosi analítica, el detall de les conseqüències socials, i les bases metodològiques que ara mateix esteu llegint.

La metodologia del PLIS requereix que sigui fruit d'una idea compartida, d'un consens. Per a generar consens, compartim aquest document de bases i desenvolupem l'entrada en escena dels actors per, a grans trets, elaborar el Pla d'Acció: per a construir línies estratègiques, els corresponents objectius, les accions per tal d'assolir-los, la concreció operativa d'aquestes accions, i els instruments de seguiment i avaluació. Aquesta és la segona fase del PLIS.

Hem parlat de governança, que implica un govern relacional i multinivell, i que es caracteritza per la cooperació dels actors socialment implicats. Aquest és l'estil, i la manera de fer-ho serà desenvolupant i validant el document de bases mitjançant un procés de participació.

El final d'aquest procés és la versió 1 del PLIS, que es configura com un document de proposta inicial i que ha de passar per un procés de validació política i dels actors implicats al procés.

La versió 2 del PLIS, inclourà el desenvolupament de les dues fases procedimentals: la de la planificació de les accions, i la de la concreció dels instruments de seguiment i avaluació. Aquestes fases són constants durant tot el procés.

¹⁴ Plans d'Inclusió Social; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona (2008), Xarxa de municipis; pàg.49

La tercera fase és la d'execució, en la que es concretarà la planificació i desenvolupament de les accions, i un inventari de les que ja es porten a terme amb la corresponent actualització.

I la quarta fase és la de l'establiment dels instruments de seguiment i avaluació, la qual cal veure en dues dimensions: l'exclusiva del pla d'acció, i la que observa els impactes del Pla Local d'Inclusió Social de forma més global en la nostra ciutat.

Seguidament passem a desenvolupar més extensament en què consisteix cada fase del procés de desenvolupament del PLIS.

2.1.1. Diagnosi

El primer pas, doncs, és elaborar la diagnosi sobre la situació d'exclusió i vulnerabilitat social al municipi. Aquesta ens ha de dotar d'un criteri possibilista, realista i limítrof d'allò que a la ciutat de Terrassa, per les seves característiques, és possible realitzar vers la inclusió. Una diagnosi que ens permet veure de quina realitat partim, els seus atributs, i les conseqüències socials de la mateixa.

2.1.2. Pla d'acció

És la factibilitat, la concreció. La concreció del contingut, de les responsabilitats dels actors, dels recursos, dels objectius, i de la temporalitat o calendarització. És el que ens permet passar de la declaració d'intencions a un full de ruta que ens faciliti anar cap al municipi que volem, o podem, tenir.

El PLIS, com a Pla en tota la seva globalitat, té una temporalitat de 4 anys. Per a establir el Pla, caldrà partir de la diagnosi i traçar unes línies estratègiques pensades per superar les conseqüències socials que comporta el municipi del que partim; també caldrà establir els corresponents objectius operatius d'acord amb les línies estratègiques establertes, i proposar les accions correctores; finalment es procedeix a la concreció de la metodologia específica respecte les dues següents fases, la d'execució, i la de seguiment i avaluació. Aquestes dues fases no segueixen un ordre cronològic, sinó que són constants en tot el procés.

Una de les característiques principals de les noves polítiques d'inclusió és que requereixen de ser traduïdes en la governança local, i que aquesta és porosa amb la participació de la societat civil i que es tracta d'un model de gestió pública descentralitzat i universal. Governança local és sinònim de *govern relacional, consensual o facilitador*. El PLIS exerceix com a facilitador de la dimensió participativa, la qual ajuda a ser més creatius i que sorgeixin solucions innovadores, que siguin fruit d'un consens i que es focalitzin en el model inclusiu de ciutat. Es tracta d'un estil de gestió pública des les polítiques socials inclusives, transversals, incloent la coresponsabilitat i la participació entre els actors implicats.

En aquesta línia, pel desenvolupament de la proposta inicial del què ha de ser el PLIS (versió 1 del document) es realitza un procés d'implicació de diversos actors.

En un primer moment ja es va endegar un procés participatiu gestionat per la Fundació Pere Tarrés durant l'any 2008. En aquest cas es tractava de l'elaboració d'un informe que produeix una *Diagnosi sobre l'exclusió social a la ciutat de Terrassa*, i un *Inventari d'actuacions per a la inclusió social i anàlisi dels recursos a la ciutat de Terrassa*; els mateixos, també elaboren un estudi sobre *l'Exclusió social a la ciutat de Terrassa: mapes de vulnerabilitat i d'actuacions*.

El 2009 es fa pública la diagnosi¹⁵ fruit d'aquest encàrrec. A inicis del 2010 es constitueix l'Oficina Tècnica pel Pla Local d'Inclusió Social a la ciutat, la qual forma part del departament de Planificació i avaluació de l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils de l'Ajuntament de Terrassa.

L'Oficina Tècnica té diverses funcions, entre elles la de producció de coneixement entorn la inclusió; per això reprèn la diagnosi (que és la que trobem en el present document), fa un procés de conceptualització, i elabora la versió zero del document de bases que teniu a mans. La diagnosi s'ha vist ampliada de manera **interna i amb les aportacions sorgides en el segon moment de participació**, i es caracteritza per a definir un model de ciutat inclusiu partint del que ara mateix tenim i de les conseqüències socials que comporta.

En el segon moment de participació, un cop superada la fase de diagnosi, es desenvolupa el Pla d'Acció. Aquest parteix de les conseqüències socials derivades del model actual de ciutat, i té per objectiu la validació de la diagnosi i la concreció de les estratègies i accions a desenvolupar.

La participació en aquest segon moment consisteix en un procés de consulta i deliberació, i s'organitza en 8 comissions: una de persones expertes, 6 corresponents a cadascun dels àmbits d'anàlisi, i una d'interna configurada pels coordinadors d'àrea del mateix Consistori.

La composició de les comissions s'ha realitzat en base a tres criteris principals: els coneixements, l'experiència i la centralitat en l'àmbit. Així, es tractava d'escollir actors que fossin representatius de l'àmbit i, per tant, amb capacitat d'incidir en els elements que el componen. En paral·lel a aquest aspecte, s'ha considerat necessari incorporar participants amb un coneixement expert, d'origen teòric o pràctic, per assegurar certa nivell de pragmatisme i de perspectiva, en les aportacions. L'objectiu global és representar els diferents posicionaments possibles en cada àmbit alhora que participin actors clau, amb capacitat d'actuar directament en la realitat.

La **comissió de persones expertes**, desenvolupa el prisma més global i estratègic. La seva funció és deliberar sobre com fer possible que les polítiques socials siguin realitzables a nivell local, és a dir, com aplicar el paradigma teòric del PLIS en la realitat local de Terrassa.

Les **6 comissions**, corresponents a cada àmbit d'anàlisi, són la residencial, la relacional, la laboral, l'econòmica o de les rendes, la salut, i la de formació. Aquestes se centren en:

- Completar i validar les conseqüències socials del model de ciutat actual desenvolupades en la diagnosi.
- Concretar les línies estratègiques, els corresponents objectius operatius, i les accions que permetran accomplir-los.
- Dibuixar el pla executiu de les accions, fent un inventari de plans, programes, projectes i accions inclusives; pacte del repartiment de responsabilitats, i en el seu cas, la concertació.
- Acordar uns mínims pel que fa als instruments d'avaluació i seguiment continuat del pla d'acció i l'executiu. Elaborar indicadors de procés i de resultat, vinculats directament a les accions.

El conjunt de les comissions per àmbits deliberen per tant, sobre el desenvolupament de la governança en la realitat, i la necessitat de canvis estructurals en base la concreció d'accions. També deliberen sobre els canvis en la realitat de forma immediata, i sobre què és prioritari ara, per afavorir el canvi a llarg termini.

¹⁵ Podeu consultar aquesta diagnosi a l'adreça web http://www.terrassa.cat/Front/final/_b7jUqTOaomY5ikj-z-HRjFpYbFHGA971UWPkhv-n8SGoPhPrc80aog

La **comissió interna** té per objectiu garantir la coherència entre les actuacions municipals i el que desenvolupa el PLIS. Dit d'una altra manera, valorar quines d'aquelles accions que ara mateix es plantegen i desenvolupen de forma sectorial, són susceptibles d'incorporar-se al PLIS com a accions inclusives i complementàries entre elles. El PLIS és un instrument transversal de planificació; per això el principi bàsic d'aquesta comissió és fer de la multidimensionalitat, l'enfocament per a entomar les responsabilitats sobre temes inclusius de forma compartida i coresponsable.

En l'apartat 2.2, s'hi desenvolupa de manera molt inicial la relació el PLIS amb altres plans municipals.

Al llarg del procés de desenvolupament del PLIS hi haurà nous actors susceptibles de ser incorporats als instruments de seguiment, participació o coordinació del pla. Caldrà que tinguin certa trajectòria històrica a la ciutat, i que la seva tendència sigui desenvolupar accions d'estil inclusiu. La incorporació de nous actors es realitzarà un cop acabat aquest segon procés de participació, del qual en resulta un document del PLIS a socialitzar de forma més global, i a tot el conjunt d'actors susceptibles d'incloure-s'hi. S'establirà un mapa de proximitat a les polítiques d'inclusió que servirà per a elaborar un model de detecció d'agents inclusius on es valorarà l'àmbit temàtic, el caràcter públic-privat, les bases ideològiques, i la gradació entre especialització i generalització; s'obrirà el procés per tal que els mateixos actors s'inclouguin, i finalment es procedirà a la implementació de mecanismes de consens per a tot el conjunt.

2.1.3. Execució del pla d'acció

Aquesta és la tercera fase del procés d'elaboració del PLIS, tot i que s'ha de considerar de forma retroalimentària, ja que s'anirà actualitzant durant tota la implementació del Pla. En aquesta fase, s'hi concretarà la planificació i desenvolupament de les accions, i un inventari de les que ja es porten a terme (amb la corresponent actualització).

L'objectiu d'aquesta fase és l'operativització, la qual ha de garantir el desenvolupament òptim del Pla. S'ha de caracteritzar per uns actors capaços de fomentar coresponsabilitats i de crear complicitats entre els diverses àrees implicades¹⁶.

Al PLIS es consideren quatre orígens/naturaleses d'actors :

- xarxa ciutadana (ONG's, associacions, i empreses prestadores de serveis o d'economia social),
- xarxa de poders públics (persones expertes i professionals, tècnics, govern municipal, etc),
- xarxa econòmica i de mercat (empreses, agents socials, etc), i
- la població general.

2.1.4. Avaluació i seguiment

Aquesta fase del procés també es caracteritza per ser dinàmica i retroalimentada durant tot el procés. L'objectiu és acordar els instruments mínims d'avaluació i seguiment.

Per una banda s'hauran d'acordar els indicadors de seguiment i avaluació. En trobem de tres tipus:

- Els de **procés** i els de **resultat**, adherits a cada acció; ens han de permetre veure si anem bé o no durant el desenvolupament del pla d'acció, en termes d'eficiència i eficàcia.
- D'**impacte**, els quals ens han de permetre veure els efectes globals resultants de la implementació del PLIS; ens han de permetre comparar els efectes de les estratègies i accions desenvolupades amb les d'altres ciutats inclusives. L'avaluació serà anual.

Com a sistema periòdic, es proposa establir un plenari anual amb l'objectiu d'analitzar l'**impacte** de la implementació del PLIS; i on s'hi estableixin processos de retroalimentació, amb l'objectiu

¹⁶ **Plans d'Inclusió Social**; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona (2008), Xarxa de municipis; pàg.43.

d'actualitzar-se respecte els elements de nova aparició, o altres canvis en la realitat objecte d'intervenció.

Respecte les dimensions a mesurar en l'avaluació i seguiment de les accions, es proposa valorar la correspondència dels destinataris o públic objectiu de cada acció, si el públic atès correspon o no al plantejat en un començament, o si cal fer canvis en l'operativització del Pla o no.

2.2 Relació amb altres plans municipals

Les polítiques d'inclusió, lluny de quedar-se com una declaració d'intencions, es configuren en un compromís del nostre Ajuntament per a avançar vers una ciutat amb el ple reconeixement del capital social, on es genera un model de gestió pública amb l'objectiu que hom pugui gaudir dels mateixos drets i benestar social, amb noves solidaritats¹⁷. A la ciutat de Terrassa, aquests compromisos s'han explicat al Pla de Mandat 2007-2011, on, en la concreció de les seves línies estratègiques i objectius, es pot llegir la voluntat de construir un model de ciutat inclusiva des de l'entesa política, i que posa l'accent en totes les persones. Entenent que la proposta de la dimensió territorial local és l'espai on desenvolupar les polítiques d'inclusió, entenent que el marc local proporciona el coneixement de les *necessitats i oportunitats, per prevenir i actuar, per construir els lligams necessaris entre sectors públic i privat, els agents socials, l'economia social i els agents implicats*¹⁸.

Terrassa es configura com una ciutat innovadora, que s'afegeix a la proposta de noves eines i instruments pel bon govern local. Així, per a dissenyar el futur de la ciutat, s'aposta per una estratègia compartida caracteritzada per la concertació entre agents econòmics i socials, la participació ciutadana, i el lideratge proactiu del mateix govern local.

El PLIS ha d'esdevenir el marc de planificació transversal que aglutini aquells elements estratègics inclusius que existeixen als diversos plans, pactes i programes que es conjuguen en allò local. Genera i gestiona coneixement sobre la realitat en termes d'inclusió, vetlla pels principis de la governança, i per l'acompliment d'aquells que emergeixen de les polítiques d'inclusió locals. Ha de ser una eina dinàmica i en constant revisió i reconstrucció del global d'actuacions que tenen a veure amb la inclusió, des de la coresponsabilització.

Això de la inclusió i de la transversalitat no és nou al Consistori, tanmateix, és encara més una declaració d'intencions que no pas una realitat operativitzada al territori. En els darrers anys en la ciutat s'han impulsat projectes estratègics com el Programa d'Orientació per als Equipaments Comercials, el Pla d'Equipaments Esportius de Terrassa, el Programa d'Habitatge de Terrassa, el Pla Estratègic de la Joventut de Terrassa, el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal, l'Agenda 21, el Pla d'Accessibilitat, el Pla Director de Mobilitat, el Pla Estratègic de Ciutadania, el Pla d'Equipaments Cívics, el Pla Local d'Actuació en matèria de Serveis Socials (PLASS), el Pla de Treball Dones, el Pla de la Innovació Local de Terrassa, el Pacte de Terrassa per a la Cohesió davant la Crisi, el Pla d'Eficiència, Innovació i Austeritat, el Pla de la Societat de la Informació, el Projecte Educatiu de Ciutat, el Pla Estratègic de Participació Ciutadana, el Programa Usos del Temps, els programes Pla de Barris, el Pla Global de la Gent Gran, etc. Tots ells són exemple de fórmules innovadores relacionades amb les bones pràctiques vinculades als principis de la inclusió. Les bones pràctiques en inclusió són paral·les al que hem definit com a estil o acció inclusiva. Exemples concrets són els diversos plans que han emprat processos participatius en la seva elaboració i consecució, que han tingut en compte les particularitats territorials i col·lectives, que mostren la intenció de crear xarxa, que mostren sensibilitat per aspectes com l'origen,

¹⁷ Pla de Mandat 2007-2011, *L'estratègia i els compromisos per construir una ciutat millor*, Terrassa 2007-2011; pàg.6

¹⁸ Plans d'Inclusió Social; *Guia metodològica*; Diputació de Barcelona, Xarxa de municipis; pàg.19.

l'accessibilitat, l'edat, el gènere; que prioritzen la proximitat, un govern relacional, que parteix del consens; que té en compte aspectes vinculats en la configuració causal de situacions de vulnerabilitat, com el procés d'emancipació dels joves; que configura el Pla des del prisma de la integralitat i la transversalitat; que té en compte els principis i bases dels altres plans existents a nivell local; que té en compte la comunitat i a totes les persones que la conformen; que inclou la prevenció com a objectiu d'actuació; que parteix d'una diagnosi previa de la realitat objecte d'actuació, i que se centra en les causes de les situacions de vulnerabilitat i exclusió social.

3. LA TERRASSA ACTUAL

Farem una aproximació analítica sobre quina és la realitat actual del municipi. Malgrat pretén donar una visió completa dels atributs i condicionants actuals de la ciutat, no és possible abordar de forma exhaustiva tots els elements que conformen la ciutat, i és per això que cal considerar-ho més una visió dels elements clau, que no pas una anàlisi de tots i cadascun dels trets presents a Terrassa.

La història del municipi i la configuració de la ciutat al llarg dels anys condicionen quin municipi tenim. Aquest fet afecta a aspectes físics alhora que es manifesta en termes socials, difícilment es poden entendre l'un sense l'altre. Es tracta, per tant, de situar quins elements clau presenta avui dia la ciutat com a conseqüència del passat i que la configuren tal i com l'entendem.

3.1 Una composició desigual del territori

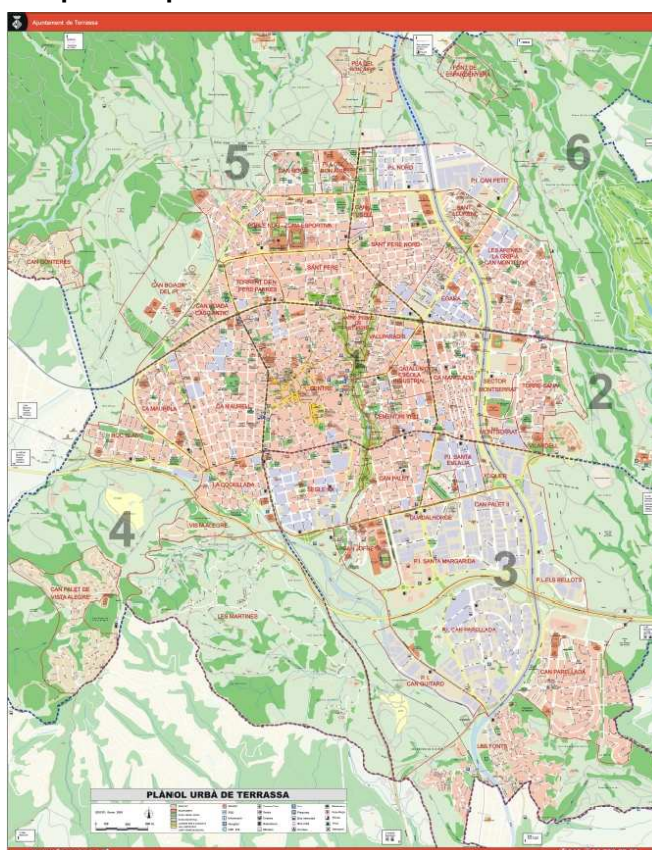
La configuració territorial de la ciutat presenta diferències en funció de la zona a la que fem referència. Una ràpida mirada al mapa de la ciutat ens permet fer diferents apreciacions.

La configuració del municipi presenta dues grans zones d'especialització del sòl: d'una banda, barris únicament residencials i comercials; de l'altra, zones de sòl únicament industrial, com són els polígons industrials. Però el que destaca des de la perspectiva social de l'ús del sòl són l'existència de zones mixtes on es combinen diferents usos.

El conjunt mostra una trama urbana contínua acompanyada de zones amb combinacions d'usos residencial i industrial, i un seguit de zones annexes a la trama principal, el que posa de manifest l'existència de diferents realitats urbanístiques en funció de la zona de residència. La distribució dels usos del sòl condiona el tipus de sistema que es generi a cada barri: cal buscar, per tant, un equilibri d'usos que permeti generar sistemes socioeconòmics que es puguin mantenir al llarg del temps.

Des d'una una visió microscòpica, observem que la densitat urbanística i poblacional és molt diferent segons el barri que tinguem en compte. Ens trobem amb una configuració desigual del territori, amb una diferenciació entre barris: hi ha homogeneïtat interna a cada zona però són heterogènies entre sí. Aquesta diferència crea un escenari que dificulta el flux de ciutadans entre

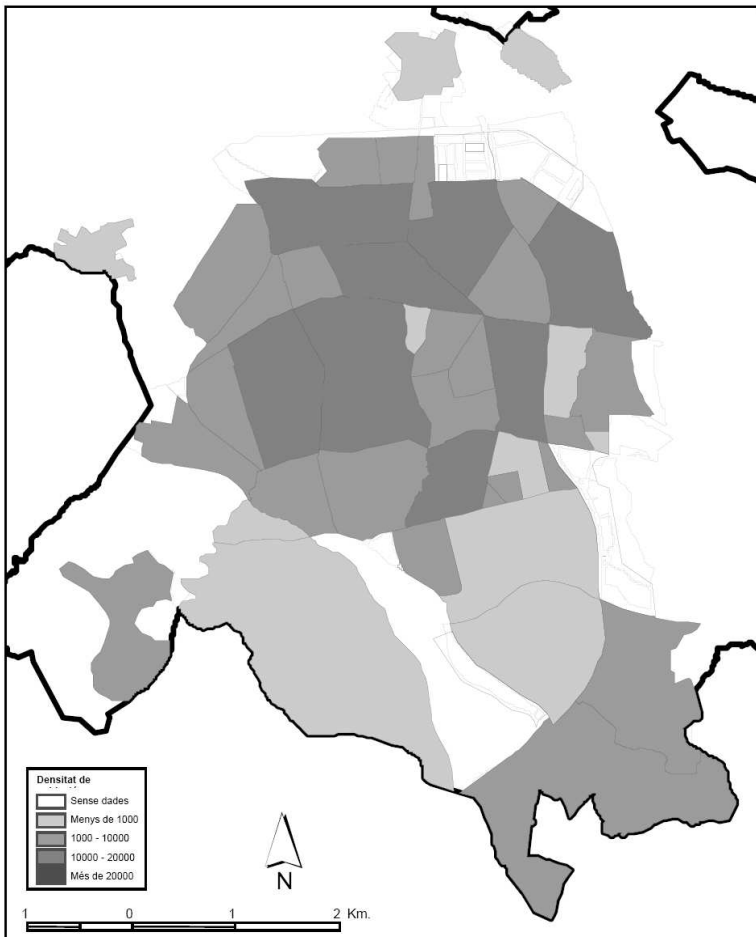
Mapa 1. Mapa de Terrassa. Districtes i barris. 2010

Font: Ajuntament de Terrassa.

zones, i també la creació d'una identitat conjunta de ciutat. Alhora estableix espais de relacions socials relativament aïllats, estancs entre el d'una zona i els de la resta de Terrassa.

Mapa de densitat de població per barris.
Font: Ajuntament de Terrassa. 2010.

Des d'una perspectiva social, la imatge que es dibuixa amb tots aquests elements, és la diferència de condicions segons es resideixi en un barri o en un altre: l'accés als serveis, la proximitat als centres neuràlgics de la ciutat, les condicions de l'habitatge de residència, la permeabilitat de la xarxa social, etc.

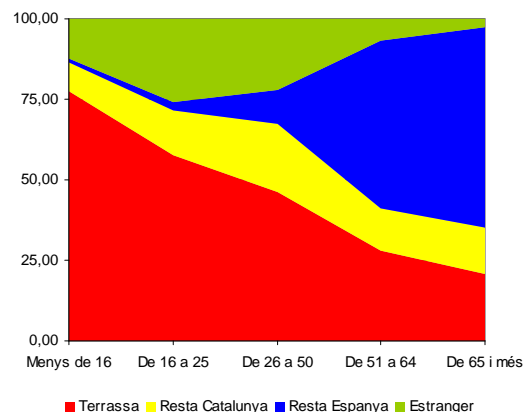
3.2 Un creixement intens de població

La configuració territorial actual de Terrassa no es podria entendre sense analitzar també l'enorme contingent de població que ha vingut a residir al municipi en les últimes dècades. No en va, la ciutat ha multiplicat per 2,29 la seva població en els últims 50 anys¹⁹.

El creixement s'ha basat en l'arribada de població procedent de fora de la ciutat, protagonitzada per dues grans onades migratòries: durant els anys 60 i 70, la població nouvinguda procedia de la resta d'Espanya; durant la primera dècada del segle XXI, la població ha vingut bàsicament de l'Àrea Metropolitana i de l'estranger.

En el cas de la població procedent de la resta d'Espanya, es tracta d'una migració eminentment econòmica: les oportunitats de treball que oferia la ciutat, unides a la manca en la zona de procedència, eren el principal factor que va motivar a migrar a Terrassa. Els moviments

Gràfic 1. Població segons lloc de naixement i grup d'edat. En percentatge. 2007

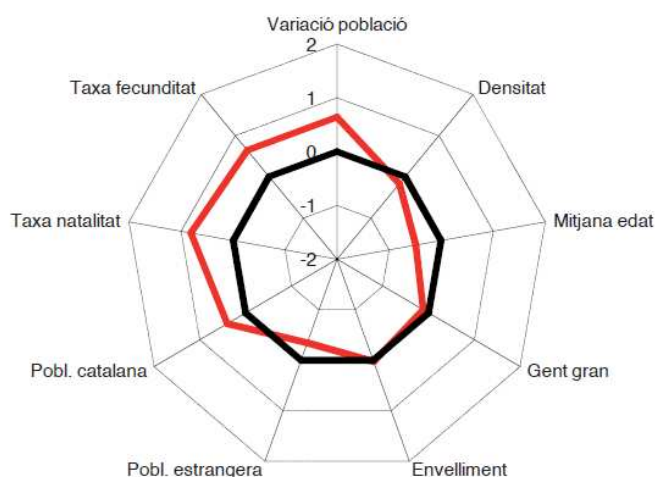
¹⁹ Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009 i elaboració pròpia a partir de l'Enquesta Demogràfica de Catalunya 2007, Idescat.

migratoris contemporanis en el context català s'han produït per dos factors: la capacitat de prosperar laboralment i econòmic segueixen sent els factors principals, però la capacitat de desplaçar-se d'una forma més ràpida, i l'elevat preu de l'habitatge, han fet que el binomi lloc de treball-lloc de residència s'hagi trencat. Així, el creixement en l'última dècada s'ha produït per les oportunitats laborals que ofería la ciutat (el cas paradigmàtic és el de la construcció), però també perquè la ciutat ofería habitatge a millors preus que els de les ciutats de la primera corona metropolitana (l'anomenat efecte "expulsió" del mercat de l'habitatge).

Des d'un punt de vista estrictament demogràfic, aquesta situació s'ha traslladat a l'estructura social del municipi. Així, la presència de població nascuda a Terrassa es va reduint a mesura que avancem en els grups d'edat, de forma paral·lela al que ho fa la població nascuda a la resta de Catalunya. La població nascuda a l'estranger, en canvi, té una incidència notable en els grups d'entre els 16 i els 50 anys. Finalment, la població nascuda a la resta d'Espanya, representa més de la meitat de la població major de 50 anys.

De forma comparada, la situació de Terrassa és rellevant respecte d'altres municipis similars²⁰:

Gràfic 2. Teranyina d'indicadors demogràfics. Terrassa. 2008

Font: El Perfil de la Ciutat, edició 2010.

tant el creixement de la població en l'última dècada, com la presència de població nascuda a la resta de Catalunya són més importants, mentre la mitjana d'edat és inferior, igual que la presència de població nascuda a l'estranger.

Més enllà de l'anàlisi quantitativa, l'arribada de població nouvinguda genera una redefinició de les relacions socials: la societat autòctona i la població nouvinguda han d'establir nous lligams alhora que aquesta última passa a formar part d'una ciutat i una societat que és nova en molts sentits.

3.3 L'existència de diferents realitats socials i el risc de dualització

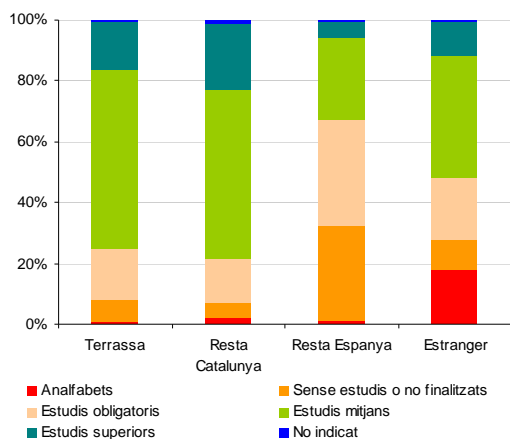
L'encaix de la població nouvinguda depèn en bona part de la tipologia de persones que arriben a la societat d'acollida. En aquest sentit, l'arribada de ciutadans i ciutadanes amb aspectes personals similars (culturals, econòmics, formatius, etc) a les dels autòctons, generen menys dificultats d'integració al municipi.

En el cas de Terrassa, l'origen i/o la procedència permeten establir diferències entre la població en àmbits com la formació, la zona de residència i d'altres aspectes com el consum, l'oci i les xarxes relacionals. També permet establir diferències en termes de situació laboral i categoria professional.

²⁰ S'ha pres com a referència el conjunt de municipis participants en el projecte "El Perfil de la Ciutat". Aquests municipis són: Barberà del Vallès, Granollers, Manresa, Mataró, Rubí, Sabadell, Santa Coloma de Gramenet, Terrassa, Vic i Vilanova i la Geltrú. Per a més informació, podeu veure el web <http://elperfildeciutat.wordpress.com/>.

Si analitzem el primer element, la formació, les diferències són considerables. La població nascuda a Terrassa i a la resta de Catalunya, presenta valors molt similars i alhora diferents dels de la població nascuda a la resta d'Espanya i a l'estranger.

Gràfic 3. Població de 16 anys i més segons nivell d'instrucció i lloc de naixement. En percentatge. 2009

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

En el cas de la població nascuda a la resta d'Espanya, el 67,1% presenta nivells formatius d'estudis obligatoris o inferiors, fet que ve condicionat per l'edat d'aquesta població. Respecte la població nascuda a l'estranger, aquest conjunt representa el 48,1%, amb un 18,1% d'analfabets²¹. Aquests valors són molt superiors als de la població nascuda a Terrassa i a la resta de Catalunya: 24,6 i 21,6% respectivament que tenen estudis obligatoris o inferiors.

Per la part alta dels nivells formatius, els estudis superiors, aquesta pauta es reproduïx però amb les proporcions oposades: major percentatge pels nascuts a Terrassa i la resta de Catalunya (15,4 i 21,6% respectivament) que pels nascuts a la resta d'Espanya i a l'estranger (5,4 i 11,2% respectivament).

L'efecte directe d'aquest fet es manifesta en el mercat de treball a través de la categoria professional que s'ocupa: l'any 2001 més del 60% de la població nascuda a la resta d'Espanya i a l'estranger s'ocupava com a treballadors qualificats d'indústria, operaris d'instal·lacions i maquinària, o com a treballadors no qualificats; les mateixes categories professionals ocupen el 43,8% dels treballadors nascuts a Catalunya.

Per la part superior de les categories professionals, els directius, tècnics i professionals, la distribució és inversa. Aquestes categories ocupen al 35,3% dels nascuts a Catalunya mentre se situen al voltant del 20% en els nascuts a la resta d'Espanya o a l'estranger.

La incidència de l'origen i/o la procedència també es manifesta en la ubicació al territori: 24 barris tenen com a població majoritària la nascuda a Terrassa, els 17 restants presenten més presència de gent nascuda fora del municipi. Aquests grups presenten una incidència superior a la mitjana en els casos de Ca n'Anglada, Can Palet II, Ègara, Guadalhorce, Montserrat i Xúquer.

Les característiques formatives i laborals, els trets socioeconòmics de la població, i les diferències residencials esmentades anteriorment, es manifesten també en les xarxes de relacions socials que es donen a la ciutat. Així s'estableix un model de relacions socials marcat per la dualitat, ja que ens trobem amb dues grans xarxes amb poca interrelació entre elles.

L'arribada de població nouvinguda té també conseqüències en termes d'integració comunitària: la incorporació a alguna d'aquestes xarxes és complexa i depèn també de la densitat de la mateixa. La xarxa de relacions centrada entre la població autòctona presenta una major tradició i, per tant, una major fortalesa, mentre la xarxa formada per població al·lòctona no té la mateixa densitat. Aquest fet condiciona les possibilitats d'incorporar-s'hi i les dificultats de participació dels nouvinguts en la comunitat, de manera que disposen de menys recursos per desenvolupar les

²¹ Cal tenir en compte l'existència de molta població que no té reconegut el nivell d'instrucció assolit al seu país d'origen. Així, disposarien d'un nivell d'instrucció formal (el legalment reconegut a Espanya) que no coincideix amb el real (el legalment obtingut al país d'origen), el que distorsiona l'anàlisi d'aquest aspecte.

pròpies activitats (coneixement dels mecanismes socials i administratius, xarxes relacionals personals, posició històrica a la ciutat, etc).

3.4 Lloc de residència, no de vida quotidiana

Ja hem indicat que un dels factors d'atracció de població a la ciutat en l'última dècada ha estat el cost de l'habitatge. En molts casos, especialment els d'aquells ciutadans procedents de Barcelona i la seva corona metropolitana, aquest és l'únic motiu, de manera que mantenen el seu lloc de treball i la seva vida quotidiana fora del municipi: residir a Terrassa és útil en termes de costos de residència; tot i que comporti un augment del temps emprat en la mobilitat obligada per raó de treball en incrementar el nombre i la distància dels desplaçaments. De forma indirecta, es generen efectes més subtils: la incorporació a la societat local d'aquests col·lectius és més complexa atès que participen poc de la vida local i les seves relacions socials sovint s'estableixen en el seu municipi d'origen.

Malgrat tot, al tractar-se de grups de gent en edat reproductiva, a llarg termini i de forma diferida, participaran i es vincularan a Terrassa a través dels fills i de les filles. En tractar-se de població que s'emancipa de la llar paterna i es troba en edat reproductiva, són ciutadans i ciutadanes joves que generen una demanda elevada i homogènia de serveis públics: escoles, escoles bressol, etc. Donat que és un procés molt estès i en franges d'edat similars, la planificació d'aquests serveis resulta molt complexa pel seu caràcter necessàriament polivalent: a llarg termini, requereix adaptar-los a les necessitats canviant vinculades al cicle de vida (avui requeriran d'escoles; demà, de serveis sanitaris). En aquest sentit, els costos de prestació dels serveis públics són més elevats que en aquells territoris on l'estructura d'edats de la població sigui més diversa.

La vinculació amb la comunitat més pròxima es configura a través de diferents mecanismes: d'una banda, els vincles amb els veïns, entitats i activitats que es fan; i de l'altra, els serveis que s'ubiquen al territori i que són necessaris en el quotidià (comerç, salut, etc).

3.5 Un comerç i una hostaleria amb marge de millora

A finals de l'any 2009, el 22,8% de les empreses amb seu social a Terrassa desenvolupen la seva activitat en l'hostaleria o en el comerç al detall, ocupant l'11,7% del total d'assalariats. Es tracta, per tant, de dos subsectors importants en el conjunt de l'activitat econòmica de la ciutat. Destaquen especialment, els establiments de begudes i el comerç al detall d'altres articles en establiments especialitzats. Però més enllà del volum de serveis disponibles, cal tenir en compte la seva ubicació en el territori, la seva accessibilitat.

Socialment, existeix la percepció que l'oferta comercial del municipi està concentrada al centre, un fet que ja s'apuntava en la diagnosi del POEC de l'any 2003: "existeix un cert dèficit en l'oferta comercial, ja que de mitjana, a Catalunya, hi ha 181 establiments per 10.000 habitants, mentre que a Terrassa el nombre baixa a 156. Unicament el Districte I amb 291 establiments es trobaria per sobre de la mitjana, i això és degut a la seva característica de centralitat, exercint una forta atracció sobre tot el municipi i, fins i tot, sobre d'altres de l'entorn més proper"²². Malgrat l'existència d'una major oferta per habitant, aquesta concentració és més una percepció que una realitat, sobretot pel que fa al comerç quotidià.

Un segon element que s'observa i que cal considerar és la manca de connexió entre el centre i la perifèria comercials, de tal forma que trobem buits comercials entre una i altra zones. A aquest fet

²² Font: Programa d'Orientació per als Equipaments Comercials de Terrassa, 2003.

s'hi suma l'existència d'alguns eixos especialitzats. Tots aquests elements dificulten la generació i desenvolupament de sistemes urbans que es puguin mantenir, amb certa autonomia, al llarg del temps en termes econòmics i socials.

Respecte l'hostaleria, caldria un ajustament amb la demanda potencial de places hoteleres. Una apreciació similar és la que es pot fer per a la restauració: d'una banda, l'oferta és elevada; de l'altra, hi ha buits quant a la qualitat disponible. Així doncs, trobem certa suboferta d'establiments de restauració de nivell mig i alt.

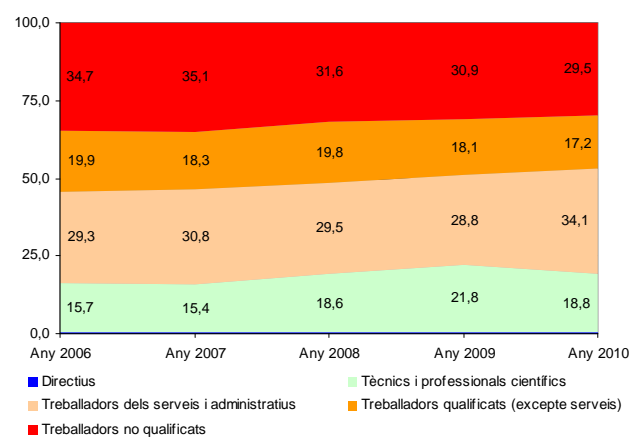
Hi ha tres grans atributs a considerar en l'àmbit del comerç i l'hostaleria: la distribució al territori; l'ajustament de l'oferta a diversos nivells de qualitat, i les conseqüències d'aquests elements en termes de vinculació al barri i a la ciutat.

3.6 Un model econòmic en transformació

Durant el segle XX, el teixit productiu local ha experimentat grans canvis, passant d'un model basat en la indústria, especialment tèxtil, a un model més diversificat. Aquesta diversificació ha passat per l'augment del pes dels serveis i pel recent despuntament del sector de la construcció.

La configuració històrica de l'activitat econòmica a Terrassa, d'acord amb el context estatal, ha presentat un desenvolupament marcat per l'ocupació en professions de baixa qualificació. Dit d'altra manera, el teixit productiu se centrava en activitats de poc valor afegit i, per tant, que orientaven la seva competitivitat en base a la reducció de costos i no al desenvolupament de processos molt tècnics o complexos. En aquest sentit, resulta comprensible que la població nouvinguda, atreta per les oportunitats laborals al municipi, presenti nivells formatius baixos en tant que la formació no era condició necessària (o incentiu) per a l'ocupació. Aquesta condició es manté vigent: en els últims 5 anys, gairebé una tercera part dels contractes realitzats ho són en ocupacions no qualificades.

Gràfic 4. Contractes segons ocupació professional. En percentatge. 2006-Setembre 2010

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament Treball de la Generalitat de Catalunya.

Gràfic 5. Teranyina del pes de les persones amb estudis bàsics sobre el total d'aturats. 2009

És un tret característic de la ciutat de Terrassa: si observem les dades comparatives, només Barberà del Vallès, Terrassa i Rubí presenten valors inferiors a la mitjana dels municipis similars respecte la presència de persones amb estudis bàsics en l'atur. De forma indirecta, l'indicador ens dóna una imatge en què aquest tipus de perfils tenen més sortida que en d'altres municipis.

Una altra de les característiques del teixit productiu actual és la fragmentació, ja que hi ha un elevat nombre d'empreses de dimensió reduïda: el 0,32% de les

empreses a finals del 2009 tenen plantilles de més de 250 treballadors, percentatge que creix fins al 0,9% si considerem les empreses de més de 100 treballadors. Pel contrari, el 86,7% eren empreses amb menys de 10 assalariats²³. Aquest fet, que d'altra banda no és exclusiu de Terrassa, condiona el desenvolupament d'activitats potents en tant que les empreses no disposen d'una gran capacitat de generar ocupació i d'afrontar grans inversions.

En els últims anys s'aposta per la reorientació d'aquest teixit en base a conceptes com la innovació i l'especialització en activitats de valor afegit. Destaquen en aquest sentit, el desenvolupament de "clústers" en els àmbits de l'òptica i la fotònica, l'audiovisual, la salut, l'aeronàutica o l'ecotecnologia. Totes elles representen canvis en l'orientació de l'economia local en l'actuar com a sectors "tractor" i tenir un efecte d'arrossegament d'activitats secundàries.

El canvi en el model productiu té diferents implicacions: d'una banda, requereix de fortes inversions que caldrà buscar; de l'altra, també requereix d'una reconversió de part de la mà d'obra. Si bé se seguiran necessitant feines no qualificades, es requerirà un major nombre de titulats superiors i de titulats mitjans per poder cobrir les necessitats de les empreses dels sectors emergents i dels subsectors vinculats a aquests. En aquest sentit, les característiques de la mà d'obra actual, limiten el desenvolupament del nou model.

3.7 Diagnosi social

Les condicions que anteriorment han estat descrites, comporten que a Terrassa es configuren unes necessitats o conseqüències socials pròpies, amb els seus punts forts i els seus punts febles definits per les característiques estructurals de la ciutat. En aquest apartat es dona volum al nombre de persones que es troben en situació de vulnerabilitat social, tot i que des d'una perspectiva metodològicament limitada perquè descriu exclusivament quin és l'estat de la qüestió en l'actualitat, sense projectar una prospectiva evolutiva.

Si prenem com a referència les problemàtiques ateses pels Serveis Socials municipals²⁴ en base als àmbits de referència en termes d'inclusió, veiem que els àmbits econòmic, de la salut, i relacional són els que s'hi planteja el volum més important de problemàtiques dels ciutadans²⁵.

Taula 1. Nombre de persones ateses pels Serveis Socials municipals segons la problemàtica general descrita²⁶ i taxa per cada 100 habitants. 2009

Problemàtica general	Persones	Taxa per cada 100 habitants
Econòmica	7.791	3,7
Salut	6.165	2,9
Relacional	5.759	2,7
Laborals	1.134	0,5
Formativa	1.122	0,5
Residencial	979	0,5

²³ Empreses amb seu social a Terrassa al 4rt trimestre de 2009. Font: Instituto Nacional de la Seguridad Social.

²⁴ Font: Àrea d'Acció Social i Drets Civils. Problemàtiques tractades durant l'any 2009.

²⁵ S'ha utilitzat la població atesa pels Serveis Socials com a base del càlcul de la població en situació de vulnerabilitat social. Cal dir, però, que no tota la població d'anàlisi és atesa pels Serveis Socials. Així doncs, cal considerar aquestes dades com a base a partir de la qual es realitza l'anàlisi, especialment en termes de distribució de les persones en cada àmbit d'inclusió. Com presentem més endavant, en el càlcul de cada àmbit es consideren altres elements independents del fet de ser atès pels Serveis Socials municipals.

²⁶ El total comptabilitza les persones ateses durant l'any però no es correspon a la suma de les persones de cada problemàtica en el ben entès que una persona pot presentar més d'una problemàtica.

Informació ²⁷	9.367	4,4
Total	26.008	12,3

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Acció Social i Drets Civils.

La majoria de les persones usuàries ateses presenta problemes en un únic àmbit (67,7%), però existeix un percentatge destacable en el que s'observa més d'una problemàtica general: el 22,6% presenta problemàtiques en 2 àmbits i un 9,7% en 3 o més. Existeixen diferències territorials considerables: el districte 2 és al que hi trobem una taxa més elevada, en segon lloc el districte 6, i seguit de prop els districtes 4 i 3 respectivament; i els districtes 5 i 1, presenten valors considerablement inferiors a la mitjana.

Si analitzem les dades considerant el nombre d'àmbits on presenten problemàtiques de les persones usuàries, veiem que un 5,3% de la població de Terrassa presenta problemàtiques en 1 àmbit; un 1,8% en 2 àmbits; i un 0,7% en 3 o més àmbits. També en aquest cas les diferències entre territoris són importants.

El perfil de població atesa és proporcionalment diferent al de la població present al municipi, el que porta a concloure que les diferències demogràfiques tenen impacte sobre la inclusió dels col·lectius i sobre la distribució dels factors de risc al territori: l'edat (sobretot els infants i la gent gran), el sexe (les dones) i la procedència (la població estrangera) actuen com factors que agreugen les situacions de risc d'exclusió inherents a d'altres factors que afecten a la trajectòria vital individual. Són variables que actuen (separadament o conjunta) i condicionen els diferents àmbits d'inclusió.

3.7.1. Àmbit econòmic

L'anàlisi dels recursos disponibles de les famílies, especialment aquells que són transferències directes de les administracions en el compliment de determinats drets socials, permeten observar una incidència creixent de les problemàtiques econòmiques; en part derivades de la situació econòmica actual, que limita l'accés als ingressos procedents del treball a les persones que es troben en situació d'atur. Aquesta situació té efectes també sobre la unitat familiar, ja que la manca de recursos econòmics afecta a tots els membres de la llar que en depenen. A mode d'estimació de la població afectada per aquestes problemàtiques hem realitzat el següent càlcul:

Taula 2. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per problemes econòmics. 2009

Col·lectiu	Persones
Perceptors subsidis d'atur	4.729
Perceptors RMI	472
Perceptors PNC i pensions complementàries de viduïtat	2.456
Persones ateses per Serveis Socials ²⁸	7.319
Total	14.976

Font: Elaboració pròpia.

²⁷ Sota aquesta denominació s'inclouen tots els usuaris que han estat atesos pels serveis però que no se'ls ha detectat cap problemàtica o no estan registrades. De forma genèrica, es tracta d'usuaris que sol·liciten informació sobre els diferents recursos disponibles. Per qüestions metodològiques, aquest és un col·lectiu que no s'ha analitzat en la diagnosi, el que no exclou que sigui població en risc d'exclusió social.

²⁸ S'han descomptat els perceptors de RMI donat que han de passar pels Serveis Socials municipals per accedir a la prestació.

3.7.2. Àmbit de la salut

Tot i les dificultats per a la mesura d'aquest àmbit, l'anàlisi de la informació disponible en aspectes com la salut, la discapacitat o l'ús de serveis sociosanitaris, ens permeten aproximar-nos al nombre de persones que presenten elements de vulnerabilitat social per qüestions de salut:

Taula 3. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per problemes derivats de la salut. 2009

Col·lectiu	Persones
Persones amb algun grau de discapacitat reconegut	11.050
Persones ateses per Serveis Socials ²⁹	5.819
Total	16.869

Font: Elaboració pròpia.

3.7.3. Àmbit relacional

També l'anàlisi d'aquest àmbit és complex donada la manca de dades que permetin una mesura objectiva i directa de les relacions personals. A diferència dels altres àmbits, en tractar-se d'un problema sovint més latent que manifest, només en podrem obtenir una aproximació indirecta. Més enllà de la mesurabilitat de les relacions personals, cal considerar que hom és alhora subjecte actiu i subjecte passiu en aquestes, que existeixen trets individuals que poden condicionar la forma de relacionar-se amb la resta de l'entorn social (família, amics, companys de treball, veïns), i que també existeixen condicionants socialment establerts (estereotips, etiquetes socials, etc) que limiten la capacitat relacional de les persones, dues vessants que interactuen. S'estima que la població que es troba en situació de vulnerabilitat en l'àmbit relacional és:

Taula 4. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per problemes relacionals. 2009

Col·lectiu	Persones
Llars només de persones majors de 75 anys	9.007
Llars formades per 5 o més homes estrangers	4.688
Persones ateses per Serveis Socials ³⁰	4.203
Total	17.898

Font: Elaboració pròpia.

3.7.4. Àmbit laboral

El mes de febrer de 2010 hi havia a Terrassa un total de 20.732 persones en situació d'atur. Aquesta xifra segueix una tendència creixent des de finals de l'any 2007 i és indicativa de la importància creixent de la vulnerabilitat en aquest àmbit, en especial de la població entre 30 i 39 anys i en aquelles ocupacions que requereixen de menys qualificació.

En conjunt, estimem que la població amb problemàtiques laborals se situa al voltant de les 11.320 persones, d'acord amb els següents càlculs:

Taula 5. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social

²⁹ S'han descomptat les persones ateses amb alguna discapacitat.

³⁰ S'han descomptat les persones ateses majors de 75 anys (1.556) al comptabilitzar-se el col·lectiu amb més fragilitat de forma individual.

per problemes laborals. 2009

Col·lectiu	Persones
Població en atur amb grau baix o molt baix d'ocupabilitat	6.730
Persones més d'un any en situació d'atur	4.124
Persones ateses per Serveis Socials ³¹	466
Total	11.320

Font: Elaboració pròpia.

3.7.5. Àmbit formatiu

Segons dades del PMH, 61.005 persones de Terrassa tenen estudis inferiors a EGB³², el que representa un 34,9% del total, al que cal sumar-hi l'absentisme escolar com la problemàtica formativa més important de les persones usuàries dels Serveis Socials municipals. Tots aquests elements dibuixen un perfil bastant definit d'aquest col·lectiu: adolescents i joves fins als 24 anys, i dones de més de 25 anys, amb efectes accentuats per l'origen en la població estrangera.

L'estimació de la població afectada per aquest tipus de problemàtiques se situa en les 28.847 persones, segons el següent càlcul:

Taula 6. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per problemes formatius. 2009

Col·lectiu	Persones
Població adulta amb estudis primaris o inferiors en risc a la pobresa ³³	28.106
Persones ateses per Serveis Socials ³⁴	741
Total	28.847

Font: Elaboració pròpia.

3.7.6. Àmbit residencial

L'habitatge és la sisena problemàtica més important segons la base de dades de Serveis Socials; tanmateix, les dades recollides d'altres fonts, sustenten l'existència d'un volum de població més gran amb una situació de vulnerabilitat en aquest àmbit. El volum estimat seria:

Taula 7. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per problemes residencials

Col·lectiu	Persones
Població en risc a la pobresa segons règim de tinença ³⁵	10.190

³¹ S'han exclòs les persones en atur amb subsidi, sense subsidi o de llarga durada.

³² Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009. Els nivells inferiors a EGB, Batxillerat Elemental, Graduat Escolar o Primària completa són "No sap llegir ni escriure", "Sense estudis" i "Primària incompleta, 5 cursos d'EGB o Certificat d'escolaritat".

³³ L'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya de l'any 2008 situa la taxa de risc a la pobresa segons el nivell formatiu en el 24,7% pels adults amb estudis primaris o inferiors. S'ha tingut en compte les dades de la població major de 19 anys del Padró Municipal d'Habitants.

³⁴ Només s'han comptabilitzat les persones ateses menors de 20 anys per evitar la duplicitat amb l'altre indicador d'estimació de la població en risc d'exclusió social d'aquest àmbit.

³⁵ Segons l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya de l'any 2008, la taxa de risc a la pobresa segons el règim de tinença dels habitatges és del 13,5% dels propietaris d'habitatge, del 31,7% dels llogaters i del 20,4% dels que disposen

Sol·licituds d'habitatge social	1.861
Persones ateses per Serveis Socials ³⁶	979
Total	13.030

Font: Elaboració pròpia.

3.7.7. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social.

El conjunt d'àmbits defineix el panorama global de la vulnerabilitat social a Terrassa. Cal tenir en compte que els valors indicats i la pròpia estimació fan referència a la població vulnerable i que, per tant, inclouen tant la població exclosa com la que es troba en situació de vulnerabilitat. Per això els valors estimats són substancialment diferents dels presentats l'any 2009 al "Diagnòstic sobre l'exclusió social a la ciutat de Terrassa", elaborat per la Fundació Pere Tarrés per a l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils de l'Ajuntament de Terrassa. Aquesta diferència és deguda a què en aquest document es té en compte la població vulnerable, mentre que en el diagnòstic de la Fundació Pere Tarrés només es contempla la població exclosa.

Tenint en compte aquest aspecte, i d'acord amb l'estimació realitzada per cada àmbit, la població en situació de vulnerabilitat social és la següent:

Taula 8. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social per àmbits. 2009

Problemàtica general	Persones	Taxa per cada 100 habitants
Econòmica	14.976	7,1
Salut	16.869	8,0
Relacional	17.898	8,5
Laborals	11.320	3,8
Formativa	28.847	13,6
Residencial	13.030	6,2
Total	102.940	48,60

Font: Elaboració pròpia.

Aquestes dades s'han de ponderar donat que les persones poden tenir problemàtiques en més d'un àmbit i, per tant, es podria sobreestimar el nombre de persones al duplicar-ne (o triplicar-ne, etc) la comptabilització. En aquest sentit, s'ha pres com a referència la distribució dels usuaris de Serveis Socials segons els àmbits en què presentaven problemàtiques. La distribució és la següent³⁷:

Taula 9. Distribució de les persones ateses per Serveis Socials segons el nombre d'àmbits on presenten problemàtiques. 2009

Problemàtiques en:	Persones ateses	
	n	%
1 àmbit	11.261	67,7
2 àmbits	3.758	22,6
3 àmbits	1.151	6,9

d'habitatges cedits gratuïtament. Donat que les dades per Terrassa només són significatives per al règim de propietat, s'ha aplicat la taxa exclusivament per a aquest col·lectiu. Per als altres dos règims de tinença s'ha aplicat la taxa de risc a la pobresa del conjunt de la població (16,6%) a la diferència d'habitatges entre el total (76.000) i els de règim de propietat (67.400) indicats per l'Enquesta.

³⁶ S'han descomptat els perceptors de RMI donat que han de passar pels Serveis Socials municipals per accedir a la prestació.

³⁷ No s'han tingut en compte les persones a les que no es va detectar cap problemàtica donat que tampoc han estat incloses com a col·lectiu d'anàlisi. Aquest fet no exclou que pugui tractar-se també de població en risc d'exclusió social.

4 àmbits	360	2,2
5 àmbits	96	0,6
6 àmbits	15	0,1
Total	16.641	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils.

Si apliquem aquesta distribució entre la població estimada, podem aproximar-nos a les persones en situació de vulnerabilitat extraient l'efecte multifactorial dels àmbits d'exclusió.

Taula 10. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social en base a la distribució de les persones ateses per Serveis Socials segons el nombre d'àmbits on presenten problemàtiques. 2009

Problemàtiques en:	Persones ateses (%)		Població total estimada en risc d'exclusió social		Població estimada en risc d'exclusió social (persones úniques)	Taxa de població per cada 100 habitants
1 àmbit	67,7	X	102.940	=	69.660	32,9
2 àmbits	22,6				11.623	5,5
3 àmbits	6,9				2.373	1,1
4 àmbits	2,2				557	0,3
5 àmbits	0,6				119	0,1
6 àmbits	0,1				15	0,0
Total	100,0					

Font: Elaboració pròpia.

Segons aquesta estimació, la població en situació de vulnerabilitat social a Terrassa és de 84.347, el que equival al 39,8% de la població. A mode de contrast, estimem el càlcul d'aquest nombre de persones segons la metodologia presentada per Fresno³⁸, en base a la "Encuesta FOESSA 2008" per al conjunt de les llars d'Espanya.

Taula 11. Estimació de la població en situació de vulnerabilitat social segons la distribució per llars. Terrassa. 2009

Situació social	Distribució llars ³⁹	Nombre llars	Nombre de persones ⁴⁰
Integrades ⁴¹	47,6%	37.304	100.721
Integració precària ⁴²	35,3%	27.665	74.694
Exclusió compensada ⁴³	11,9%	9.326	25.180
Exclusió severa ⁴⁴	5,3%	4.154	11.215
Total	100%	78.370	211.599

Font: Elaboració pròpia a partir de Fresno (2009).

³⁸ Fresno, J.M. (2009): "Políticas de inclusión activa en el plano local", Cuaderno Europeo 6, Fundación Luis Vives.

³⁹ Aquesta estimació és el resultat d'aplicar la distribució indicada per Fresno, *op. cit.*

⁴⁰ Per estimar el nombre de persones s'ha aplicat la dimensió mitjana de les llars per Terrassa l'any 2009 (2,7 persones/llar).

⁴¹ Llars que no es veuen afectades per cap indicador d'exclusió (i=0).

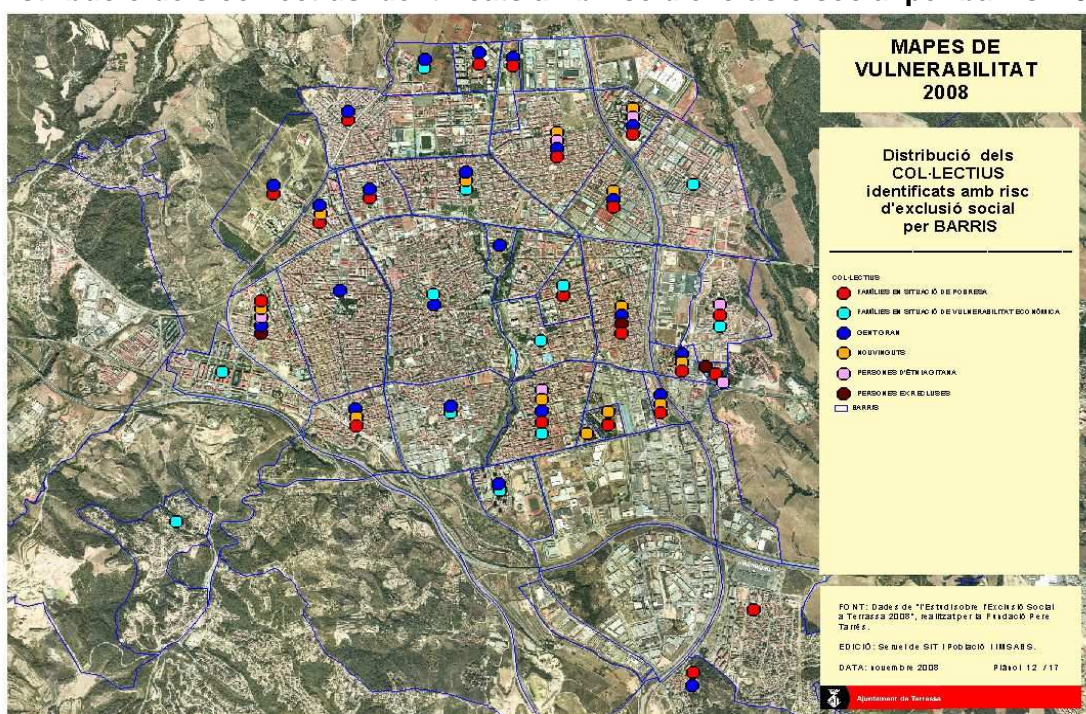
⁴² Llars afectades per algun indicador d'exclusió, però amb índexs inferiors al doble de la mitjana (0<i<2).

⁴³ Llars que presenten índexs d'exclusió inferiors a l'exclusió social severa (2<i<4).

⁴⁴ Llars amb un índex d'exclusió (i) doble que el llindar anterior (i>4).

Segons aquesta estimació, les llars en situació d'exclusió social⁴⁵ (compensada i severa) a Terrassa serien 13.480, el que aproximadament afecta a unes 36.395 persones. Les llars en situació de vulnerabilitat social (les excloses més aquelles que tenen una integració precària) serien 41.145, que equivalen a 111.089 persones. En comparació amb l'estimació pròpia, veiem que existeixen al voltant de 100.000 persones que presenten algun factor de risc d'exclusió social, malgrat aproximadament 35.000 persones es troben en situació d'exclusió social actualment, pròximes a les 32.000 persones que esmentava el diagnòstic elaborat a la Fundació Pere Tarrés. Tal i com s'indica anteriorment, existeixen diferències substancials entre les zones de la ciutat. Si bé aquestes són les xifres per al conjunt de Terrassa, la presència de la vulnerabilitat és heterogènia i es poden identificar diferents situacions en funció de la zona analitzada.

Mapa 2. Distribució dels col·lectius identificats amb risc d'exclusió social per barris. 2008

Font: "Estudi sobre l'exclusió social a la ciutat de Terrassa. Mapes de vulnerabilitat i d'actuacions", Fundació Pere Tarrés i Àrea d'Acció Social i Drets Civils de l'Ajuntament de Terrassa.

Per tant, cal valorar les particularitats de cada territori a l'hora de desenvolupar mesures que debilitin o corregeixin els efectes socials manifestos en forma de risc d'exclusió.

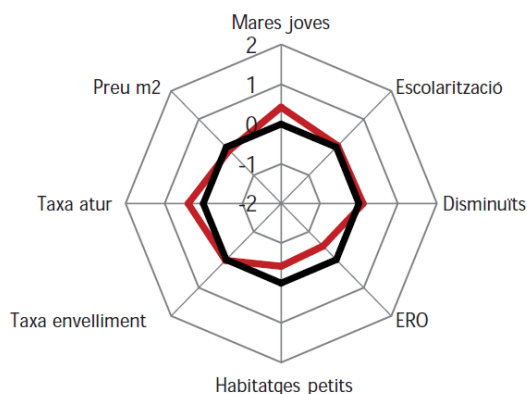
Les diferències internes no són, però, extrapolables a l'exterior. Terrassa no presenta una vulnerabilitat molt superior (o inferior) a la de la resta de municipis. Si bé caldria aplicar la mateixa metodologia per fer aquesta afirmació amb major precisió⁴⁶, la comparació disponible indica que la situació de vulnerabilitat és lleugerament superior a la de municipis comparables.

⁴⁵ Aquelles llars amb un índex d'exclusió social (i) doble que la mitjana del conjunt de la població ($i > 2$).

⁴⁶ En aquest sentit cal destacar que no existeix unanimitat al voltant de la metodologia i els indicadors més adequats per mesurar la vulnerabilitat social a nivell local, donades les dificultats pràctiques d'aplicar les tècniques utilitzades a nivell territorial superior (estatal i europeu).

En aquesta comparativa, s'utilitzen vuit indicadors: mares menors de 23 anys, índex d'escolarització infantil, persones amb reconeixement legal de disminució, persones afectades per regulacions d'ocupació (ERO), habitatges de menys de 50 m², taxa d'envelliment, taxa d'atur i preu mitjà del m² dels habitatges de nova construcció. En cinc d'ells, Terrassa presenta un major nivell de vulnerabilitat i només en els indicadors de preu mitjà del m², d'habitatges de menys de 50 m² i d'EROs presenta valors inferiors. Però les diferències són relativament petites respecte la mitjana dels municipis que conformen el Perfil de Ciutat. En conclusió, Terrassa presenta un nivell de vulnerabilitat social semblant al de municipis similars però amb valors lleugerament superiors.

Gràfic 6. Teranyina d'indicadors d'inclusió social. Terrassa. 2009

Font: El Perfil de la Ciutat, edició 2010.

3.8 Els efectes socials

El model de ciutat que té Terrassa, la seva configuració en cada dimensió (urbanística, econòmica, demogràfica, etc) genera una sèrie d'efectes socials. Els principals efectes que es poden dibuixar després del diagnòstic presentat, són els següents:

- **Desigualtat i vulnerabilitat econòmica creixents.** Aquestes desigualtats es dibuixen sota els efectes de l'origen i de l'edat, que alhora coincideixen en una concentració territorial. Aquesta distribució comporta l'engrossiment d'una de les dues xarxes que existeixen a Terrassa, la que té menys recursos econòmics; i aquesta circumstància alhora comporta conseqüències a nivell d'integració comunitària. Per altra banda, l'increment de l'atur i la precarietat laboral vinculat a la conjuntura econòmica actual, té un impacte directe sobre els ingressos econòmics de les famílies, actuals i futurs. En aquest sentit, l'existència d'un col·lectiu important de persones amb dificultats per inserir-se a curt termini en el mercat de treball, fa preveure un increment de la població en situació de vulnerabilitat econòmica en tant, a mig termini, es reduiran les rendes provinents de les prestacions d'atur i augmentaran els subsidis. En estar malparada l'economia domèstica (per la manca d'ingressos i el sobreendeutament), ens trobem amb un increment de la dependència de les prestacions públiques les quals, a la vegada, comporten que creixin les llars amb una economia precària i de baix poder adquisitiu.
- **Una elevada taxa d'atur.** Com hem vist, l'actual conjuntura econòmica, té efectes en l'individu: més enllà dels efectes materials, condiona la percepció social que es té de la crisi econòmica. Així, es posen en crisi l'autoimatge i els valors com la responsabilitat o el deure, les quals condicionen la percepció del problema i com sortir-ne. Per altra banda, com hem dit, ens trobem en un procés de canvi de model econòmic, el qual sempre ve acompanyat d'un augment de l'atur. Aquest canvi però, ve forçat per les circumstàncies i es veu augmentat per un estil de fer reactiu, però també per un model econòmic de monocultiu (primer tèxtil, després construcció). Un altre factor que comporta que ens trobem amb una elevada taxa d'atur, és que no hi ha recursos suficients en polítiques actives d'ocupació per tal de pal·liar les necessitats del mercat de treball, a causa del volum de persones aturades. També ens trobem davant de dificultats de reinserció laboral de determinats perfils segons l'edat i el nivell formatiu. Per exemple, els joves, o els majors de 45, sumat a nivells formatius baixos, configuren un perfil que dificulta la inserció laboral. Aquests factors han condicionat l'èxit en l'estratègia planificada a la ciutat en aquest nivell, caldrà

tenir en compte la visualització de les estructures i les dinàmiques per assegurar que la feina feta faci justícia en la realitat.

- **Un problema derivat: l'habitatge.** La caiguda en els recursos econòmics familiars, acompanyada d'un cost important de l'habitatge (en rendes de lloguer o en despesa hipotecària), fan preveure conseqüències en termes d'accés o manteniment de l'habitatge. El fet que augmentin els preus de l'habitatge comporta un fort increment en aquesta partida del pressupost domèstic i, per tant, la capacitat adquisitiva es veu afectada notablement. Per altra banda, l'habitatge social que s'ofereix, presenta un problema de distribució territorial (alta concentració espacial) i de dificultat econòmica per accedir-hi, de tal forma que és insuficient per cobrir les necessitats de la ciutadania i presenta cert desajustament amb la demanda. Hi ha dos factors més que cal tenir en compte: els nombre d'habitatges buits que actualment hi ha a la nostra ciutat, i un problema creixent, els desnonaments. Aquesta situació dificulta l'emancipació dels joves i el manteniment d'un habitatge per a ús propi. Es pot preveure, per tant, un retard en l'emancipació dels joves (o una emancipació en condicions més desfavorables), així com una major incidència de pautes residencials precàries (habitatge compartit forçosament, llars denses, retorn a la llar paterna, barraquisme interior, etc). Aquests efectes es podran trobar en més incidència en models familiars de baixos ingressos i elevats costos, o en llars amb presència de menors (llars unipersonals joves o de gent gran, famílies monoparentals/monomarentals i famílies de 5 o més membres amb una única font d'ingressos). Des d'una perspectiva sociourbanística, la configuració de la ciutat genera una conseqüència vinculada a l'habitatge i al moviment de població dins la mateixa ciutat: es passa a viure als nous barris i habitatges deixant els de preu més baix i amb menys condicions d'habitabilitat pels nouvinguts estrangers o la població amb menys poder adquisitiu. Aquest fet també comporta dificultats afegides en la cohesió social, perquè la dualitat social esmentada aprofundeix en la distribució dual territorial d'aquesta.

- **La salut, vinculada a l'edat.** L'envelliment de la població ha generat l'augment de les demandes associades a necessitats vinculades a la salut i a les relacions personals: existeix una població d'edat avançada amb un consum elevat de serveis socio-sanitaris i de salut així com situacions d'aïllament social vinculades al fet de viure soles i la disponibilitat d'una xarxa relacional feble. Aquest col·lectiu també s'ha vist afectat per l'augment del cost de l'habitatge, especialment en els casos de residència en habitatges de lloguer, fet significatiu en aquells casos que disposen de rendes baixes (pensions no contributives o pensions complementàries de viduïtat). Aquests col·lectius, amb l'envelliment progressiu de la població, tendiran a créixer, el que tindrà impacte sobre les necessitats de salut i socio-sanitàries, i les relacions socials intergeneracionals. Malgrat el volum de gent gran creixerà, les seves característiques variaran, un canvi que ja s'apunta: la important incidència del sobreenvelliment, que indica l'existència d'unes necessitats i demandes de serveis específiques, augmentarà a curt termini; però a mig-llarg termini hi haurà una major presència de població jove envellida (majors de 60 anys). A més d'aquest canvi, la demanda sanitària també ha crescut vinculada a l'augment de la població: l'arribada de població molt nombrosa en edat reproductiva ha fet créixer les necessitats d'atenció a la infància. Malgrat aquesta demanda s'ha respost amb un augment de l'oferta d'atenció, l'evolució demogràfica de la població en grans blocs comporta una dificultat en la planificació la qual, sabedors del canvi de tendència que ve, requeriria tenir-la en compte en cas de planificar alguna intervenció o provisió de serveis (sanitària, socio-sanitaris, socials,...).

- **La formació i la potencialitat laboral.** Terrassa es caracteritza per la dualitat a nivell formatiu: per una banda trobem nivells formatius molt alts, i per l'altra nivells formatius molt baixos. El grup predominant és el dels nivells formatius baixos, degut sobretot al model productiu dominant fins el moment, que comportava una demanda laboral caracteritzada per un accés ràpid al mercat de treball amb feines de baixa qualificació. Alhora, aquests col·lectius estan concentrats en el territori. Aquest fet dificulta l'accés al mercat de treball i pot arribar a ser un factor de

vulnerabilitat important. Caldrà tenir present aquest condicionant si es vol fer una reorientació en el mercat productiu terrassenc, especialment pel que fa a la baixa presència de població amb nivells formatius mitjans. A aquests elements cal afegir-hi l'existència de pautes coincidents amb els casos d'absentisme escolar, de tal forma que es podrien reproduir socialment els patrons de distribució de la població segons el nivell de formació.

- **Dibuix de la integració comunitària.** Un dels principals reptes socials de la ciutat és el ràpid procés de creixement poblacional. Aquest creixement s'ha caracteritzat per ser fruit de l'arribada de nous habitants, tant de població de nacionalitat estrangera com de nous habitants de les àrees metropolitanes properes a Terrassa, i s'ha concentrat en zones, segons l'època d'arribada i l'origen o procedència, dificultant la integració comunitària. Aquest creixement ha estat propiciat per les oportunitats que ofería la ciutat: oferta de treball, treball poc qualificat i habitatge més barat que en d'altres zones properes. Els nous habitants de l'àrea metropolitana, dibuixen una acumulació territorial que comporta l'existència de barris dormitori. Aquests habitants es caracteritzen per tenir una xarxa social feble en la mateixa ciutat, i a més a més, resideixen en zones que no es configuren com a sistema urbà, el que comporta dificultats en la construcció d'un sentiment de pertinença i d'identitat amb la ciutat. Aquests col·lectius, han deixat la família extensa en una altra ciutat, els caracteritza una edat que fa pensar que en mig-llarg termini comencin a tenir fills i les necessitats en la provisió de serveis que ho acompanya. Ara treballen fora i els ha mogut la necessitat d'habitatge a preus assequibles per la seva economia, però es poden canalitzar les seves expectatives i necessitats per a fer de Terrassa la "seva" ciutat. Altres col·lectius presenten problemàtiques vinculades a les relacions que estableixen amb el seu entorn social més pròxim: més enllà de la població que viu situacions d'aïllament, també trobem dificultats d'integració social i/o en les relacions familiars. Aquestes problemàtiques poden obeir a qüestions externes –com la situació de regularització en el cas de la població estrangera- però també a habilitats i capacitats dels individus, que no disposen d'eines personals per a la millora de la seva sociabilitat. A llarg termini, aquesta situació pot dur a l'exclusió, individual o col·lectiva, de les xarxes ciutadanes, pel que cal potenciar les relacions socials, amb l'objectiu final de millorar la cohesió social al territori. En definitiva, Terrassa presenta el risc d'una societat dual, amb dues xarxes socials relativament poc permeables i amb nivells de recursos diferents, compostes pels habitants originaris de la ciutat i aquells que han arribat en les diferents onades migratòries. L'acomodació de la població nova a la xarxa social existent, és una qüestió a tenir en compte en la millora de la qualitat de vida a la ciutat.

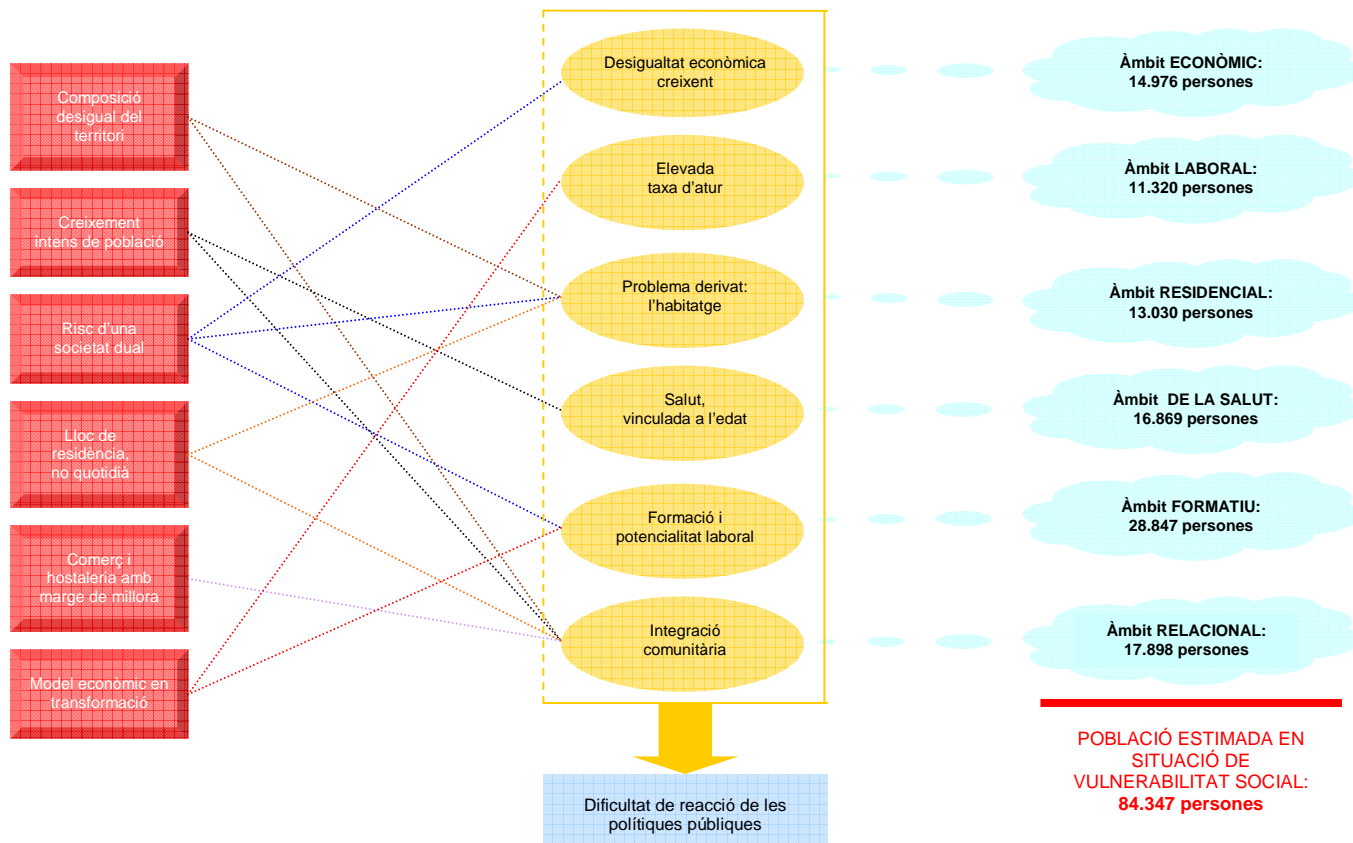
- **Dificultats de reacció.** Són diversos els factors que tenen efectes en la provisió de serveis en la nostra ciutat. Aquests factors i dinàmiques de noves necessitats emergents tenen molt a veure amb el cicle vital de les persones. Hi ha edats en les que un s'emancipa, d'altres en les que es tenen fills, d'altres que... Les polítiques públiques han actuat sovint des d'un punt de vista reactiu, adoptant mesures quan apareixien les conseqüències no desitjades. Des d'un punt de vista proactiu, es proposa traçar una planificació de les respostes analitzant en profunditat i dimensionant les necessitats emergents, per no sobrepressionar recursos, o per a crear-los amb possibilitats de reconvertir i reutilitzar per acollir la versatilitat social, i que aquesta no tingui conseqüències socials negatives.

De forma més esquemàtica i detallada, el quadre de les pàgines següents resumeix les conclusions que s'extreuen de la diagnosi analítica presentada en les pàgines anteriors. S'inclouen la incidència dels factors intensificadors, els territoris més vulnerables, la naturalesa dels fenòmens (conjuntural o estructural) i la població afectada.

ÀMBIT	CONCLUSIÓ	FACTORS INTENSIFICADORS			DISTRICTE	FENOMEN	POBLACIÓ
		SEXE	EDAT	ORIGEN/ PROCEDÈNCIA			
Econòmic	Existeix un col·lectiu de persones amb subsidi d'atur que, en un futur pròxim, poden veure incrementat el seu risc d'exclusió en cas de no obtenir fonts d'ingressos més estables	-	-	-	-	Conjuntural	4.729
	Existeix població d'edat avançada amb accés a pocs recursos	Dones	+ 65	-	1 i 6	Estructural	2.456
	Existència de col·lectius de població estrangera amb ingressos insuficients per mantenir econòmicament un model de família amb càrregues familiars importants.	-	35-45	Estrangera	2	Conjuntural	3.217
	Les dones amb càrregues familiars beneficiàries de RMI són un col·lectiu en situació de risc	Dones	35-45	-	3 i 5	Estructural	472
Relacional	Presència d'un col·lectiu de gent gran amb limitació de l'autonomia personal	Dones	+ 65	-	1 i 3	Estructural	9.007
	Població amb dificultats d'integració social	-	15-35	Estrangera	2	Estructural	4.688
	Existència d'un col·lectiu important de població amb manca de documentació	-	10-45	Estrangera	2 i 3	Conjuntural	1.101
Salut	Un 5,2% de la població pateix alguna discapacitat, el que dificulta la seva participació a la societat en igualtat d'oportunitats amb la resta de la població	-	-	-	-	Estructural	11.050
	Hi ha una gran incidència de les malalties associades a l'edat (malalties físiques cròniques i malalties neurològiques) i amb una major incidència entre les dones	Dones	+ 60	-	1, 3 i 4	Estructural	3.087

ÀMBIT	CONCLUSIÓ	FACTORS INTENSIFICADORS			DISTRICTE	FENOMEN	POBLACIÓ
		SEXE	EDAT	ORIGEN/ PROCEDÈNCIA			
Laboral	El creixement de l'atur ha estat molt elevat en els últims dos anys, afectant especialment als col·lectius dels homes joves i majors de 45 anys	-	16-25 45-65	-	-	Conjuntural	7.844
	Aproximadament un 60% de les persones en atur tenen un grau d'ocupabilitat baixa o molt baixa, el que indica dificultats per trobar una ocupació a curt termini	-	-	Autòctons	-	Conjuntural	6.730
	Gairebé una tercera part de la població en situació d'atur porta més d'un any buscant un treball remunerat, el que dificulta el retorn en el mercat de treball i, a curt termini, fa preveure una caiguda important dels ingressos procedents de la prestació d'atur en aquells casos que en disposen	-	-	-	-	Conjuntural/ Estructural	4.124
Residencial	Els efectes de l'augment del cost de l'habitatge dels últims anys combinats amb la caiguda de les rendes procedents del treball, han produït l'increment de la població amb dificultats per assumir el cost de l'habitatge	-	-	-	2 i 6	Conjuntural	10.190
	Existeixen diferents problemàtiques associades a l'existència d'habitatges en males condicions o situacions d'infrahabitatge, amb efectes més intensos sobre els menors d'edat.	-	-	-	-	Estructural	979
Educatiu	Existeixen diferències clares entre territoris en funció del nivell d'instrucció de la població, en una relació pràcticament lineal: quan major és el percentatge de població amb nivells inferiors, menor és la proporció de persones amb nivells superiors.	-	-	-	2, 3 i 6	Estructural	28.106
	Es dona una presència notable de casos d'absentisme escolar, especialment entre els adolescents i joves.	-	15-19	-	2 i 6	Estructural	741

Diagrama 2. Síntesi de les relacions atributs, efectes socials i àmbits d'exclusió social

3.9 Anàlisi DAFO

Tots aquests elements dibuixen quina és la situació actual i, probablement, la futura per Terrassa. Per tal d'orientar el model de ciutat (desitjable i possible) més inclusiu, el següent quadre pretén sintetitzar quines són les debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats seguint la diagnosi realitzada en el document.

	Elements negatius Debilitats	Elements positius Fortaleces
Anàlisi interna	Vulnerabilitat econòmica creixent	Experiència anterior en crisis de model productiu
	Traslació de la vulnerabilitat econòmica al risc d'exclusió residencial (sobreendeutament, morositat)	Viabilitat de sectors econòmics d'alt i mitjà valor afegit
	Elevada taxa d'atur	Existència d'un teixit diversificat i potent de petites i mitjanes empreses
	Configuració desigual del territori	Excel·lència en el sector sanitari (primària i aguts)
	Dèficits en l'atenció sociosanitària (crònics, pal·liatius i dependència)	Moviment associatiu important i de llarga trajectòria
	Baixa capacitat d'inversió degut a la reduïda grandària mitjana de les empreses	Existència d'un tercer sector social potent i consolidat
	Doble xarxa social	Existència de xarxes de solidaritat social
	Baixa proporció de població amb nivells d'instrucció mitjans	Estructura sociodemogràfica amb un capital social d'elevat potencial
	Recursos formatius insuficients	Presència significativa de nivells formatius elevats
Poca connexió formació-món laboral	Experiència en planificació i treball transversal tant a l'administració com a la societat civil	
	Amenaces	Oportunitats
Anàlisi externa	Centres de decisió fora del municipi	Situació geoestratègica
	Creixement futur del municipi	Creixement futur del municipi
	Canvi de model econòmic	Canvi de model econòmic
	Pressió sobre els serveis públics	Noves polítiques públiques
	Crisi del sistema financer	Estoc d'habitatges

4. CAP A UNA TERRASSA MÉS INCLUSIVA

La planificació d'una ciutat d'un determinat tipus influeix directament sobre la situació social de la població que hi resideix: tal i com hem vist anteriorment, els diferents elements bàsics –teixit productiu, població, territori, etc.- interactuen els uns amb els altres. Dit d'una altra manera, la configuració de cadascun d'ells està condicionada i condiona la configuració dels altres. En aquest sentit, tot model de ciutat incorpora un model social, sobre el que actua de forma indirecta, amb efectes imprevisibles i fins a cert punt imprevisibles.

Per afrontar aquest aspecte distingim diferents àmbits clau que permeten limitar el màxim els efectes no desitjats del model de ciutat en termes de població en situació de vulnerabilitat social. Aconseguir una ciutat inclusiva no pot desvincular-se del model de ciutat existent, d'aquelles dinàmiques que superen el PLIS però que afecten directament a l'escenari on es desenvoluparà la seva acció, fet especialment rellevant si posem èmfasi en el seu caràcter preventiu i proactiu. És necessari preveure com seran els elements nuclears de la ciutat els pròxims anys, cap a quin model de desenvolupament tendeix, per poder actuar de forma preventiva -evitant la (re)producció d'elements estructurals que generin més desigualtat-, i limitar el màxim els efectes no desitjats del mateix pal·liant, fins on sigui possible, els elements conjunturals.

Malgrat és cert que es pot planificar el desenvolupament de la ciutat, no és menys cert que aquesta planificació està molt condicionada per l'entorn. El sistema econòmic, la posició física de la ciutat al territori, les infraestructures que l'envolten, etc, són elements de molt més abast i sobrepassen allò que es pot planificar a nivell local. Són dinàmiques macro que superen les decisions que es poden prendre a la ciutat i, per tant, actuen com a condicionants i límits de la ciutat desitjada, i centren el debat en la ciutat possible.

Així, les opcions de futur per Terrassa són limitades, especialment si tenim en compte l'abast temporal de la planificació i, en concret, del potencial del PLIS. Es tracta de trobar aquell model que limiti el volum de població en situació de vulnerabilitat social i executar les mesures correctores necessàries per compensar-ne o mitigar-ne els efectes socials no desitjats.

4.1 Un creixement limitat i condicionat

Durant l'últim mig segle Terrassa ha crescut d'una forma notable. Aquest creixement té determinades conseqüències socials que cal tenir en compte, com el ritme de creixement, que condiona la capacitat d'absorció "natural" de nova població. Seguint les tendències demogràfiques generals, la població de Terrassa seguirà creixent per la pròpia inèrcia i per l'allargament de la vida de les persones. Alhora, existeixen les condicions necessàries (de sòl, de teixit productiu i de mercat d'habitatge) com perquè el municipi segueixi creixent amb població nouvinguda.

Les alternatives que es plantegen situen el creixement entre les 15.000 i les 35.000 persones en la pròxima dècada, de manera que la població total de Terrassa se situarà entre els 230.000 i 250.000 habitants. En aquest sentit, cal establir un límit que permeti gestionar socialment el creixement. En termes de territori, aquest creixement necessita un increment del sòl residencial, avui ja previst en el POUM, i un creixement del sòl industrial per afrontar els reptes econòmics del futur. La dimensió i la ubicació

que prengui aquesta expansió implicarà una sèrie de canvis socials determinats que cal tenir en compte i que afectaran a l'agreuement o atenuació de la configuració desigual del territori.

Aquest procés hauria de venir acompanyat pel creixement del sòl comercial en determinades zones, creant diferents pols d'atracció, però especialment creant serveis de proximitat: caldrà generar serveis, xarxa social i vinculació al territori entre la població nouvinguda. Cal generar sistemes urbans autònoms i complementaris entre sí. L'evolució que tinguin els usos del sòl i el volum de població (i perfil de la mateixa) que es doni en el futur, tindrà determinats efectes socials que es poden tenir en compte en la planificació de la ciutat.

Des de la perspectiva de la inclusió social seria òptim que el creixement de la ciutat es limités als 235.000 habitants per l'any 2025, el que suposaria un creixement anual mig de 1.400 persones (estimant que el 65% d'aquest creixement net de població seria població nouvinguda, és a dir, unes 900 persones/any). Caldrà, però, aplicar mesures per promoure l'atracció de col·lectius adequats a les necessitats del teixit productiu.

Taula 12. Escenari futur de creixement des d'una perspectiva inclusiva. Terrassa. 2025

Indicadors	Tendència desitjable	Situació actual
Sòl residencial i industrial (%)	37,5	36,5
Sòl residencial (%)	30,2	30,2
Sòl industrial (%)	7,3	6,3
Resta superfície (%)	62,5	63,4
Població (n)	235.000	213.129
Creixement anual (n)	1.400	2.400

Font: Elaboració pròpia.

El creixement no ha de suposar necessàriament un gran increment del sòl residencial, sinó que es pot redimensionar la trama existent. Densificar la ciutat, facilitaria la vinculació de la població nouvinguda a les xarxes socials ja existents i reduiria els costos directes del creixement del parc d'habitatge (en contrast amb un model més extensiu). Alhora, introduiria diversitat interna als barris, ja que trencaria el binomi homogeneïtat interna - heterogeneïtat externa. Es facilitaria, per tant, la distribució de la població en tota la ciutat, generant la inclusió en xarxes relacionals que no seguirien la lògica de distribució territorial existent fins el moment.

Tot i això, existeix un creixement ja previst al POUM: a nivell residencial, preveu la construcció de 9.907 habitatges que representen un total de 2.618.015 m² de sostre⁴⁷. En aquest sentit, destaquen els 4.845 habitatges de l'actuació Eix de Ponent (Abad Marcet-Les Aymerigues, Palau Nord-Palau Sud i Les Aymerigues), els 2.401 de les Àrees Centrals de Millora Urbana (Vapor Gran, AEG i Vapor Cortés) i els 1.849 de la completació de la ciutat a Llevant (Torre-sana). En aquest sentit, més enllà del desitjable espaiament i temporal dels creixements previstos, caldria introduir mesures com la rehabilitació o reconversió del parc d'habitatges més degradat que limitin la vulnerabilitat en els àmbits residencial, de la salut, i relacional.

Paral·lelament caldria desenvolupar el sòl industrial en tant que es requeriria de més oferta laboral per augmentar el dinamisme de la ciutat i la seva capacitat de generar

⁴⁷ Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Terrassa, 2003. "Quadre 4: Programa d'actuació urbanística municipal. Relació d'actuacions estratègiques: Habitatges i aprofitaments".

llocs de treball per a la població resident. El POUM preveu tres sectors per al desenvolupament de nou sòl destinat a activitats productives⁴⁸: el Pla Parcial dels Bellots, el Pla Parcial de Palau Sud-Can Guitard i el Pla de Millora de la Franja Nord preveuen una superfície neta de sòl qualificat de 866.406 m² que suposen un sostre potencial total de 1.509.586 m².

4.2 Teixit productiu: especialització i diversificació

L'evolució del teixit productiu segueix una tendència a l'especialització en els anomenats sectors "tractor". Es tracta d'una aposta decidida per potenciar determinats sectors com a punta de llança de l'activitat econòmica municipal: són els casos de l'òptica i la fotònica, l'audiovisual, la salut, l'ecotecnologia i l'aeronàutica.

Aquests canvis en l'economia local necessiten l'augment del sòl industrial, tant per a les noves activitats directament generades pels sectors punters, com per les indústries que es generin per a l'abastiment d'aquests com a efecte arrossegament. Però l'aposta per determinats sectors no està exempta de riscos: l'eventual caiguda o desenvolupament insuficient d'algun d'aquests pot generar un efecte cadena en el propi sector i en les indústries vinculades, amb els conseqüents efectes en l'atur.

Terrassa pot ser també una ciutat amb una economia molt més diversificada que no pas l'actual: pot tenir un teixit productiu sòlid, que no depengui de cap sector en concret. Aquesta evolució requereix d'un augment del sòl industrial per possibilitar el creixement de les activitats econòmiques, i d'una reconfiguració urbanística d'algunes zones per poder crear un entramat urbà amb una hostaleria i un comerç potents.

Caldria compensar els riscos exposats a través del manteniment i foment de determinats sectors sòlids, aquells que són necessaris per al desenvolupament de la vida quotidiana de la ciutat. Entre aquests hi trobem el comerç, l'hostaleria i la restauració, però també d'altres com els serveis a les persones, la logística, la indústria metal·lúrgica o les activitats professionals, científiques i tècniques. També caldria mantenir aquells sectors en què hi ha certa especialització malgrat no tinguin un impacte molt rellevant en termes d'empreses i/o assalariats. En aquest sentit, si bé és complexa l'adaptació del perfil professional dels ciutadans, és desitjable la major diversitat possible en la demanda de treball amb l'objectiu que l'ajustament sigui el màxim. La reducció de la vulnerabilitat en l'àmbit laboral comportarà la reducció de la vulnerabilitat en l'àmbit econòmic.

Aquesta estratègia complementària de desenvolupament econòmic té efectes en la tipologia d'empreses presents a la ciutat: la fragmentació actual es reduiria per l'aparició de grans empreses que invertissin en els sectors tractor però seguirà sent una lògica dominant. L'arribada d'empreses que generin molts llocs de treball, possiblement amb grans inversions de capital, permetrien augmentar l'oferta de treball però impliquen riscos similars als de l'especialització: major dependència.

⁴⁸ Ídem, pàgina 28, "8. Previsions del programa en relació al desenvolupament de sòl per a activitats productives".

Taula 13. Escenaris de futur de l'activitat econòmica des d'una perspectiva inclusiva. Terrassa. 2025

Indicadors	Tendència desitjable	Situació actual
Pes hostaleria s/total d'activitats (%)	8,0	7,32
Pes comerç al detall s/total d'activitats (%)	16,0	15,43
Especialització industrial (% s/total Indústria)		
25 -Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	17,5	20,2
13 -Indústries tèxtils	12,5	13,5
28 -Fabricació de maquinària i equips ncaa	9,0	8,5
18 -Arts gràfiques i reproducció de suports enregistrats	7,6	7,5
14 -Confecció de peces de vestir	7,0	7,3
Pes microempreses (1-10 treballadors) s/total d'empreses (%)	85,0	86,65
Pes empreses grans i molt grans (> 250 treballadors) s/total d'empreses (%)	1,0	0,23

Font: Elaboració pròpia.

Des de la perspectiva de la inclusió social, cal un model econòmic amb una combinació entre una aposta en sectors d'alt valor afegit (que requereixen de formació especialitzada) i la consolidació de l'estructura existent (que ofereixi treball a perfils genèrics).

4.3 Més solidesa empresarial, més estabilitat laboral

Els canvis que es produeixen en el sistema productiu tenen una correlació directa amb el mercat de treball: en tant que canvien les necessitats de les empreses, les condicions del mercat es modifiquen.

L'aposta per un teixit productiu que combini especialització i diversificació permet generar canvis en les dinàmiques del mercat de treball. D'una banda, l'especialització genera llocs de treball d'alta qualificació i, generalment, amb contractes indefinits; per l'altra, la consolidació dels sectors tradicionals i del comerç i la indústria, permeten oferir més llocs de treball a col·lectius amb dificultats d'ocupabilitat. L'estabilitat augmentaria a llarg termini a mesura que es consolidessin aquestes activitats, reduint-se la vulnerabilitat en els àmbits laboral i formatiu, en tant que la formació seria condició necessària per obtenir un treball.

L'augment de les oportunitats laborals a diferents tipus de col·lectius i amb més estabilitat permet augmentar la taxa d'activitat (sobretot pel creixement de la taxa d'activitat femenina) i la taxa d'ocupació assalariada. En paral·lel, la taxa d'atur registrat es redueix fins ratllar l'atur estructural⁴⁹.

L'efecte en la contractació es plasma en el major o menor augment de necessitat de tècnics i professionals científics i de treballadors no qualificats, com a mostra dels dos extrems de les categories professionals de treballadors assalariats.

⁴⁹ Entenem com a atur estructural la taxa de desocupació deguda als desajustos entre els requeriments dels llocs de treball disponibles i les característiques de qualificació o localització geogràfica de les persones aturades (Standing, 1983).

Taula 14. Escenaris futurs del mercat de treball des d'una perspectiva inclusiva. Terrassa. 2025

Indicadors	Tendència desitjable	Situació actual
Taxa d'activitat (%)	76,0	73,6
Masculina	78,0	77,9
Femenina	72,0	69,1
Taxa d'ocupació assalariada (%)	76,0	71,9
Taxa d'atur registrat (%)	10,0	17,6
Taxa de temporalitat contrac. (%)	70,0	86,1
Distribució de la contractació registrada per ocupació		
Personal directiu	0,4	0,4
Tècnics i professionals científics	22,5	21,8
Treballadors dels serveis i administratius	28,5	28,8
Treballadors qualificats de l'agricultura i la pesca	0,3	0,3
Treballadors qualificats de la indústria i la construcció	19,0	17,7
Treballadors no qualificats	29,3	30,9

Font: Elaboració pròpia.

Com a conseqüència d'augmentar la qualitat i la quantitat de l'ocupació per a bona part de la població treballadora, els salaris experimentarien una reducció en lògica relació amb la tipologia de treball ofert. Si bé les ocupacions més qualificades augmentarien el sou mig, el gran canvi es produiria per l'accés al treball en sectors tradicionals. En aquests sectors, al generar-se més oportunitats i existir un volum d'atur important, el salari mig experimentaria una caiguda. L'augment dels treballs d'alta qualificació, amb sous alts, no compensaria la caiguda que suposen els sous baixos dels treballs en els sectors tradicionals, molt més nombrosos. L'efecte final és la caiguda del sou mig del conjunt dels treballadors de tal forma que la vulnerabilitat econòmica es redueix en menor mesura que la laboral: un major nombre de persones tindrien accés als ingressos derivats del treball, però aquests serien menors que els actuals.

Els canvis en el teixit productiu i el mercat de treball generen una millora indirecta en termes de mobilitat: en la mesura en què s'ajusten la mà d'obra de la ciutat i les ofertes de treball al municipi, l'incentiu a i la possibilitat de treballar on es resideix és molt major. Aquest fet implica també una menor desigualtat social.

Tots aquests elements són possibles si es produeixen canvis també en les característiques de la població que demanda treball, és a dir, en les seves condicions d'ocupabilitat: cal adaptar la mà d'obra existent a les noves necessitats del teixit productiu.

4.4 Augment del nivell formatiu mig i determinada especialització professional

Terrassa presenta una forta polarització a nivell formatiu: una important xifra de població sense estudis o amb nivells baixos, i un notable percentatge de població amb estudis superiors. La mancança es troba als estrats mitjans.

Aquest fet condiciona l'encaix entre activitat econòmica i ocupació, de tal manera que si es volen desenvolupar determinats sectors específics, és probable que calgui anar a buscar treballadors fora del municipi. Paral·lelament, hi ha un excés de mà d'obra de

baixa qualificació, donat que en molts casos han tingut una ràpida inserció al mercat de treball, desincentivant així l'allargament de l'etapa formativa.

En conclusió, caldria una adaptació de la població actualment resident al municipi per poder dur a terme un procés d'adaptació als canvis que es puguin produir en el marc econòmic del municipi. D'una banda, l'especialització requereix treballadors amb coneixements molt tècnics i específics. En aquest sentit, l'acostament entre formació i treball ja s'ha produït amb iniciatives com disposar de la seu de l'ESCAC i el Parc Audiovisual. Caldria preveure també l'especialització en determinades qualificacions superiors per preparar-se per a l'expansió futura dels sectors tractors. Un exemple poden ser aquells juristes experts en legislació sobre patents nacionals i internacionals.

Pel que fa als nivells educatius inferiors, tot i que s'hauria de tenir en compte que l'ocupació no qualificada serà previsiblement menor, també caldria preveure la seva adaptació al nou context; incentivant, per exemple, la formació en matèries genèriques o habilitats transversals adaptables a diferents sectors.

Taula 15. Escenaris futurs dels nivells formatius des d'una perspectiva inclusiva. Terrassa. 2025

	Tendència desitjable	Situació actual
Taxa d'analfabetisme (%)	1,5	2,3
Taxa de població amb estudis inferiors a obligatoris (%)	25	31,5
Taxa de titulats superiors (%)	14	13,8
Grau d'especialització formativa		
FP Grau Mitjà	9,0	6,7
FP Grau Superior	6,5	4,8
Diplomatura	6,0	6,0
Llicenciatura	6,0	4,2
Doctorat	0,5	0,6

Font: Elaboració pròpia.

Caldria, doncs, fomentar l'augment de la població amb formacions mitjanes, especialment aquelles especialitzades i que cobreixin les demandes potencials degudes a l'efecte arrossegament dels nous subsectors.

Des d'una perspectiva inclusiva, caldria augmentar la proporció d'estudis mitjans tècnics (FP de Grau Mitjà i de Grau Superior) i mantenir valors similars als actuals pel que fa a la població amb formació universitària. Alhora, els ciutadans amb els nivells formatius inferiors es reduirien notablement, passant aproximadament a representar una quarta part de la població total: la reducció de la vulnerabilitat formativa és indissociable de la reducció de la vulnerabilitat laboral.

Amb independència de l'orientació de la formació en la seva vessant professional, també cal adoptar mesures que evitin l'absentisme o l'abandonament prematur del sistema educatiu formal. El problema formatiu de la població va més enllà de la seva utilitat laboral, aspectes com la convivència o les relacions personals també es veuen condicionades pel nivell formatiu assolit. Dit d'una altra manera, caldrà emprendre accions per evitar que la desigualtat existent entre la població terrassenca en l'àmbit formatiu es reproduïxi o augmenti, millorant la situació en la formació de la població amb nivells d'estudis més baixos: la vessant més productiva de la formació, no ens pot fer oblidar que la vulnerabilitat en l'àmbit es manifesta també en d'altres dimensions.

4.5. Actuar per limitar l'impacte social no desitjat del model de ciutat

Tots els models de ciutat tenen implicacions en termes d'inclusió social per als seus ciutadans: les condicions de vida, l'accés a l'habitatge, les oportunitats laborals, són alguns dels aspectes que condicionen el desenvolupament del propi projecte personal i que tenen efectes sobre el conjunt de les persones. L'avenç cap al model descrit comportaria, en termes probabilístics, una significativa reducció dels riscos socials associats a la situació actual.

L'adopció d'una de les dues alternatives, l'especialització o la diversificació, té conseqüències diferents en termes socials. L'especialització segurament portaria a un augment de la desigualtat en les condicions socioeconòmiques de la ciutadania; la diversificació, generaria una reducció de les desigualtats, tot i que seria en un grau relativament petit.

En l'opció més plausible, que combina especialització i diversificació, les diferències socioeconòmiques es mantenen estables, si bé cal tenir en compte l'escenari que es dona: quan major sigui l'augment de la població i, en conseqüència, més similar sigui el perfil de nouvingut a l'actual, les desigualtats tendrien a mantenir-se. Pel contrari, un increment més petit de població i alhora basat en un criteri diferent de l'actual (per exemple, les oportunitats laborals en ocupacions de valor afegit), més es reduirien les diferències socioeconòmiques presents avui en dia. D'altra banda, i en consonància amb la diversificació de l'economia i l'accés més generalitzat al mercat de treball, accediria més població a les rendes del treball reduint, així, la dependència de les prestacions públiques.

L'impacte dels canvis en el mercat de treball va més enllà de l'accés a les rendes: en la mesura que l'accés és menys competitiu (o amb més oportunitats), la percepció de crisi minva en paral·lel a la reducció de les dificultats d'inserció laboral. La reducció del nombre d'aturats permet augmentar l'eficàcia de les polítiques actives d'ocupació en tant que la capacitat d'orientar-se a l'ocupabilitat i d'atendre totes les necessitats (d'empreses i treballadors) és més assumible. Tots aquests elements estan estretament vinculats al model productiu que s'adopti: una aposta combinada d'especialització d'alt valor afegit i diversificació en sectors tradicionals permetria que el mercat de treball absorbís diferents tipologies de treballadors, de diferents edats, nivells formatius i experiència laboral.

La distribució de la formació en la població hauria d'orientar-se de la següent manera: un percentatge de formació superior similar al dels nivells formatius baixos, i que les formacions mitjanes tinguin un percentatge una mica més elevat que ambdues.

El model productiu també condiciona l'augment dels nivells formatius de la població: com a efecte indirecte de les necessitats de les empreses, el nivell mig de la població augmentaria i això contribuiria a limitar la dualitat existent. Malgrat els ingressos familiars experimentarien, de mitjana, una reducció en generar-se ocupació en sectors amb salaris baixos, l'economia domèstica experimentaria canvis en augmentar les garanties de continuïtat dels ingressos. Les llars unipersonals veurien reduït el seu poder adquisitiu, però les llars de majors dimensions, en augmentar el nombre d'ocupats, veurien augmentar també el seu poder adquisitiu.

Aquesta situació econòmica, permetria evitar els efectes més extrems en relació a l'habitatge, com els desnonaments. Tanmateix, caldria dur a terme mesures

correctores per optimitzar el parc d'habitatge existent i posar-lo al mercat de forma accessible per a les rendes més modestes. En general, es tendiria a obtenir les condicions necessàries per tal que l'oferta d'habitatge s'acostés a cobrir la demanda existent amb preus accessibles; això hauria de tenir un efecte redistribuidor de la població facilitant, alhora, la planificació dels serveis.

Pel contrari, si ni es trenca l'homogeneïtzació de la població territorialment, ni es procura que s'espongín els perfils de vulnerabilitat i exclusió social pel municipi, es creen situacions de sobrepressió dels serveis, dificultant la redistribució i la planificació en termes de polivalència i d'anticipació. Per exemple, davant l'ocupació generalitzada d'una zona per part de nouvinguts de la segona corona metropolitana, els perfils són homogenis: joves que en un futur tindran fills, i que després aniran generant massificadament necessitats en funció del cicle de vida. Aquest dibuix dificulta la planificació i la perspectiva polivalent en l'evolució dels serveis. Davant una demanda heterogènia, en canvi, necessàriament cal una oferta polivalent.

TAULA RESUM. ESCENARIS DE FUTUR DES D'UNA PERSPECTIVA INCLUSIVA

	Tendència desitjable	Tendència actual
ÀMBIT ECONÒMIC		
Característiques socioeconòmiques diferenciades segons origen i edat coincidents en la ubicació en el territori	= ó ▼	▲
Dependència de les prestacions públiques	▼	▲
ÀMBIT LABORAL		
Percepció social de la responsabilitat de la crisi	▼	▲
Model productiu de poc valor afegit	▼	=
Dificultats per a la (re)inserció en el mercat de treball de determinats perfils marcats per l'edat i la formació	▼	▲
Insuficiència de les polítiques actives d'ocupació per pal·liar les necessitats del mercat de treball	▼	▲
ÀMBIT FORMATIU		
Dualitat en termes formatius: presència de col·lectius amb nivells formatius molt alts i presència de col·lectius amb nivells formatius molt baixos	▼	▲
Gran presència de nivells formatius baixos	▼	=
Aposta per la via laboral degut a un model productiu de ràpid accés al mercat de treball en feines de baixa qualificació	▼	▼
ÀMBIT RESIDENCIAL		
Incidència del cost de l'habitatge en el conjunt de despeses de l'economia domèstica	▼	▲
Manca d'habitatge de protecció social econòmicament accessible	▼	▲
Presència d'un important nombre d'habitatges buits	▼	=
Incidència creixent dels desnonaments	▼	▲
ÀMBIT RELACIONAL		
Ràpid creixement poblacional	▼	=
Augment dels casos d'aïllament social, derivats de problemàtiques personals i de la incapacitat de respondre-hi des d'una perspectiva comunitària	= ó ▼	▲
Difícil acomodació de les diferents cultures presents en un model conjunt: comportament "estanc" de les cultures	▼	=
Concentració en zones segons època d'arribada i origen	▼	=
ÀMBIT SALUT		
Augment de la demanda sanitària derivada de l'augment en dos grans sectors: gent gran i infants.	= ó ▼	▲
Increment de l'oferta de centres derivada de l'augment de la població	= ó ▼	▲
Presència creixent a curt termini de població molt envellida, amb elevada demanda de serveis i necessitats específiques	= ó ▼	▲
Dificultats de planificació a mig-larg termini per la caiguda del sobreenvelliment i augment de l'envelliment	=	▲
Desenvolupament de polítiques preventives	= ó ▲	▼

Font: Elaboració pròpia.

La vulnerabilitat en els diferents àmbits s'hauria de reduir en base als canvis en el model de ciutat. Òbviament, no es produirien de forma directa, sinó per la limitació dels factors que generen desigualtat en els diferents àmbits. La taula anterior presenta la tendència desitjable que haurien de prendre els diferents àmbits per caminar vers una ciutat inclusiva.

Per obtenir aquesta ciutat, on la vulnerabilitat social sigui menor, cal actuar per compensar les ineficiències socials que genera el model de ciutat, sobre els elements nuclears que la generen però també sobre la pròpia desigualtat, sobre les causes i sobre les conseqüències.

5. POSSIBLES ESTRATÈGIES I MESURES CORRECTORES

Per evitar que els efectes socials no desitjats del model de ciutat aprofundeixin en les desigualtats existents, cal establir una sèrie de línies estratègiques, enteses com les línies mestres del PLIS. Aquestes línies, pilars sobre els que s'assenten les mesures i les accions concretes que es desenvoluparan, responen a les necessitats detectades i explicades al llarg del document. Cal orientar l'acció per actuar efectivament sobre aquells problemes que es manifesten en l'actualitat per incidir-hi, en paral·lel al canvi de model que està vivint la ciutat i que viurà en els pròxims anys.

En aquest apartat s'apunten algunes de les possibles línies estratègiques i accions que es podrien desenvolupar per atenuar l'impacte del canvi de model en el ben entès que hi ha elements sobre els que és molt difícil actuar a mig termini o que queden fora de l'abast del PLIS.

Eix I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal

El prisma de la inclusió, comporta que es tinguin en compte els diferents aspectes de les condicions de vida de les persones, característica que fa necessari l'abordatge de temàtiques que superen les formes de treball tradicionals en l'administració local. Alhora, incorpora àmbits on la seva capacitat d'incidència és limitada: les dinàmiques macroeconòmiques, la legislació aplicable a la pròpia administració, etc. són aspectes que actuen com a límits per aplicar polítiques inclusives.

La inclusió social és un concepte complex, aspecte que també es posa de manifest en la seva pràctica. Superar aquesta dificultat és un element clau en el PLIS de Terrassa.

Els objectius d'aquest eix són:

- I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política
 - I.1.1 Inventariar les accions dels actors públics des del prisma de la inclusió
 - I.1.2 Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva
 - I.1.3 Superar les limitacions competencials en matèria d'inclusió
- I.2. Actuar sobre allò que impedeix fer una ciutat inclusiva
 - I.2.1 Millorar la planificació estratègica a nivell municipal

Eix II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials

La governança comporta l'abordatge de les noves polítiques públiques des de la coresponsabilitat. Les empreses, els comerços, les entitats i cadascun dels ciutadans tenen també capacitat per actuar sobre la ciutat. L'administració és un actor principal, però n'és un més dins d'un repartiment més ampli.

En aquest sentit, les relacions entre els diferents actors se situen en el centre de l'acció i del que passa a la ciutat. Sense tenir en compte aquest aspecte i sense adoptar estratègies per dur-lo a la pràctica, difícilment tindran efecte les mesures de llarg abast, que precisament són les que treballen els aspectes clau. Qualsevol acció

que vulgui incidir sobre allò fonamental, necessita ser compartida com a condició necessària (tot i que no suficient) per al seu èxit.

Aquest eix es desenvolupa mitjançant els següents objectius:

II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals

II.1.1 Reforçar la participació de la població

II.1.2 Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat

II.2 Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors

Eix III. Eines per a la inclusió

La inclusió presenta un doble objectiu: de forma prioritària i urgent, aquella població que es troba en **situació** d'exclusió, i de forma prioritària i no tant urgent, les persones que es troben en **risc** d'exclusió, o el que és el mateix, en situació de **vulnerabilitat**. Així, les accions no poden limitar-se a actuar de forma reactiva sobre els problemes que sorgeixen, sino que també cal prevenir les situacions d'exclusió, centrant-nos en les situacions de vulnerabilitat.

Les eines per a la inclusió s'agrupen amb aquests objectius:

III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal

III.1.1. Introduir nous elements socials en les ordenances fiscals municipals

III.1.2 Potenciar l'eficàcia de les bonificacions i ajudes existents

III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques

III.2.1 Evitar l'exclusió financera de l'economia familiar capacitant per a la detecció i gestió del sobreendeutament passiu

III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives

III.3. Facilitar l'accés a l'empresa de perfils amb baixos nivells formatius

III.3.1 Apropar els perfils amb baixos nivells formatius als recursos entorn la inserció i l'orientació laboral.

III.4 Potenciar les dinàmiques inclusives de l'activitat econòmica en relació a l'entorn

III.4.1 Fomentar models alternatius d'organització econòmica

III.4.2 Aplicar clàusules socials a l'empresa ordinària i a l'Administració

III.5 Augmentar el nivell formatiu mig de la població

III.5.1 Millorar l'èxit escolar

III.5.2 Motivar a través de la diversificació curricular

III.6 Fomentar la funció educativa de l'entorn

III.6.1 Potenciar la coresponsabilitat dels actors socials en estratègies educatives

III.7 Limitar els efectes socials no desitjats de l'estructura urbana

III.7.1 Reduir les barreres psicològiques als fluxes de població entre zones

- III.8 Reforçar les polítiques públiques contra la vulnerabilitat residencial
 - III.8.1 Anticipar-se a les situacions d'exclusió residencial
 - III.8.2 Disseny de les polítiques públiques d'habitatge considerant els diferents perfils de vulnerabilitat
- III.9 Establir l'espai públic com a espai de convivència
 - III.9.1 Inventariar i mapificar els espais públics
 - III.9.2 Buscar formes de gestió per tal que, espais públics d'ús privatiu, s'ampliïn a l'ús públic no privatiu
 - III.9.3 Acostar els usos públics a les necessitats del territori
- III.10 Enfortir i empoderar les xarxes socials bàsiques
 - III.10.1 Centralitzar la informació respecte el voluntariat a Terrassa
 - III.10.2 Fomentar relacions de suport i convivència entre pròxims
- III.11 Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana
 - III.11.1 Programes de prevenció comunitària
 - III.11.2 Millorar la coresponsabilitat i autonomia de l'usuari
 - III.11.3 Reduir els efectes socials de la salut.

Eix IV. La inclusió, un procés dinàmic

El document inicial del PLIS no es pot considerar com l'únic plantejament possible ni com una aposta fixa durant els seus quatre anys de vigència. Si bé la inclusió és un procés dinàmic i canviant, el Pla també ho és: algunes mesures poden mostrar-se inadequades al llarg del seu desenvolupament, o bé poden canviar les prioritats en funció dels canvis que experimenti, també, la situació social del municipi.

Tenir en compte les possibles variacions que es puguin donar al document forma part de la planificació estratègica. Aquestes modificacions es basaran en dos elements clau: el coneixement del fenomen i l'avaluació de les accions engegades, de la situació social i de l'èxit o fracàs de les activitats del Pla. Amb aquesta finalitat, s'estableixen els corresponents mecanismes de seguiment i avaluació.

Els objectius d'aquest eix són:

- IV.1 Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat
 - IV.1.1 Fer seguiment del model de ciutat i dels seus efectes socials
 - IV.1.2 Avaluar l'execució del Pla d'acció
 - IV.1.3 Mantenir en observació aquells fenòmens que tenen a veure amb la inclusió i que resten invisibilitzats o mal diagnosticats
- IV.2 Conèixer allò que es fa
 - IV.2.1 Recollir especialment les accions d'èxit incentivant l'efecte mirall
- IV.3 El coneixement com a palanca d'adaptació als canvis
 - IV.3.1 Mantenir actualitzada la diagnosi sobre la vulnerabilitat social al municipi
 - IV.3.2 Aprofundir en el coneixement d'aspectes concrets de la vulnerabilitat social al municipi

6. PROPOSTA DEL PLA D'ACCIÓ

EIX I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal

2011 2012 2013 2014

I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política

I.1.1 Inventariar les accions dels actors públics des del prisma de la inclusió

I.1.1.1 Elaborar una metodologia per establir criteris sobre el grau d'inclusió de les polítiques locals

I.1.1.2 Establir un marc de treball transversal en inclusió

I.1.1.3 Crear mecanismes per incorporar la inclusió a les polítiques públiques locals

I.1.2 Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva

I.1.2.1 Construir un marc conceptual compartit respecte de la inclusió entre els càrrecs electes del municipi

I.1.2.2 Incorporar criteris d'inclusivitat als plans i serveis

I.1.2.3 Delimitar i corregir les disfuncions de l'acció pública municipal en matèria d'inclusió

I.1.2.4 Abordar les repercussions de la inclusió en el personal tècnic i d'administració de l'Ajuntament i les seves empreses públiques

I.1.3 Superar les limitacions competencials en matèria d'inclusió

I.1.3.1 Possibilitar l'establiment d'acords justos en els casos d'acció política voluntària (no legalment atribuïdes) en els àmbits propis de la inclusió

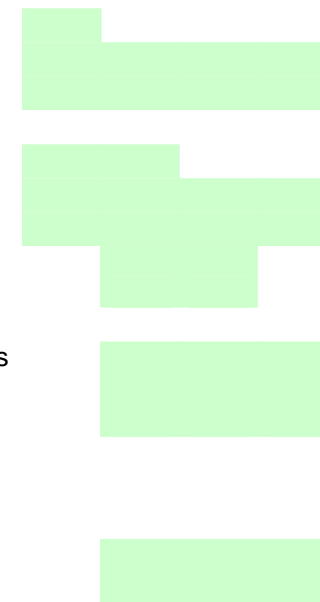
I.1.3.2 Introduir anualment la reflexió i anàlisi de la vulnerabilitat social en els màxims òrgans polítics i tècnics de l'Ajuntament

I.2. Actuar sobre allò que impedeix fer una ciutat inclusiva

I.2.1 Millorar la planificació estratègica a nivell municipal

I.2.1.1 Incorporar l'anàlisi dels efectes socials en la diagnosi (encara que siguin de caràcter hipotètic)

I.2.1.2 Introduir indicadors d'impacte social en les accions dels plans (quan s'escaigui)

2011 2012 2013 2014

EIX II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials

II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals

- II.1.1 Reforçar la participació de la població
 - II.1.1.1 Obrir línies permanents d'inputs
 - II.1.1.2 Canalitzar els suggeriments i informació establint temàtiques o àmbits de treball
 - II.1.1.3 Creació de vies de retorn i/o retroalimentació entre el PLIS i la ciutadania
- II.1.2 Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat
 - II.1.2.1 Definició de línies de comunicació entre els diferents actors
 - II.1.2.2 Establir un espai virtual d'intercanvi entre els actors
 - II.1.2.3 Donar suport a les iniciatives de col·laboració que sorgeixin entre actors
 - II.1.2.4 Detallar les possibles formes i estratègies de col·laboració

II.2 Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors

- II.2.1 Facilitar l'intercanvi d'informació i el coneixement mutu entre els actors
 - II.2.1.1 Mantenir actualitzada la relació d'accions i serveis per la inclusió
 - II.2.1.2 Formació i suport tècnic per millorar la difusió de la informació
- II.2.2 Desenvolupar estratègies de coordinació i col·laboració eficients
 - II.2.2.1 Estudiar la creació d'una figura jurídica que aglutini la xarxa
 - II.2.2.2 Desenvolupar el sistema de cogestió telemàtica
 - II.2.2.3. Donar suport a iniciatives d'ajuda mútua

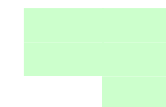

EIX III. Eines per a la inclusió

2011 2012 2013 2014

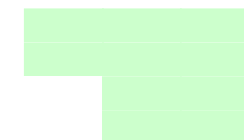
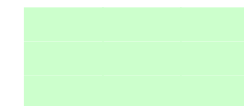
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal

- III.1.1. Introduir nous elements socials en les ordenances fiscals municipals
 - III.1.1.1 Revisar els criteris de bonificació inclosos en les taxes
 - III.1.1.2 Revisar els criteris de bonificació inclosos en els preus públics
 - III.1.1.3 Estandaritzar els criteris de bonificació i/o exempció en taxes i preus públics
- III.1.2 Potenciar l'eficàcia de les bonificacions i ajudes existents
 - III.1.2.1 Publicitar els criteris d'accés a bonificacions
 - III.1.2.2 Descentralitzar les sol·licituds de bonificació fiscal a la unitat corresponent

III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques

- III.2.1 Evitar l'exclusió financera de l'economia familiar capacitant per a la detecció i gestió del sobreendeutament passiu
 - III.2.1.1 Donar informació sobre criteris de decisió en el consum
 - III.2.1.2 Buscar col·laboracions externes per a l'assessorament a la ciutadania sobre l'economia familiar
 - III.2.1.3 Dur a terme treballs grupals amb ciutadans en situació de vulnerabilitat en l'àmbit econòmic
- III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives
 - III.2.2.1 Identificar actors de diferents dimensions i diferents àmbits
 - III.2.2.2 Suggestir els criteris socials i econòmics per la reducció de quotes o preus
 - III.2.2.3 Utilitzar estratègies d'exemplificació i/o èxit
 - III.2.2.4 Establir estratègies de no massificació de la demanda

III.3. Facilitar l'accés a l'empresa de perfils amb baixos nivells formatius

- III.3.1 Apropar els perfils amb baixos nivells formatius als recursos entorn la inserció i l'orientació laboral.
 - III.3.1.1 Potenciar el rol i les maneres de fer d'entitats territorialitzades amb pràctiques adaptades a les particularitats dels col·lectius.
 - III.3.1.2 Fer un inventari sobre els recursos territorialitzats existents entorn la inserció i l'orientació laboral amb pràctiques adaptades a les particularitats dels col·lectius
 - III.3.1.3 Buscar mecanismes d'acostament dels recursos als usuaris

III.4 Potenciar les dinàmiques inclusives de l'activitat econòmica en relació a l'entorn

III.4.1 Fomentar models alternatius d'organització econòmica

III.4.1.1 Analitzar l'estat de la qüestió de l'economia social a la ciutat

III.4.1.2 Incentivar iniciatives que generin economia d'escala

III.4.2 Aplicar clàusules socials a l'empresa ordinària i a l'Administració

III.4.2.1 Reforçar l'aplicació de les clàusules socials a l'Ajuntament de Terrassa i les figures jurídiques que en depenen (empreses públiques, consorcis, etc)

III.5 Augmentar el nivell formatiu mig de la població

III.5.1 Millorar l'èxit escolar

III.5.1.1 Dissenyar mecanismes per a revalorar la formació

III.5.2 Motivar a través de la diversificació curricular

III.5.2.1 Dissenyar estratègies d'adaptació curricular que impliquin altres ens no exclusivament formatius.

III.6 Fomentar la funció educativa de l'entorn

III.6.1 Potenciar la coresponsabilitat dels actors socials en estratègies educatives

III.6.1.1 Projecte de reforç positiu entre iguals

III.6.1.2 Implicació de la infància i de la joventut en la participació social i política

III.6.1.3 Projecte "Pedagogia del quotidià"

III.7 Limitar els efectes socials no desitjats de l'estructura urbana

III.7.1 Reduir les barreres psicològiques als fluxes de població entre zones

III.7.1.1 Anàlisi de les xarxes socials existents

III.8 Reforçar les polítiques públiques contra la vulnerabilitat residencial

III.8.1 Anticipar-se a les situacions d'exclusió residencial

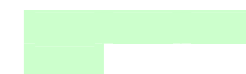
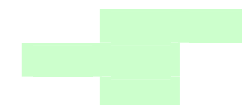
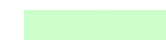
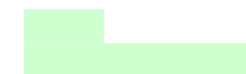
III.8.1.1 Projecte de detecció preventiva de desnonaments

III.8.1.2 Elaborar un circuit de control i actuació sobre els habitatges sobreocupats

III.8.2 Disseny de les polítiques públiques d'habitatge considerant els diferents perfils de vulnerabilitat

III.8.2.1 Projecte d'acompanyament a la població en situació de vulnerabilitat en l'àmbit residencial

2011 2012 2013 2014

III.9 Establir l'espai públic com a espai de convivència

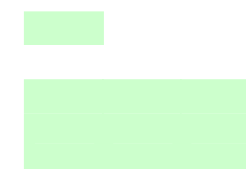
- III.9.1 Inventariar i mapificar els espais públics
 - III.9.1.1 Inventariar i mapificar espais públics on s'hagi detectat percepció de conflicte
 - III.9.1.2 Inventariar i mapificar espais públics que tinguin un ús indegut i/o d'apropiació
 - III.9.1.3 Ampliació de zones de vianants de forma puntual
- III.9.2 Buscar formes de gestió per tal que, espais públics d'ús privatiu, s'ampliïn a l'ús públic no privatiu
 - III.9.2.1 Fer projectes de gestió voluntària
 - III.9.2.2 Estudi de la viabilitat de sistemes alternatius de gestió
- III.9.3. Acostar els usos públics a les necessitats del territori
 - III.9.3.1 Revisar l'Ordenança de bon govern i convivència ciutadana

2011 2012 2013 2014

III.10 Enfortir i empoderar les xarxes socials bàsiques

- III.10.1 Centralitzar la informació respecte el voluntariat a Terrassa
 - III.10.1.1 Crear un espai virtual del voluntariat a la ciutat
- III.10.2 Fomentar relacions de suport i convivència entre pròxims
 - III.10.2.1 Intensificar el rol del món associatiu per a l'autogestió de la convivència i de l'ajuda mútua
 - III.10.2.2 Incentivar voluntariat de proximitat per a enfortir les dinàmiques d'ajuda mútua eixamplant les xarxes socials tot teixint vincles de suport en diversos àmbits: laboral, personal, etc

III.11 Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana

- III.11.1 Programes de prevenció comunitària
 - III.11.1.1 Desenvolupar sistemes de coordinació en l'atenció social i de la salut
 - III.11.1.2 Incentivar xarxes de suport a les persones amb rol de cuidador
 - III.11.1.3 Desenvolupar estratègies d'atenció integral
- III.11.2 Millorar la coresponsabilitat i autonomia de l'usuari
 - III.11.2.1 Difondre informació per una òptima autogestió a nivell de salut
 - III.11.2.2 Donar eines per no sobrepressionar els recursos existents
 - III.11.2.3 Treball socioeducatiu en aspectes individuals que limiten les capacitats personals
- III.11.3 Reduir els efectes socials de la salut.
 - III.11.3.1 Generació d'espais d'intercanvi i de descans entre les persones que conviuen i atenen malalts
 - III.11.3.2 Projecte de convivència de malalts mentals amb els seus conciutadans

IV. La inclusió, un procés dinàmic

2011 2012 2013 2014

IV.1 Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat

IV.1.1 Fer seguiment del model de ciutat i dels seus efectes socials

IV.1.1.1 Revisar anualment l'evolució dels principals indicadors i l'anàlisi tendencial

IV.1.2 Avaluar l'execució del Pla d'acció

IV.1.2.1 Establir un sistema participat de seguiment del Pla

IV.1.2.2 Ordenar la informació dels indicadors en una base de dades única

IV.1.3 Mantenir en observació aquells fenòmens que tenen a veure amb la inclusió i que resten invisibilitzats o mal diagnosticats

IV.1.3.1 Crear un grup de treball puntual de constitució variable segons la temàtica

IV.1.3.2 Identificar i establir mecanismes de comunicació amb informants clau

IV.2 Conèixer allò que es fa

IV.2.1 Recollir especialment les accions d'èxit incentivant l'efecte mirall

IV.2.1.1 Definir les característiques d'una acció d'èxit

IV.2.1.2 Difondre les accions d'èxit

IV.3 El coneixement com a palanca d'adaptació als canvis

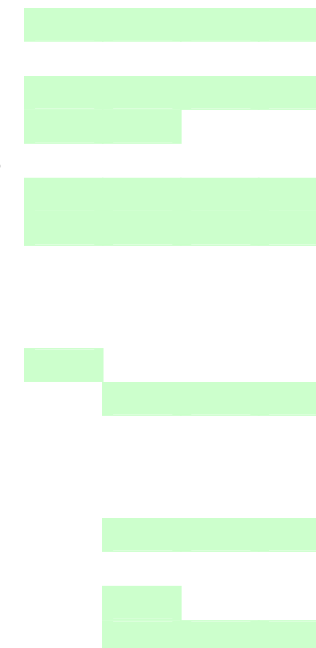
IV.3.1 Mantenir actualitzada la diagnosi sobre la vulnerabilitat social al municipi

IV.3.1.1 Actualitzar anualment la diagnosi de la vulnerabilitat social a Terrassa

IV.3.2 Aprofundir en el coneixement d'aspectes concrets de la vulnerabilitat social al municipi

IV.3.2.1 Estudi sobre la vulnerabilitat en l'àmbit residencial

IV.3.2.2 Detecció i anàlisi de les situacions de vulnerabilitat social no regulades

ANNEX 1: GLOSSARI⁵⁰

A

Al·lòcton/a

Veure "Persona al·lòctona"

Analfabets. Categoria inclosa dins els nivells d'instrucció de la població. Inclou la població de 16 anys o més amb un nivell d'instrucció registrat en la categoria "No sap llegir ni escriure" segons l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

Cal tenir en compte que les dades presentades provenen del Padró Municipal d'Habitants i no estan totalment actualitzades malgrat es produeixen actualitzacions d'ofici segons ordre de l'*Instituto Nacional de Estadística*. També cal tenir en compte que no reflexa el nivell d'instrucció realment assolit sinó aquell legalment reconegut, fet especialment rellevant en el cas de la població estrangera.

Font: Anuari Estadístic de Terrassa 2009, Ajuntament de Terrassa,
http://www2.terrassa.cat/laciutat/xifres/A2010/a02/A10_02-07-07.pdf.

Assistencialisme

Es refereix a un estil de treball en l'acció social. El treball assistencial té per objectiu l'ajuda material o suport a la persona per a satisfer les necessitats. És a dir, que no té com a objectiu l'autonomia de la persona, ni el treball per al desenvolupament de certes capacitats que permetin no necessitar a ningú per a satisfer les pròpies necessitats en un futur. Accentua les mancances personals i la dependència.

Autòcton/a

Veure "Persona autòctona"

Autonomia personal

Capacitació i empoderament de la persona per a desenvolupar el seu projecte vital. Es refereix a la no dependència d'altri per a disposar d'allò que es necessiti per a satisfer les pròpies necessitats personals. Posa l'accent en les potencialitats de la persona i en el treball educatiu.

B

Benestar

Estat de satisfacció de les necessitats emocionals, socials, etc. Des del punt de vista d'objectiu de treball es podria descriure com proporcionar les condicions necessàries per tal que, de forma autònoma, hom pugui optar de forma igualitària a les mateixes oportunitats en les diverses etapes del propi cicle vital. És un concepte que sovint s'associa a qualitat i a condicions de vida.

C

Cicle vital

Refereix a les diverses etapes o fases de la vida, en les que afloren una sèrie de necessitats pròpies de cada etapa. Un exemple seria la necessitat d'emancipació, la qual s'acostuma a tenir normalment en una fase caracteritzada per una franja d'edat, un moment de vida laboral o formativa, o de planificació familiar, etc. Té a veure amb

⁵⁰ Aquest glossari pretén explicitar el cos teòric i metodològic sobre el que s'ha redactat el present document, facilitant així un marc de referència identificable i comprensible. En la mesura del possible s'han defugit les definicions acadèmiques. Si no s'indica expressament la font, les definicions utilitzades són d'elaboració pròpia.

les expectatives pròpies de cada etapa de la vida, les quals alhora es descriuen en base a la cultura en la que la persona es troba immersa i en relació a les diverses dimensions que es conjuguen holísticament en les persones (gènere, edat, origen, formació, allò social, allò econòmic, la salut, etc).

Coeficient de Gini. Coeficient que mesura el grau de desigualtat en una distribució d'una variable contínua, i s'empra tradicionalment per mesurar la desigualtat econòmica. És un dels indicadors sintètics més utilitzats en les anàlisis de distribució de la renda. El càlcul d'aquest coeficient s'obté a partir de la suma de les diferències absolutes entre cada parell de rendes de la distribució, després d'haver ordenat la població per la variable de renda en ordre creixent.

El rang dels valors del coeficient de Gini és entre 0 i 1. Una disminució en el valor del coeficient pot interpretar-se com una disminució en la desigualtat i viceversa. Pren el valor 0 quan es dona la situació hipotètica de màxima equitat (hom ingressa de manera igual), i pren el valor 1 quan és de màxima desigualtat. L'índex de Gini permet la comparació entre territoris de diferent població i també la comparativa temporal, possibilitant una anàlisi que palesa l'augment o la disminució de la desigualtat econòmica. L'índex de Gini és el coeficient de Gini expressat en percentatge, i és igual al coeficient de Gini multiplicat per 100.

Font: Idescat,

<http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TCD=20&V3D=198&V4D=1774&QI&TC=5&V0=3&V1=3&V3=1781&V4=1827&ALLINFO=TRUE&PARENT=25&CTX=B#a2>.

Cohesió social

Es refereix al grau de consens i al fet de compartir objectius dins un grup, comunitat, o societat. També té a veure amb el sentiment de pertinença a aquest grup, comunitat, o societat. La desigualtat i les situacions de vulnerabilitat s'associen sovint a conflicte, i aquest s'associa a una societat no cohesionada. També sabem que és impossible que absolutament tots els membres que conformen una societat estiguin d'acord amb tot, que és pràcticament impossible que existeixi un consens unànim, o que es comparteixin plenament tots els objectius; per tant l'existència de conflicte podríem concloure que és quelcom inherent en una societat. És per aquest motiu que aquest Pla renuncia en el seu títol a parlar de "cohesió" i s'accentua el concepte "inclusió". Veureu que els Plans Locals d'Inclusió a Catalunya es diuen d'Inclusió i Cohesió social (PLINCS), mentre d'altres es diuen PLIS.

Comunitat

La **comunitat** és un concepte aparentment superat, però que s'ha anat recuperant cada vegada que s'ha plantejat la necessitat del treball preventiu o de promoció social o educativa; la comunitat es pot entendre com una població, localitzada territorialment, conscient de les seves necessitats i amb una certa identitat («nosaltres»).

Font: Adaptat de Lluís Ballester i Antonio Muñoz. UIB.

Condicions de vida

Disponibilitat de recursos d'una població determinada (recursos en sentit no només econòmic). Sovint trobem el concepte associat a qualitat de vida i a benestar. Les condicions de vida cal definir-les sota uns indicadors molt concrets. Aquests, però, dependran del context del que parlem, ja que aquí no tindria sentit valorar l'accés a aigua potable, per exemple, però si que en té que ens fixem en si es té accés a l'aigua corrent, a l'electricitat o al gas, al món laboral, a l'educació i al lleure, la necessitat de mobilitat quotidiana, etc. També es podria associar a nivell de cobertura de les necessitats bàsiques d'una població determinada.

Els indicadors de condicions de vida emprats per l'IDESCAT, basats al seu torn en una selecció dels ítems proposats a l'Enquesta de condicions de vida i hàbits de la població de Catalunya de l'IERMB, són:

Llars. Per trams d'ingressos
Llars que reben prestacions socials. Per tipus de prestació
Renda mitjana neta anual de les llars
Indicadors de risc a la pobresa
Taxa de risc a la pobresa. Per sexe i grups d'edat
Taxa de risc a la pobresa. Per composició de la llar
Ús del temps. Activitats principals en un dia mitjà
Ús del temps. Activitats principals en un dia mitjà. Per sexe
Ús del temps. Activitats principals en un dia mitjà. Àmbits
Satisfacció global amb la feina. Per sexe, grups d'edat i nivell d'estudis

Fonts: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=45>
<http://www.enquestadecondicionsdevida.cat/index.htm>

Contractes segons ocupació professional

Nombre de contractes registrats pel SOC en un territori determinat segons la Classificació Catalana d'Ocupacions de l'any 1994 (CCO-94). La CNO-94 representa una adaptació en l'àmbit estatal de les classificacions existents en el panorama internacional, CIUO-88, i comunitari, CIUO-88 (COM). Una adaptació que es caracteritza, d'una banda, per ser una fórmula que garanteix la comparabilitat internacional de les dades estatals i, d'altra banda, per aconseguir una millor classificació de la pròpia estructura ocupacional.

La CNO-94 està estructurada de forma jeràrquica piramidal en quatre nivells d'agregació més un nivell intermedi.

Nom	Nivell	Nombre de rúbriques	Identificació
Gran grup	Primer	10	Codi numèric d'1 dígit
Grup principal	Intermedi	19	Codi alfabètic d'1 dígit
Subgrup principal	Segon	65	Codi numèric de 2 dígits
Subgrup	Tercer	206	Codi numèric de 3 dígits
Grup primari	Quart	493	Codi numèric de 4 dígits

En el document base s'han utilitzat el desglossament de les ocupacions a 1 dígit. Aquest primer nivell inclou les següents 10 rúbriques:

- 0 Forces armades
- 1 Personal directiu de les empreses i de les administracions públiques
- 2 Tècnics i professionals científics i intel·lectuals
- 3 Tècnics i professionals de suport
- 4 Empleats administratius
- 5 Treballadors de serveis de restauració, personals, protecció i venedors de comerços
- 6 Treballadors qualificats en activitats agràries i pesqueres
- 7 Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres, la construcció i la mineria, llevat dels operadors d'instal·lacions i maquinària
- 8 Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors
- 9 Treballadors no qualificats

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/Classif/Classif?TC=5&V0=2&V1=5&V2=1>.

Coordinació multinivell

Té a veure amb governança i amb coresponsabilitat. Es refereix a la coordinació i relació entre els diferents ens que entren en joc en l'acció social inclusiva, tant a nivell d'administracions (Unió Europea, Estat, Autonomia, Ajuntament...), com Tercer Sector Social, etc.

Coresponsabilitat

Refereix a compartir la responsabilitat entre els diversos actors implicats en l'acció social. Té a veure amb governança, amb cooperació, amb coordinació multinivell, amb participació social, etc.

Cultura

Conjunt de coneixements apresos per l'individu com a membre de la societat, al marge del seu codi genètic, que actua com un mecanisme adaptatiu i que s'expressa en les formes de vida i pensament d'un poble.

Font: TERMCAT.

D

Directius

Ocupació professional classificada amb el codi "1 – Personal directiu de les empreses i les administracions públiques" en la CCO-94. En el document es presenta gràficament en la contractació segons ocupació professional (veure "Contractes segons ocupació professional").

Distribució de la renda S80/20

L'índex de ràtio S80/S20 mesura la desigualtat en la distribució a través de ràtios entre percentils. Aquest indicador s'interpreta com la renda que s'obté per al quintil superior, és a dir, el 20% de la població amb el nivell econòmic més alt, en relació amb la població del quintil inferior. Aquest indicador recull amb exhaustivitat els ingressos corrents (considerant els monetaris i els no monetaris) per part de les llars en un any natural.

Per tal de comparar les rendes de les llars, s'empren les anomenades escales d'equivalència, convertint les rendes totals de les llars en rendes equivalents. Les escales d'equivalència són una mesura d'ajustament que converteix el nombre de membres residents a la llar en nombre d'unitats de consum. Tot i que hi ha nombroses formes de realitzar aquest ajust, l'escala d'equivalència utilitzada és la de l'OCDE modificada. Aquesta escala dóna valor 1 al primer adult, 0,5 a la resta d'adults i 0,3 als menors de 14 anys. La renda total d'una llar es divideix pel nombre d'unitats de consum de la llar, i s'obté la renda equivalent o renda per unitat de consum. A efectes de les anàlisis de distribució personal de la renda i del risc a la pobresa, a cada membre d'una llar se li atribueix la renda equivalent de la seva llar.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8504>.

E

Economia social

L'economia social és un conjunt d'agents que s'organitzen en forma d'associacions, fundacions, mutuals i cooperatives, en les quals preval l'interès general per sobre el particular i en les que la presa de decisions es realitza de manera democràtica i participativa. En l'economia social preval el treball per sobre el capital. L'economia social és la part de l'economia que no pertany al sector públic ni a l'àmbit de l'economia capitalista. No hi ha encara consensos pel que fa als criteris específics de delimitació, l'economia social inclou unitats econòmiques pertanyents a tots els sectors i participa en totes les fases del procés productiu.

És la part de l'economia integrada per empreses privades que participen en el mercat, en les quals la distribució del benefici i la presa de decisions no estan directament

l·ligades al capital aportat pels membres o socis. En els agents que pertanyen a l'economia social es substitueix l'interès particular pel general, i apareixen altres finalitats diferents de les purament econòmiques. Hi ha qui denomina a l'economia social Tercer Sector.

Relacionat amb autogestió, banc del temps, comerç just, cooperativa, microcrèdit, mutualisme, ONG, entitats sense ànims de lucre, RSC o RSE, societat civil, voluntariat, col·lectivitat, fundació, associacionisme.

Empoderament

Terme que sovint trobem associat a la capacitat de participació. En aquest document s'utilitza com referència al procés de capacitació i consecució d'autonomia personal per part de cada individu.

Esperança de vida en néixer

Nombre mitjà d'anys que un nen acabat de néixer pot esperar viure si se'l sotmet a les condicions de mortalitat actuals (probabilitat de morir a una edat concreta).

Probabilitat de morir és la probabilitat que una persona d'una edat exacta donada mori durant el període en qüestió. En termes de probabilitats anuals, el denominador és la mida de la generació de persones que arriben a N d'edat durant l'any en qüestió, i el numerador és el nombre de persones d'aquesta generació que moren entre l'edat N i l'edat N+1. Algunes morts esdevenen durant l'any en qüestió, d'altres l'any següent. La probabilitat anual de morir segons l'edat difereix, però, de l'índex de mortalitat anual segons l'edat, perquè en l'últim cas el denominador és la població mitjana d'aquesta edat i el numerador és el nombre de persones d'aquesta edat que moren durant l'any (l'edat utilitzada pot ser l'edat assolida durant l'any o bé l'edat del darrer aniversari).

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8717>.

Esperança de vida saludable (o lliure de discapacitat). Nombre d'anys que s'espera que visqui en condicions saludables una persona des del seu naixement.

Els anys de vida saludable són un indicador de l'expectativa de salut que combina informació sobre mortalitat i morbiditat. Les dades utilitzades són la proporció de la població en condicions saludables o insalubres i la informació específica de mortalitat per edats.

La condició de morbiditat es pot definir a partir de diversos indicadors. En aquest cas es basa en l'absència de limitacions funcionals i discapacitat. L'indicador es calcula separatament per homes i dones.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8615>.

Estratègia

Conjunt d'accions planificades i temporalitzades amb la intenció d'aconseguir uns objectius (o una finalitat).

Estratègia de Lisboa

És un Pla de desenvolupament de la Unió Europea elaborat l'any 2000 amb vigència fins el 2010, any en què s'avalua i es concreta una nova estratègia: l'Europa2020.

L'objectiu estratègic d'aquest Pla va ser: "(...) *convertir la economia de la Unió en «la economia del conocimiento más competitiva y dinámica del mundo, antes del 2010, capaz de un crecimiento económico duradero acompañado por una mejora cuantitativa y cualitativa del empleo y una mayor cohesión social».* Según las conclusiones de la presidencia del Consejo europeo de Lisboa, la realización de este objetivo requiere una estrategia global:

- Preparar la transición hacia una sociedad y una economía fundadas sobre el conocimiento por medio de políticas que cubran mejor las necesidades de la sociedad de la información y de la investigación y desarrollo, así como acelerar las reformas estructurales para reforzar la competitividad y la innovación y por la conclusión del mercado interior;
- Modernizar el modelo social europeo invirtiendo en recursos humanos y luchando contra la exclusión social;
- Mantener sana la evolución de la economía y las perspectivas favorables de crecimiento progresivo de las políticas macroeconómicas.”

Font: http://es.wikipedia.org/wiki/Estrategia_de_Lisboa

Estratègia Europa 2020

És la redefinició de l'Estratègia de Lisboa.

“Europa puede tener éxito si actúa colectivamente, como Unión. Necesitamos una estrategia que nos ayude a salir fortalecidos de la crisis y convierta a la UE en una economía inteligente, sostenible e integradora que disfrute de altos niveles de empleo, de productividad y de cohesión social. Europa 2020 constituye una visión de la economía social de mercado de Europa para el siglo XXI.

Europa 2020 propone tres prioridades que se refuerzan mutuamente:

- Crecimiento inteligente: desarrollo de una economía basada en el conocimiento y la innovación.
- Crecimiento sostenible: promoción de una economía que haga un uso más eficaz de los recursos, que sea más verde y competitiva.
- Crecimiento integrador: fomento de una economía con alto nivel de empleo que promueva cohesión social y territorial.

La UE tiene que definir el lugar que quiere ocupar en 2020. Con este fin, la Comisión propone los siguientes objetivos principales de la UE:

- El 75 % de la población de entre 20 y 64 años debería estar empleada.
- El 3 % del PIB de la UE debería ser invertido en I+D.
- Debería alcanzarse el objetivo «20/20/20» en materia de clima y energía (incluido un incremento al 30 % de la reducción de emisiones si se dan las condiciones para ello).
- El porcentaje de abandono escolar debería ser inferior al 10 % y al menos el 40 % de la generación más joven debería tener estudios superiores completos.
- El riesgo de pobreza debería amenazar a 20 millones de personas menos.”

Font: http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/documents/pdf/20100303_1_es.pdf

Estudis (nivells de)

-obligatoris

Categoria inclosa dins els nivells d'instrucció de la població. Inclou la població de 16 anys o més amb un nivell d'instrucció registrat en la categoria “ESO, Batxillerat Elemental, Graduat Escolar, EGB, Primària” segons l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

-mitjans

Categoria inclosa dins els nivells d'instrucció de la població. Inclou la població de 16 anys o més amb un nivell d'instrucció registrat en les categories “FP 1r grau, Oficialia industrial”, “FP 2n grau, Maestria industrial”, “Batxillerat Superior, BUP” i “Altres estudis mitjans”, segons l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

-superiors

Categoria inclosa dins els nivells d'instrucció de la població. Inclou la població de 16 anys o més amb un nivell d'instrucció registrat en les categories “Diplomatura d'Escola Universitària”, “Arquitecte o Enginyer Tècnic”, “Llicenciat, Arquitecte o Enginyer

Superior”, “Titulats d’Estudis Superiors no universitaris” i “Doctorats, postgraus o especialitzacions per a llicenciats”, segons l’Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

Cal tenir en compte que les dades presentades provenen del Padró Municipal d’Habitants i no estan totalment actualitzades malgrat es produeixen actualitzacions d’ofici segons ordre de l’*Instituto Nacional de Estadística*. També cal tenir en compte que no reflexa el nivell d’instrucció realment assolit sinó aquell legalment reconegut, fet especialment rellevant en el cas de la població estrangera.

Font: Anuari Estadístic de Terrassa 2009, Ajuntament de Terrassa,
http://www2.terrassa.cat/laciutat/xifres/A2010/a02/A10_02-07-07.pdf.

Eurostat

Oficina Estadística de la Comissió Europea (en anglès, *Statistical Office of the European Communities*), que produeix dades sobre la Unió Europea i promou l’harmonització dels mètodes estadístics dels estats membre.

Exclusió social

Sovint s’ha associat a pobresa, i aquest concepte engloba moltes dimensions o àmbits més. Es relaciona més amb les mancances que no pas amb les necessitats. Es pot associar a manca d’autonomia personal, ja que és una situació en la que es necessita de suport i d’assistència per satisfer les necessitats bàsiques (lligat a les descrites a “condicions de vida”). L’origen pot ser de diverses naturaleses: de caire polític-administratiu i relacional, per situacions de salut que deriven en situacions de pobresa o aïllament, la formació incideix en el grau d’ocupabilitat, etc.

Expedients de Regulació d’Ocupació (ERO)

Els expedients de regulació d’ocupació, els presenten les empreses o els representants legals dels treballadors per sol·licitar la suspensió o l’extinció de les relacions laborals o la reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives, de producció o de força major, o per extinció de la personalitat jurídica del contractant.

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball,
<http://www20.gencat.cat/portal/site/observatorit treball/menuitem.39202212e4b9b7c298740d63b0c0e1a0/?vgnnextoid=13fed247538af110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=13fed247538af110VgnVCM100000b0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>.

E

Fresno, Jose Manuel

Llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia per la *Universidad Complutense* de Madrid i *International Executive MBA* per ESADE. Reconegut expert en assumptes relatius a la lluita contra la discriminació per origen ètnic o racial, ha prestat destacats serveis d’assistència tècnica i assessorament per a la integració de minories en molts països del Centre i Est d’Europa. Així, va formar part de la ECRI del Consell d’Europa (Comissió Europea per la Igualtat Racial) i actualment, forma part de la Xarxa Europea d’Experts Socioeconòmics en l’àmbit de la Discriminació, xarxa posada en funcionament per la Comissió Europea. Amb una llarga experiència professional en programes de política social contra l’exclusió social, José Manuel Fresno fou director-gerent de la *Fundación Secretariado General Gitano* (1982-2005) i director gerent de la *Fundación Luis Vives* (2005-2009). En l’actualitat és president de APROSERS, Asociación por servicios sociales i President del *Consejo de No Discriminación por Origen Racial o Étnico* adscrit al *Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad*.

Font: adaptat de Canalsolidario.org i del *Consejo de No Discriminación por Origen Racial o Étnico*

G

Governança

El PNUD (Programa de les Nacions Unides per al desenvolupament) defineix la *governança* com un sistema d'estructures institucionals i de normes i mecanismes (formals i informals) que determinen l'exercici del poder, el caràcter de la presa de decisions d'interès públic i l'abast de la participació dels ciutadans.

Té a veure amb cooperació multinivell, amb coresponsabilitat, amb participació social, etc. La governança comporta que el govern local sigui relacional, facilitador i consensual. Suposa el reconeixement de la necessitat de cooperació dels diversos actors socials en la planificació i execució de les polítiques socials. Implica treballar amb criteris relacionats amb la democràtica participativa i un model de gestió pública multinivell; amb la preeminència d'allò relacional en termes d'interacció i cooperació amb la perdurabilitat de la interacció integral entre els tres actors fonamentals en la consecució de la inclusió (entre sector públic, privat i societat civil); i amb l'establiment de mecanismes de consens, coordinació i relació directa amb les preocupacions dels ciutadans, en termes de transparència, eficàcia i responsabilitat pública.

Font: http://www10.gencat.net/eapc_rld/revistes/revista.2008-09-19.5848911738/Governanca_i_governabilitat_una_proposta_terminologica
i <http://www.alcoberro.info/pdf/conservadorisme2.pdf>

I

Inclusió social

És el pol oposat a l'exclusió social; un parla de mancances, l'altre de necessitats. Entre l'exclusió i la inclusió socials, hi ha una sèrie de grisos definits per la capacitat de participació social i d'autonomia personal. La inclusió social comporta un canvi de prisma en l'acció social, ja que accentua el treball vers l'autonomia de les persones, i per aquest treball se centra en les causes que dificulten aquesta autonomia, i té en compte totes les dimensions o àmbits que entren en joc en la vida de les persones (cicle de vida, economia, salut, relacional, gènere, origen, edat, etc). Per tant comporta la superació del binomi exclusió-pobresa econòmica com a objectiu de l'acció social, i inclou un nou i ampli ventall d'acció que es relaciona més amb la vulnerabilitat que no pas amb l'exclusió. La inclusió, en fixar-se principalment en les causes, se centra en les situacions de vulnerabilitat, ja que l'objectiu és la prevenció de l'exclusió.

Inclusió activa: és un terme que refereix a l'ocupabilitat i a la capacitat de participació social, a la iniciativa personal i l'acció social per tal d'augmentar-ne el grau. A molts documents de la xarxa, inclús quaderns europeus, es defineix com: *un apoyo a la renta adecuado, unos mercados de trabajo inclusivos y acceso a servicios de calidad*. La "(...)Inclusión Activa, se apoya en la integración y coordinación de tres pilares fundamentales: un apoyo adecuado a la renta, acceso al mercado laboral para facilitar la inserción, y servicios sociales de calidad. La Inclusión Activa se basa en el principio "trabajo para poder trabajar"; por el que "toda persona sin empleo debe tener la posibilidad de trabajar o de formarse". Pero también se basa en el principio de que quienes no puedan trabajar sean asistidos con ayudas económicas y otras medidas para participar en la sociedad."

Font: http://www.economiasolidaria.org/files/bizkaia_inclusion_activa.pdf

Índex d'escolarització infantil

L'Índex d'escolarització infantil s'obté de la relació entre la població escolaritzada i la població total de 0 a 5 anys. La població escolaritzada és aquella que està matriculada als centres autoritzats. L'edat dels alumnes matriculats és la referida a 1 de gener de l'any que comença el curs acadèmic. La població de la mateixa edat s'ha extret de la població oficial a 1 de gener.

Font: El Perfil de Ciutat, edició 2010 i Idescat
(<http://www.idescat.cat/dequavi/Dequavi?TC=333&V0=4&V1=1>)

Índex d'ocupabilitat. L'índex mesura aquella població en atur que té una probabilitat baixa de trobar una ocupació (veure ocupabilitat). Les tres variables considerades per elaborar l'índex són: antiguitat en situació d'atur, en concret, portar demandant treball més d'un any; àmbit geogràfic de recerca, limitat al municipi de residència o entitat supramunicipal; i nombre d'ocupacions demandades, quan sigui inferior a tres. A més d'aquestes tres variables, es té en consideració que la persona en situació d'atur sigui perceptor del subsidi de majors de 52 anys o beneficiari de la renda activa d'inserció.

Si es compleixen els tres requisits d'antiguitat superior a un any, àmbit de recerca limitat al municipi o l'entitat supramunicipal i un nombre d'ocupacions demandades inferior a tres i, a més, la persona és perceptora del subsidi de majors de 52 anys o de la renda activa d'inserció, s'entén que el grau d'ocupabilitat és molt baix. El grau d'ocupabilitat és baix quan es compleixen dos dels tres requisits d'antiguitat, àmbit de recerca i nombre d'ocupacions demandades.

El grau d'ocupabilitat és mig quan es compleix només un d'aquests tres requisits. I, finalment, el grau d'ocupabilitat és alt quan no es compleix cap dels tres requisits.

Font: *Servicio Público de Empleo del Ministerio de Trabajo e Inmigración*,
(<https://www.redtrabaja.es/es/redtrabaja/glosario/descripcion.do?id=741>).

Integralitat

Atenció a les necessitats d'una població des d'un punt de vista global i interrelacionat. Té a veure amb la multidimensionalitat, ja que entén que un tot és més que la suma de les parts si hi sumem com conflueixen i com s'afecten unes dimensions o àmbits amb les altres. Podríem relacionar integralitat amb transversalitat, ja que si els "serveis" es troben compartimentats i especialitzats, s'engloben en les persones com un tot, i per tant cal fer maneres per tal que l'atenció integral a les persones sigui possible.

M

Mares joves (menors de 23 anys)

Indicador d'inclusió social considerat en la publicació "El Perfil de la Ciutat, edició 2010". És el nombre de mares menors de 23 anys sobre el nombre total de dones entre 16 i 23 anys.

Font: El Perfil de Ciutat, edició 2010

Marc estratègic

Definició dels principis de l'acció social i dels canvis metodològics que cal implementar per tal d'assegurar la viabilitat, la utilitat i la coherència interna en la definició i execució del PLIS. Cal consensuar institucionalment aquest marc estratègic entre els diferents actors implicats en la definició i execució del PLIS.

Menors infractors

Indicador que mesura el nombre d'expedients incoats a menors a la Fiscalia. Pretén ser un indicador de mesura indirecta de l'accés als recursos.

Font: *Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social del Reino de España 2008-2010*, pàgina 58, http://www.foessa.es/Componentes/ficheros/file_view.php?OTq2OA%3D%3D.

Migració

Desplaçament de grups d'individus d'una àrea cap a una altra.

Font: TERMCAT.

N

Nacionalitat d'origen

Nacionalitat que una persona rep des del moment del seu naixement.

Font: TERMCAT

O

Ocupabilitat

És el grau de probabilitat que té un treballador per accedir al mercat de treball. L'ocupabilitat d'un treballador en situació d'atur registrat depèn d'una sèrie de circumstàncies, entre les que destaquen l'antiguitat en situació d'atur (quant més antiguitat, menor probabilitat), l'àmbit geogràfic de recerca (quant més limitat sigui, menor probabilitat), el número d'ocupacions demandades (també quant més limitat, menor probabilitat) i el tipus de prestacions per desocupació (sent menor la probabilitat de trobar treball en els casos de perceptors del subsidi de majors de 52 anys o la renda activa d'inserció).

En funció d'aquestes característiques s'ha establert un índex d'ocupabilitat de les persones en situació d'atur registrat, que reflexa la major o menor possibilitat de que aquest col·lectiu deixi de ser-ho, per trobar una ocupació.

Font: *Servicio Público de Empleo del Ministerio de Trabajo e Inmigración*, <https://www.redtrabaja.es/es/redtrabaja/glosario/descripcion.do?id=741>.

Origen

Veure "nacionalitat d'origen".

P

Participació política

És l'activitat voluntària i intencionada d'un individu en assumptes polítics per tractar d'influir en aquests. Pot incloure una gran varietat de conductes, com estar atent a la informació política, votar en les eleccions, ser membre d'un partit polític, aportar fons a causes polítiques, realitzar tasques de campanya, intervenir en algun moviment social o formar part d'algun grup de pressió, exercir algun càrrec polític, prendre part en anàlisis i discussions ja sigui a la llar o a la feina, assistir a manifestacions i mítings o participar en motins, vagues, marxades, vagues de fam, etc.

La participació política pot prendre diverses formes: individual, en grups petits o en massa i ser el producte d'un interès personal egoista o del sacrifici per una causa; pot ser eventual o permanent, espontània o bé organitzada, de col·laboració o de confrontació, legal o il·legal, pacífica o violenta. La participació pot ser instrumental cap

a l'assoliment d'objectius concrets (guanyar una elecció, rebutjar una política, obtenir beneficis personals), expressiva, per donar pas lliure als sentiments, o tenir diversos propòsits.

La participació política es basa en la creença que el govern pot resoldre alguns dels problemes individuals o socials i en què la participació és eficaç per influir en les polítiques o en la seva operació, mantenir o canviar les decisions, o bé defensar l'ordre establert o alterar-lo.

Participació social

Implicació dels individus en l'acció social de forma responsable i constructiva. Participar és vincular-se amb l'entorn social, implicar-se amb la societat. En aquest document parlem de participació en dos sentits: com a metodologia de millora i consens del propi Pla, i en referència a l'àmbit relacional i social. Ens aturarem en el segon: aquest implica autonomia personal, governar i ser actiu en algunes de les diverses esferes de la vida quotidiana com són el lleure, el consum, la feina, les relacions socials, la formació, la millora de la societat en sentit més ampli, la política, etc.

Pensió complementària de viduïtat

Els ajuts complementaris a les pensions de viduïtat van ser establerts per l'Acord de Govern d'1 d'abril del 2003 i la primera convocatòria pública d'aquests ajuts es va realitzar mitjançant l'Ordre BEF/179/2003 de 14 d'abril. Poden ser beneficiàries d'aquests ajuts les persones que, percebent una pensió de viduïtat del sistema de la Seguretat Social, reuneixin els requisits de no rebre rendes de treball actiu i, en qualsevol cas, de no percebre rendes de quantia superior al límit establert.

L'import de l'ajut es fixa en funció dels ingressos de la persona beneficiària i de la quantia bàsica de la prestació que estableix el Govern anualment. L'any 2006 aquesta quantia es va establir en 38 euros mensuals. La gestió d'aquestes prestacions està encomanada a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania.

Font: Idescat,
<http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TCD=20&V3D=72&V4D=1287&QI&TC=5&V0=1&V1=08279&V3=1287&V4=727&ALLINFO=TRUE&PARENT=25&CTX=B#a1>.

Pensió No Contributiva (PNC)

Les pensions no contributives s'adrecen a les persones que no disposen de prou recursos econòmics i no poden acollir-se a cap cobertura contributiva. Actualment coexisteixen tres tipus de pensions públiques no contributives, de les quals dues estan en un clar procés d'extinció.

Les pensions no contributives de la Seguretat Social es van crear els darrers dies de 1990 (Llei 26/1990, de 20 de desembre) i se sobreposen als dos tipus de prestacions que fins aquell moment cobrien necessitats equiparables. Es tracta de les pensions assistencials per vellesa i malaltia i del subsidi de garantia d'ingressos mínims per a persones amb disminucions.

1. Pensions no contributives de la Seguretat Social. Hi ha dues modalitats: la de jubilació i la d'invalidesa. Accedeixen a la de jubilació les persones que han complert 65 anys, mentre que les d'invalidesa les reben les majors de 18 anys que presenten una disminució superior al 65%. En qualsevol cas, per obtenir-les cal no disposar de rendes superiors a l'import bàsic de la pensió que correspondria a les característiques del sol·licitant. L'import a percebre es fixa de manera que la renda total del beneficiari

no sigui superior a l'import bàsic de la pensió. A partir de l'any 2006, les pensions d'invalidesa corresponents a beneficiaris que superin els 65 anys d'edat passen a ser considerades de jubilació. Aquest nou criteri de comptabilització ja havia estat aplicat l'any 2001 a les xifres per al conjunt d'Espanya. Aquesta és l'única prestació econòmica de la Seguretat Social, la gestió i concessió de la qual ha estat traspasada a la Generalitat, tot i que la Tresoreria General de la Seguretat Social n'efectua el pagament.

2. Pensions assistencials de vellesa i malaltia. Procedents de les anteriors pensions del Fons Nacional d'Assistència Social, que van ser transformades l'any 1981, aquestes prestacions van ser transferides a la Generalitat, que en va encomanar la gestió a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials. La concessió d'aquestes prestacions, que no admet nous beneficiaris des del moment de la implantació de les pensions no contributives, estava subjecta a la restricció d'ingressos, a l'edat i al grau d'invalidesa. L'any 1992 se'n va fixar l'import en 2.098 euros anuals i no s'ha modificat des d'aleshores.

3. Subsidi de garantia d'ingressos mínims. Creada per la Llei d'integració social dels minusvàlids de l'any 1982, aquesta prestació tampoc no admet nous beneficiaris des de l'agost de 1992. La gestió d'aquesta prestació està encomanada a l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, mentre que el pagament l'efectua la Tresoreria General de la Seguretat Social. Per aconseguir-ne la concessió, s'ha d'acreditar una disminució superior al 64%, tenir una edat compresa entre els 18 i els 69 anys, no estar en condicions d'obtenir ocupació laboral i no disposar de recursos econòmics superiors al 70% del salari mínim interprofessional. L'any 1992 també se'n va fixar l'import en 2.098 euros anuals i no s'ha modificat des d'aleshores.

Font: Idescat,
<http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TCD=20&V3D=179&V4D=1261&QI&TC=5&V0=3&V1=3&PARENT=25&ALLINFO=TRUE&CTX=B&V3=1261&V4=1263>.

Perceptors PNC i pensions complementaries de viduïtat

Nombre de persones que perceben una PNC (veure "Pensió no contributiva") i una pensió complementària de viduïtat l'any 2009 (veure "Pensió complementària de viduïtat").

Perceptors RMI

Nombre de famílies perceptores de la renda mínima d'inserció (veure "Renda mínima d'inserció") l'any 2007 segons l'Institut Català de l'Assistència Social (ICASS).

Perceptors subsidi d'atur

Nombre estimat de persones que perceben el subsidi d'atur (veure "Subsidi d'atur"). Per obtenir aquest valor s'ha partit de la informació disponible pel conjunt d'Espanya sobre nombre i percentatge de perceptors de subsidi i de la dada disponible per la província de Barcelona sobre nombre i taxa de perceptors de prestacions en el seu conjunt. Per tant, primer s'ha extrapolat el nombre de perceptors de prestacions i a partir d'aquí s'ha estimat el nombre de perceptors de subsidis.

Persona al·lòctona

Població que no és originària del lloc on habita. Al llarg del document ens referim a població nascuda fora de Terrassa però que resideix al municipi. En el document s'utilitza indistintament per fer referència a la "població nouvinguda".

Font: adaptat de TERMCAT.

Persona autòctona

Població que és originària del lloc on habita. En el cas de Terrassa, ens referim a població nascuda a Terrassa.

Font: adaptat de TERMCAT.

Persona nouvinguda

Població resident al municipi procedent de fora del mateix independentment de la seva nacionalitat. En el document, s'usa indistintament al concepte "persona al·lòctona" o "al·lòcton/a".

Persones amb nivells formatius baixos

Taxa d'obtenció del nivell 2 CINE (Classificació Internacional Normalitzada d'Educació), o un nivell inferior, en l'educació per a adults, per grups d'edat i sexe. El nivell 2 CINE es correspon al Primer cicle d'ensenyament secundari o segon cicle d'educació bàsica.

Font: *Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social del Reino de España 2008-2010*, pàgina 56, http://www.foessa.es/Componentes/ficheros/file_view.php?OTg2OA%3D%3D.

Persistència de renda baixa

Persones que viuen en llars la renda total equivalent de les quals és inferior al 60% de la renda mediana nacional l'any n i durant (almenys) dos dels tres anys anteriors (n-1, n-2 i n-3).

Font: *Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social del Reino de España 2008-2010*, pàgina 53, http://www.foessa.es/Componentes/ficheros/file_view.php?OTg2OA%3D%3D.

Persones amb algun grau de discapacitat reconegut

Grup de població al qual s'adrecen part de les mesures de protecció social. L'Ordre de 15 de novembre de 1982 del Departament de Sanitat i Seguretat Social va preveure la creació d'una xarxa d'Equips de Valoració i Orientació que tenen la funció d'emetre un dictamen tecnicofacultatiu en el qual es determina el grau de disminució de les persones que ho sol·liciten. L'obtenció de la corresponent certificació és un pas imprescindible per gaudir de qualsevol dels avantatges i prestacions previstos per a les persones amb determinats nivells de disminució. A Catalunya aquesta Xarxa és gestionada per l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament d'Acció Social i Ciutadania, que és qui custòdia la base de dades del Sistema d'Atenció a Persones Disminuïdes. Les dades recullen la informació relativa a aquelles persones que, a 31 de desembre, mantenen el reconeixement d'un grau de disminució superior al 32%.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/territ/BasicTerr?TCD=20&V3D=60&V4D=440&QI&TC=6&V0=1&V1=08279&MN=1&V3=440&PARENT=25&CTX=B>

Persones ateses pels Serveis Socials

Persones ateses durant pels Serveis Socials municipals, al llarg d'un any natural, les quals formen part d'un expedient administratiu. Per tal d'analitzar el risc d'exclusió social per àmbits, s'han agrupat en base a la problemàtica general (o problemàtiques generals) registrada en el seu expedient.

Persones que viuen en llars on els seus membres es troben a l'atur

Indicador de l'Eurostat (veure definició). Aquest indicador mesura la proporció de persones que viuen en llars on no hi ha cap persona ocupada. Les definicions s'apliquen a persones que viuen en llars privades. Les persones que fan servei militar obligatori no s'hi inclouen.

Els desocupats són totes les persones d'entre 15 i 74 anys d'edat que no han treballat durant la setmana de referència, que han buscat activament una ocupació durant les quatre setmanes anteriors a l'entrevista i estan disponibles per començar a treballar immediatament o en el termini de dues setmanes (a partir de la data de l'entrevista).

En el cas de Catalunya i Espanya les dades provenen de l'Enquesta de població activa de l'INE. En aquests àmbits la població desocupada i la població activa són de 16 anys a 74 anys.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8502>.

PLIS I PLASS, Diferències entre

El PLIS (Pla local d'inclusió social) i el PLASS (Pla local d'actuació en matèria de serveis socials) es diferencien en l'àmbit de la intervenció i en l'abast dels seus destinataris. El PLIS és molt més ampli i se centra en la coresponsabilitat en tots els nivells i en les necessitats en totes les seves dimensions, amb l'objectiu darrer de fer efectiu el dret a la promoció social des del foment de l'autonomia i el desenvolupament de la potencialitat de les persones. La seva perspectiva és la **inclusió**, i per tant es centra en la **prevenció de la vulnerabilitat** social. El PLASS, en canvi, es centra prioritàriament en atendre les necessitats més immediates dels col·lectius més desavantatjats o exclosos socialment amb l'objectiu de dotar-los per a la igualtat d'oportunitats, essent la seva perspectiva fonamental el **treball de la carència**. Les maneres de fer els identifiquen; la població diana i l'objectiu d'intervenció els complementen alhora que els diferencien.

Forma part de les accions a emprendre des del PLIS, l'anàlisi de correspondències i complementarietats entre els plans existents i futurs que dibuixen les polítiques públiques de la ciutat.

Pichón-Rivière, Enrique

Metge psiquiatra argentí d'origen suís (1907 – 1977), considerat un dels introductors de la psicoanàlisi a l'Argentina i generador de la teoria de grup coneguda com grup operatiu. En la dècada dels anys 40 es converteix en un dels membres fundadors de la *Asociación Psicoanalítica Argentina (APA)* i en la dècada dels 50 va participar en la creació de la *Primera Escuela Privada de Psicología Social* i del *Instituto Argentino de Estudios Sociales (IADES)*. La originalitat de la seva teoria es basa en la visió dialèctica del funcionament dels grups.

Font: adaptat de Wikipèdia (http://es.wikipedia.org/wiki/Pichon_Riviere).

Població adulta amb estudis primaris o inferiors en risc a la pobresa

L'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya de l'any 2008 situa la taxa de risc a la pobresa segons el nivell formatiu en el 24,7% pels adults amb estudis primaris o inferiors. S'ha tingut en compte les dades de la població major de 19 anys del Padró Municipal d'Habitants.

Font: elaboració pròpia en base a les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya

Població en atur amb un grau baix o molt baix d'ocupabilitat

Nombre de persones que presenten un índex d'ocupabilitat baix o molt baix (veure Índex d'ocupabilitat i ocupabilitat).

Població en risc a la pobresa segons règim de tinença

Segons l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya de l'any 2008, la taxa de risc a la pobresa segons el règim de tinença dels habitatges és del 13,5% dels propietaris d'habitatge, del 31,7% dels llogaters i del 20,4% dels que disposen d'habitatges cedits gratuïtament. Donat que les dades per Terrassa només són significatives per al règim de propietat, s'ha aplicat la taxa exclusivament per a aquest col·lectiu. Per als altres dos règims de tinença s'ha aplicat la taxa de risc a la pobresa del conjunt de la població a la diferència d'habitatges entre el total i els de règim de propietat indicats per l'Enquesta.

Font: elaboració pròpia en base a les dades de l'Enquesta de Condicions de Vida i Hàbits de la Població de Catalunya

Polítiques socials

Considerem que les polítiques socials són el conjunt d'actuacions públiques adreçades a la construcció d'una societat equitativa, justa, reconeixedora de la diversitat, amb un alt grau d'integració, ple exercici dels drets i dels deures, manteniment de la qualitat de vida i accés universal als béns i serveis públics, que possibiliti la incorporació plena de tota la ciutadania a la vida econòmica, social i cultural.

En les polítiques socials d'avui, hi ha un canvi de lògica que comporta el pas de la perspectiva individual a la comunitària, de la promoció de l'assistencialisme a la de l'autonomia, d'un enfocament econòmic a un enfocament multidimensional, de la reacció a l'acció estratègica, d'entendre les conseqüències a centrar-se en les causes, i avançar cap a la coresponsabilització, la participació i la sensibilitat de les particularitats territorials i col·lectives.

Preu mitjà del metre quadrat

Mitjana del preu per cada m² de tots els habitatges de nova construcció facilitat pel Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Font: El Perfil de Ciutat, edició 2010.

Proactivitat

Es refereix a un estil de fer acció social que es caracteritza per tenir en compte les causes de situacions de vulnerabilitat per tal d'anticipar-se a les conseqüències i així plantejar-se accions preventives. La proactivitat implica planificació, ben al contrari del que ha acostumat a caracteritzar les polítiques públiques fins el moment, les quals bàsicament han estat reactives davant dels esdeveniments.

Procedència

Punt geogràfic d'on procedeix o d'on ha vingut una nau, un tren, una persona, etc.

Font: Enciclopèdia Catalana

Q

Qualitat de vida

Grau de satisfacció d'una persona respecte a les seves condicions de vida (definit en aquest mateix glosari).

Concepte pluridimensional que considera els aspectes objectius i subjectius del benestar social.

És complementari del concepte de nivell de vida, més basat en indicadors econòmics. S'ha introduït aquesta noció per poder avaluar les conseqüències no desitjades del desenvolupament econòmic.

Font: Enciclopèdia catalana

“El concepto de calidad de vida representa un “término multidimensional de las políticas sociales que significa tener buenas condiciones de vida ‘objetivas’ y un alto grado de bienestar ‘subjetivo’, y también incluye la satisfacción colectiva de necesidades a través de políticas sociales en adición a la satisfacción individual de necesidades“ .”

Font: http://www.eclac.org/celade/agenda/2/10592/envejecimientoRP1_ppt.pdf

R

Renda Activa d'Inserció (RAI)

El Programa de Renda Activa d'Inserció té com a objectiu augmentar les possibilitats de retorn al mercat laboral dels col·lectius de persones desocupades amb dificultats per trobar feina o en situació de necessitat econòmica (amb ingressos inferiors al 75% del Salari Mínim Interprofessional), com ara els aturats de llarga durada, els emigrants retornats, les víctimes de la violència domèstica o els discapacitats. El programa inclou mesures per ajudar-los a incorporar-se al mercat laboral. Es tracta d'una prestació atorgada per l'Administració de l'Estat mitjançant l'*Instituto Nacional de Empleo* (INEM).

Font: Generalitat de Catalunya, Departament d'Empresa i Ocupació, Servei d'Ocupació de Catalunya, http://www.oficinadetreball.cat/socweb/export/sites/default/socweb_ca/ciudadans/pres_desocup/renda_activa.html.

Renda mínima d'inserció (RMI)

La renda mínima d'inserció és una prestació assistencial de tipus econòmic inclosa en un conjunt més ampli d'actuacions destinades a ajudar les persones que no disposen dels mitjans econòmics suficients per viure, mentre es preparen per la inserció o reinserció social i laboral. La finalitat d'aquesta prestació econòmica és atendre les necessitats d'aliments i subsistència. La quantia depèn de les càrregues familiars de la persona perceptora, té un caràcter periòdic i està subjecta al desenvolupament d'un pla individual d'inserció i reinserció social i laboral.

En el marc de la RMI s'inclouen accions de prestació de serveis socials, altres prestacions econòmiques, suport per a la integració laboral i formació d'adults. Aquesta prestació es gestiona entre el Departament de Treball, el Departament d'Acció Social i Ciutadania i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. El marc normatiu de referència és la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció i el Decret Llei 1/2010, de 12 de gener, de modificació de la Llei 10/1997.

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar Social i Família, <http://www20.gencat.cat/portal/site/dasc/menuitem.cb7c44c1c72cf6b43f6c8910b0c0e1a0/?vgnextoid=8d8b684485254210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextchannel=8d8b684485254210VgnVCM1000008d0c1e0aRCRD&vgnnextfmt=default>.

Responsabilitat Social Corporativa (RSC)

Optem per RSC i no RSE per què entenem que engloba a més ens.

“La responsabilidad social de la empresa (RSE) pretende buscar la excelencia en el seno de la empresa, atendiendo con especial atención a las personas y sus condiciones de trabajo, así como a la calidad de sus procesos productivos.

Para la Organización Internacional del Trabajo (OIT) la responsabilidad social de la empresa es el conjunto de acciones que toman en consideración las empresas para que sus actividades tengan repercusiones positivas sobre la sociedad y que afirman los principios y valores por los que se rigen, tanto en sus propios métodos y procesos internos como en su relación con los demás actores. La RSE es una iniciativa de carácter voluntario.

(...) la Responsabilidad Social Empresarial es el compromiso consciente y congruente de cumplir integralmente con la finalidad de la empresa tanto en lo interno, como en lo externo, considerando las expectativas de todos sus participantes en lo económico, social o humano y ambiental, demostrando el respeto por los valores éticos, la gente, las comunidades y el medio ambiente y para la construcción del bien común.

La gestión responsable de la empresa implica que esta actúe conciliando (punto de equilibrio) entre los intereses del negocio y las expectativas que de ella tiene la comunidad (...)

Las principales responsabilidades éticas de la empresa con los trabajadores y la comunidad son:

- Servir a la sociedad con productos útiles y en condiciones justas.*
- Crear riqueza de la manera más eficaz posible.*
- Respetar los derechos humanos con unas condiciones de trabajo dignas que favorezcan la seguridad y salud laboral y el desarrollo humano y profesional de los trabajadores.*
- Procurar la continuidad de la empresa y, si es posible, lograr un crecimiento razonable.*
- Respetar el medio ambiente evitando en lo posible cualquier tipo de contaminación minimizando la generación de residuos y racionalizando el uso de los recursos naturales y energéticos.*
- Cumplir con rigor las leyes, reglamentos, normas y costumbres, respetando los legítimos contratos y compromisos adquiridos.*
- Procurar la distribución equitativa de la riqueza generada.”*

(...)

“Las empresas han comenzado a adoptar la RSC no sólo como resultado de presiones de los consumidores, los proveedores, la comunidad, las organizaciones de activistas, los inversionistas, etc. (también llamados en conjunto stakeholders); la RSC es también una actividad estratégica adicional en la competencia comercial.

La empresa desempeña un papel muy importante en la vida de las personas no sólo como generadora de empleo y de riqueza, sino como agente de desarrollo en las comunidades en la que están insertas. Las grandes empresas son conscientes de ello y aprovechan las expectativas que genera la RSC para obtener ventajas competitivas (ayudan ayudándose). La filantropía corporativa ha dejado de ser una actividad autónoma confiada a una fundación y cada vez más forma parte de las estrategias que contribuyen a realizar el objeto social de la empresa.”

Font: http://es.wikipedia.org/wiki/Responsabilidad_social_corporativa

S

Sector “tractor”

Sector d'activitat econòmica que és considerat "tractor" o "motor" per l'arrossegament que suposa d'altres sectors a l'induir demanda en ells. Dit d'aquells sectors que porten a terme una activitat que requereix d'altres activitats econòmiques sense les quals no podria produir i que, per tant, exerceix un efecte de generació d'activitat en d'altres (sub)sectors de l'economia.

Sense estudis o no finalitzats

Categoria inclosa dins els nivells d'instrucció de la població. Inclou la població de 16 anys o més amb un nivell d'instrucció registrat en les categories "Sense estudis" i "Primària incompleta, 5 cursos EGB, certificat d'escolaritat", segons l'Anuari Estadístic de Terrassa 2009.

Cal tenir en compte que les dades presentades provenen del Padró Municipal d'Habitants i no estan totalment actualitzades malgrat es produeixen actualitzacions d'ofici segons ordre de l'*Instituto Nacional de Estadística*. També cal tenir en compte que no reflexa el nivell d'instrucció realment assolit sinó aquell legalment reconegut, fet especialment rellevant en el cas de la població estrangera.

Font: Anuari Estadístic de Terrassa 2009, Ajuntament de Terrassa,
http://www2.terrassa.cat/laciutat/xifres/A2010/a02/A10_02-07-07.pdf.

Sobreendeutament (actiu i passiu)

És la impossibilitat de fer front als deutes, en l'actualitat i de manera continuada, sigui amb les rendes del treball o sigui amb la venda de béns personals. Comporta la impossibilitat de fer front al pressupost diari amb els ingressos corrents.

Sovint aquest concepte, que descriu una situació econòmica familiar greu, s'associa a dos fenòmens. Un li dóna un caràcter sobrevingut al deute, i refereix a les contingències econòmiques negatives, a mesures inflacionistes, etc, les quals comporten una pèrdua de poder adquisitiu als consumidors de forma immediata i evident. Per altra banda s'atribueix mala fe a les entitats financeres i creditícies.

La solució passa per a un consum reflexiu i conscient, no és una filosofia ni una qüestió de sostenibilitat, sinó de poder arribar a final de mes o no. És en aquest punt que posem l'accent en la dimensió del sobreendeutament on és possible rescatar la coresponsabilitat en el consum excessiu. I parlem d'una coresponsabilitat tant per part del context, com del propi consumidor. El sobreendeutament del consumidor se sobreestimula i es facilita per part del propi sistema econòmic actual, "tot s'hi val i tothom pot", cal prendre una actitud racional de consum crítica, reflexiva i conscient.

Hi ha diverses causes que porten a una situació de sobreendeutament, i aquesta divisió deriva en dos conceptes: el sobreendeutament actiu i el sobreendeutament passiu.

- **sobreendeutament actiu.** Situació a la que s'arriba quan l'usuari consumeix de forma irreflexiva, superant la pròpia capacitat d'endeutament. És ocasionat per una sèrie de circumstàncies creditícies, per recórrer excessivament al crèdit.

- **sobreendeutament passiu.** Esdevé quan, de forma imprevista, esdevenen una sèrie de circumstàncies excepcionals que impedeixen fer front als deutes. Es consideren circumstàncies imprevistes: l'atur, la temporalitat o precarietat de l'ocupació, ruptures matrimonials o de parella, la mort d'un membre de la parella, malalties de llarga durada que afecten als ingressos, un incendi o una despesa no prevista, etc. No té a veure

amb circumstàncies creditícies, sinó amb la impossibilitat de preveure el fet futur que causa la situació de sobreendeutament.

La manca de rendes com una situació crònica es considera també sobreendeutament passiu. Però ho esmentem a part, perquè considerem que des de la inclusió i la proactivitat, caldrà posar l'accent del concepte en la coresponsabilitat i en la prevenció del sobreendeutament.

Sobreenvelliment

Relació entre la població de 75 anys i més amb la població de 65 i més. L'indicador mesura la incidència dels grups d'edat més grans sobre els grups d'edat avançada (65 anys i més).

Font: Diputació de Barcelona, Web Hermes, http://www.diba.cat/hg2/METOD_2009.pdf

Subsidi d'atur

Subsidi per a persones que hagin perdut la feina involuntàriament, tinguin rendes inferiors a 75% de l'SMI i hagin cotitzat de 180 a 359 dies o hagin cotitzat de 90 a 179 dies i tinguin responsabilitats familiars.

Font: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Servei d'Ocupació de Catalunya, http://www.oficinadetreball.cat/socweb/export/sites/default/socweb_ca/ciudadans/pres_desocup/subsidi_perdua_treball.html.

I

Taxa d'associacionisme

Indicador de mesura de la participació de la població d'un territori en associacions. És el resultat de dividir el nombre de persones associades a una entitat pel conjunt de la població. S'expressa en percentatge.

Taxa d'atur

Relació entre la població desocupada registrada a les oficines d'ocupació (SOC) i la població activa local estimada (veure la descripció de la variable a dades municipals). Fins el 2008 la Taxa d'atur registrat a nivell municipal es calculava amb la població activa del Cens del 2001. La impossibilitat d'actualització d'aquesta població activa provocava increments a vegades de més de 3 punts de la taxa d'atur real, ja que el Cens del 2001 no recull l'increment de població produït entre 2001 i 2008. Així, des de la Xarxa d'Observatoris de Desenvolupament Econòmic Local (XODEL) impulsada per la Diputació de Barcelona, s'ha implementat una nova manera de calcular la Taxa d'atur registrat amb l'estimació anual de la població activa (Població activa local estimada) en base al padró municipal i a les taxes d'activitat de la EPA provincial.

Font: Diputació de Barcelona, Web de l'Hermes, http://www.diba.cat/hg2/METOD_2009.pdf

Taxa d'atur de llarga durada

Proporció de desocupats que porten com a mínim 12 mesos en atur respecte al nombre de persones actives en el mercat de treball.

Els desocupats són totes les persones d'entre 15 i 74 anys d'edat que no han treballat durant la setmana de referència, que han buscat activament una ocupació durant les quatre setmanes anteriors a l'entrevista i estan disponibles per començar a treballar immediatament o en el termini de dues setmanes (a partir de la data de l'entrevista). La població ocupada i la desocupada conformen el total de la població activa.

En el cas de Catalunya i Espanya les dades provenen de l'Enquesta de població activa de l'INE. En aquests àmbits la població desocupada i la població activa són de 16 anys a 74 anys.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8501>.

Taxa d'envelliment

Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys.

Font: Diputació de Barcelona, Web Hermes, http://www.diba.cat/hg2/METOD_2009.pdf

Taxa d'idoneïtat

Proporció de l'alumnat de l'edat considerada que es troba matriculada en el curs teòricament corresponent.

Font: *Plan Nacional de Acción para la Inclusión Social del Reino de España 2008-2010*, pàgina 56, http://www.foessa.es/Componentes/ficheros/file_view.php?OTg2OA%3D%3D.

Taxa de risc de pobresa

El llindar de risc a la pobresa es fixa com el 60% de la mediana dels ingressos disponibles anuals equivalents de les persones. La taxa de risc a la pobresa és el percentatge de persones que queden per sota d'aquest llindar.

Les taxes de risc a la pobresa abans i després de transferències socials són un indicador de l'efectivitat redistributiva del sistema de protecció social. La consideració de la taxa de risc a la pobresa abans i després de les transferències socials pretén quantificar l'esforç que realitza el sistema de protecció social per a la reducció de la pobresa. Per tant, s'analitzen dos tipus de taxes, segons els diferents ingressos comptabilitzats: els ingressos previs a les transferències socials (incloent-hi les pensions de jubilació i supervivència) i els ingressos posteriors a totes les transferències socials. La variable d'ingressos utilitzada és, doncs, la renda o ingressos nets anuals.

Per tal de comparar les rendes de les llars s'empren les anomenades escales d'equivalència, convertint les rendes totals de les llars en rendes equivalents. Les escales d'equivalència són una mesura d'ajustament que converteix el nombre de membres residents a la llar en nombre d'unitats de consum. Tot i que hi ha diverses maneres de realitzar aquest ajust, l'escala d'equivalència utilitzada és la de l'OCDE modificada. Aquesta escala dóna valor 1 al primer adult, 0,5 a la resta d'adults i 0,3 als menors de 14 anys. La renda total d'una llar es divideix pel nombre d'unitats de consum de la llar per obtenir la renda equivalent o renda per unitat de consum. A efectes de les anàlisis de distribució personal de la renda i del risc a la pobresa, a cada membre d'una llar se li atribueix la renda equivalent de la seva llar.

Font: Idescat, <http://www.idescat.cat/economia/inec?tc=7&id=8505>.

Tècnics i professionals científics

Categoria d'ocupació professional realitzada a partir de l'agrupació dels codis "2 – Tècnics i professionals científics i intel·lectuals" i "3 – Tècnics i professionals de suport" del CCO-94. En el document es presenta gràficament en la contractació segons ocupació professional (veure "Contractes segons ocupació professional").

Tercer Sector Social

És el conjunt d'entitats privades que es caracteritzen per nodrir-se de voluntariat i que tenen per objectiu l'acció social per a una societat més inclusiva, sense ànim de lucre i autogestionades. Una de les característiques distintives és que sorgeixen fruit de la

iniciativa de la societat civil, i que per tant tenen un caràcter independent de l'administració pública i altres ens com les empreses, sindicats, partits polítics, caixes d'estalvis, etc.

Té a veure amb el concepte economia social.

El Tercer Sector Social és "(...) aquel compuesto por el conjunto de iniciativas en activo de la sociedad civil, con autonomía de gestión e independencia, de carácter no lucrativo y por norma general voluntario, y que orientan su actividad a la intervención social en sentido amplio, lo cual implica que tienen por finalidad la mejora del entorno social desde campos muy variados,(...)"

Font: <http://www.3sbizkaia.org/adjuntos/def3sxtensapresentaci%C3%B3nLEERMAS.pdf>
<http://www.tercersector.cat/default.asp?idmenu=2>

Transversalitat

La transversalitat és un tipus d'intervenció organitzativa que assegura el compromís efectiu de tota l'organització per treballar, des de qualsevol especialització sectorial, en un àmbit i per uns objectius inassumibles des de la sectorialització. Aplica especialment a l'administració pública local.

Les administracions públiques s'organitzen en estructures fortament formalitzades, verticalitzades i definides per sistemes tècnics especialitzats i complexos, com poden ser la sanitat, l'urbanisme, l'educació, la defensa, la seguretat, etc. Cada cop més sovint, però, apareixen objectius polítics i socials, referències territorials o segments de població que forcen el sector públic a adoptar visions, òptiques de treball o referències estructurants de la seva intervenció que no s'ajusten a les divisions clàssiques d'organització i que requereixen noves respostes organitzatives o noves formes de treball.

Entre les qüestions que s'han orientat cap a aquesta opció, es poden destacar, des del punt de vista de les polítiques socials, la igualtat de gènere, la participació ciutadana, la sostenibilitat, la gestió de la diversitat i, en menor mesura, la pobresa i la seguretat. Des del punt de vista dels segments de població, es recorre a la perspectiva transversal, des de fa ja força temps, en la gestió de les polítiques orientades a joves, dones, gent gran, persones amb disminucions i immigrants. O, dit d'una altra manera, a la gestió de polítiques adreçades a col·lectius que es troben en situació de debilitat o discriminació en més d'un aspecte.

La transversalitat és un concepte i una eina organitzativa. La seva funció és aportar capacitat d'actuació per fer front a determinades qüestions per a les quals l'organització clàssica no és adequada. Respon a necessitats de disseny i de gestió de l'organització. La transversalitat intenta donar respostes organitzatives a la necessitat d'incorporar qüestions, visions, enfocaments, públics, problemes, objectius, etc. a la tasca de l'organització que no encaixen en una sola de les seves estructures organitzatives verticals. Intenta també, que totes aquestes estructures verticals comparteixin sinèrgicament la consecució d'un objectiu comú sense que sigui objectiu específic de cap d'aquestes en particular.

La transversalitat no és un concepte de base tècnica com ho poden ser la multidisciplinarietat, la interdisciplinarietat o la integralitat de l'atenció als usuaris. Aquestes aproximacions no treballen amb conceptes organitzatius, sinó tècnics. El seu objectiu és preservar l'especialització tècnica i, al mateix temps, cooperar entre diverses disciplines. La integració de disciplines, però, es pot donar dins d'estructures organitzatives integrades jeràrquicament.

La transversalitat, com s'acaba d'apuntar, no es pot confondre amb la coordinació lateral o interdepartamental, encara que hi tingui alguna relació, i molt menys encara amb la integració organitzativa ordinària, ja que aquesta coordinació i integració vertical no pressuposa nous punts de vista ni noves línies d'objectius dissociades dels

objectius corporatius divisionals o sectorials assignats als òrgans verticals en què s'estructura l'organització. Justament, el que és específic de la transversalitat és introduir línies de treball no assignades ni assignables verticalment.

Font: La transversalitat en la gestió de les polítiques públiques. Albert Serra. 2004.
http://www.diba.cat/innovacio/fixers/SIN7_transversalitat_politiques.pdf

Treball en xarxa (en intervenció individual)

Espai físicotemporal on cada professional expressa els seus pensaments i suggeriments amb l'objectiu de generar un procés que activi els recursos propis de les famílies usuàries i dels professionals. Cal, per tant, identificar les expectatives de grup, la demanda familiar, les funcions de cada professional i establir un pla de treball concretant cada tasca i la seva responsabilitat.

Font: Grup Àgora. Consell Comarcal de la Selva
<http://www.selva.cat/benestar/agora/xarxa.php>

Treball en xarxa (en intervenció grupal i comunitària)

La **xarxa socioeducativa** és l'articulació de la comunitat, iniciada per entitats, professionals, administracions, que volen aprofitar les potencialitats de canvi de la pròpia comunitat.

L'augment de la necessitat i la demanda d'intervencions professionals, tant socials com educatives, és un fet patent que obliga els polítics, planificadors i professionals a replantejar-se els tipus de gestió i distribució de recursos i, en conseqüència, a cercar solucions a un dels problemes que sistemàticament planteja la intervenció socioeducativa: la definició i l'afrontament d'aquests «espais d'intersecció» (socioeducatius, socioculturals, etc.), que en moltes ocasions i per raons sobradament analitzades, estan insuficientment clarificats. Conceptes com: **coordinació, integració d'actuacions, col·laboració** i, potser el més precís, **complementarietat**, apareixen immediatament en aquest escenari aplicats a múltiples nivells d'intervenció: entre professionals, institucions socials i educatives, iniciativa social, pública i privada, diferents categories de recursos, etc.

En diversos treballs i experiències, al llarg dels darrers anys, es té en compte la necessitat d'un sistema d'articulació, especialment entre els serveis socials, educatius i sanitaris que actuen localment. Les bases comunes d'aquestes experiències i aquests treballs es poden sintetitzar en els punts següents:

-El sistema d'actuació i atenció, bé amb infants i famílies, bé amb altres sectors, ha de ser **integral**, atenent la diversitat de necessitats; i **interdisciplinari**, promovent la participació integrada dels diferents professionals.

-El model d'organització dels serveis ha de ser **global**, amb mesures dels diversos tipus (prevenció, atenció, inserció, promoció).

-S'ha de proporcionar una definició i clara delimitació dels **procediments d'articulació**, facilitant **fórmules senzilles i operatives**, però amb el **màxim suport i reconeixement institucional**.

-Han d'existir **criteris explícits i específics** per a la complementació i/o utilització dels recursos amb la necessària **coordinació organitzativa entre nivells** (nivell primari - nivells secundaris).

-S'han de dissenyar les **estratègies d'actuació compartides**, garantint, sobretot, l'acceptació i la implicació dels professionals que participin en el treball en xarxa en l'àmbit territorial concret.

-S'han de preveure les **mesures d'avaluació** que aporten la informació per a l'anàlisi i la presa de decisions en relació amb el seu posterior desenvolupament.

-La posada en marxa del treball en xarxa ha d'incloure, necessàriament i específicament (segons els sectors d'actuació), la formació i l'ensinistrament del personal implicat.

Aquests criteris genèrics han servit de base i fonamentació a diverses experiències. En general, en totes es pretén oferir una atenció integral mitjançant la coordinació de recursos socials, educatius i sanitaris en el desenvolupament de programes d'intervenció territorialitzats (locals).

Una de les característiques essencials que defineixen aquest model de treball en xarxa resideix en la **base comunitària** (local), d'acord amb el principi objectiu dels sistemes de política social: «**actuar preferentment en els nivells primaris**». És a dir, l'eix del sistema d'atenció no estaria situat al voltant de les institucions o els centres especialitzats, que evidentment són elements clau, sinó als serveis socials, educatius o sanitaris de caràcter comunitari, tots els quals a la vegada es completen amb aquest gran sector que garanteix el manteniment del sistema d'atenció constituït per les iniciatives socials (entitats i la resta d'actuacions desenvolupades des de la societat civil).

Font: Ballester, L., Muñoz, A.,(2009). Treball comunitari: treball socioeducatiu en xarxa. *IN. Revista Electrònica d'Investigació i Innovació Educativa i Socioeducativa*, V. 1, n. 1, PÀGINES 91-108. Consultat a http://www.in.uib.cat/pags/volumenes/vol1_num1/ballester-munoz/index.html

Treballadors dels serveis i administratius

Categoria d'ocupació professional realitzada a partir de l'agrupació dels codis "4 – Empleats administratius" i "5 - Treballadors de serveis de restauració, personals, protecció i venedors de comerços" del CCO-94. En el document es presenta gràficament en la contractació segons ocupació professional (veure "Contractes segons ocupació professional").

Font: Idescat

Treballadors no qualificats

Ocupació professional classificada amb el codi "9 – Treballadors no qualificats" en la CCO-94. En el document es presenta gràficament en la contractació segons ocupació professional (veure "Contractes segons ocupació professional").

Font: Idescat

Treballadors qualificats (excepte serveis)

Categoria d'ocupació professional realitzada a partir de l'agrupació dels codis "6 – Treballadors qualificats en activitats agràries i pesqueres" i "7 – Artesans i treballadors qualificats de les indústries manufactureres, la construcció i la mineria, llevat dels operadors d'instal·lacions i maquinària" del CCO-94. En el document es presenta gràficament en la contractació segons ocupació professional (veure "Contractes segons ocupació professional").

Font: Idescat

V

Vulnerabilitat social

És una situació o tendència vers l'exclusió social possible de parar. Aquest concepte refereix a una situació en la que un o més dels àmbits englobats en la inclusió es veu afectat. Pot acabar derivant en una situació d'exclusió si no es procuren els mitjans per tal que aquesta persona pugui continuar essent plenament autònoma.

ANNEX 2. RESUM DE LES SESSIONS DE TREBALL DELS GRUPS DE PARTICIPACIÓ DE LA PRIMERA FASE DEL PLIS.

2.1 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DEL GRUP ESTRATÈGIC

Data	12 de gener de 2011
Hora	16:00
Lloc	Torre Mossèn Homs
Assistents	Núria Alcalà, Francesc Astals, Loli Bordes, Santiago Carrasco, Rosa Coscolla, Aurelio Díaz, Maria del Mar Griera, Pep Martí, Gianfranco Pani, Asun Sánchez, Teresa Torns, Assumpció Tobella, Pere Vallribera, Josep Verdaguer i Jesús Viñas
Excusen la seva assistència	Benet Carbonell i Àngel Guiñón

Tot seguit s'enumeren els principals elements que van sortir durant la sessió de treball.

1. Opinió sobre el document

- **Document plantejat en negatiu.** Diferents participants indiquen que el document té un marcat to negatiu, que posa èmfasi en els aspectes negatius de la situació actual així com en el que fa referència al model de ciutat. Així, tant la diagnosi com el model de ciutat pivoten sobre les mancances existents i no tant en les potencialitats de la ciutat. Cal, per tant, afegir les fortaleses de la ciutat i les oportunitats que se li plantegen en el futur, equilibrant el balanç entre els aspectes positius i negatius. En aquest sentit, afegir un quadre DAFO seria útil.
- **Manca de connexió entre la diagnosi i el model de ciutat.** El grup indica que la relació entre la diagnosi social i el model de ciutat plantejat no està clara. La connexió entre un i altre no és fàcilment visible. Així, la diagnosi està centrada en la vessant social, en les persones, mentre el model de ciutat és molt "productivista", està molt basat en el model econòmic local. D'altra banda, el model de ciutat presenta poca concreció.
- **Aclariments conceptuals.** Existeixen diferents conceptes que no estan clarament definits. En aquest sentit, caldria precisar com es defineixen els conceptes, especialment aquells que són el marc teòric on es desenvolupa el PLIS, però també en la metodologia.
- **Necessitat de prioritzar.** El document estableix diferents àmbits sobre els que actuar però no estableix cap prioritat. És necessari prioritzar aquells àmbits sobre els que cal actuar primer i també aquells sobre els que cal actuar a llarg termini (sobre les causes) i d'altres a curt termini (sobre les conseqüències). El major o menor grau de prioritat de les intervencions dependrà de la seva naturalesa (preventiva/reactiva) i del seu volum (molta/poca població en situació de vulnerabilitat)..

- **Altres aspectes.** Finalment, el Grup Estratègic també va matisar altres aspectes més específics de cada àmbit, com la salut, les rendes, etc. Un exemple és que diferents assistents indicaven la necessitat de separar l'àmbit polític-administratiu de l'àmbit relacional.

Quadre resum de les aportacions

<p style="text-align: center;">DIAGNÒSTIC</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poc arriscat • Amb dèficits conceptuals • Jerarquitzar prioritats: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Per àmbits ▪ Per moments del cicle de vida <p style="text-align: center;">MODELS DE GENERACIÓ DE RIQUESA "COMPENSATS"</p>	<p style="text-align: center;">MODEL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vincles amb... • Factibilitat • Terminis • Possibilitats de control <hr style="border-top: 1px dashed black;"/> <ul style="list-style-type: none"> ○ "Productivisme" ○ "Autonomia...?" ○ Pla en positiu – Mitja DAFO ○ Accions d'èxit
<p style="text-align: center;">INDICADORS</p> <ul style="list-style-type: none"> • No estan clars • Poc desenvolupats • PIB o FIB? 	<p style="text-align: center;">EXECUCIÓ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oportunitat • Originalitat • Concreció • Què punyetes volem fer? • Límits administratius i polítics • Consens
<p style="text-align: center;">COMS?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Governança • Empoderament • Participació real • Transversalitat institucional • Factibilitat • Treball en xarxa • Processos de presa de decisions • "Cremar recursos" 	<p style="text-align: center;">ALTRES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sobreendeutament • Discapacitat • Drets jurídico-administratius • Àmbit política-participació • Salut... • Trànsit industrial – Requalificació? • Malalts mentals

2.2 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT DE RENDES

Data	25 de gener de 2011
Hora	17:00
Lloc	Sala de Reunions de Presidència – Edifici Central
Assistents	Josep Castanyer, Joan Morera, Josep Forn i Carles Oriach
Excusen la seva assistència	Tomàs Herreros
No assisteixen	Jordi Centelles i Josep Serra

Tot seguit s'enumeren els principals elements que van sortir durant la sessió de treball.

1. Opinió sobre el document

- La situació actual recorda èpoques ja viscudes, crisis econòmiques anteriors. Hi ha, però, molts problemes per mesurar la desigualtat econòmica:
 - Problemes de registre. Manca un registre únic on es puguin concentrar les diferents ajudes que percep una persona/família, sigui pel concepte que sigui: ajuts econòmics directes (p.e., serveis socials, RMI, RAI, etc) i ajuts indirectes (p.e. ajudes a l'emancipació, ajudes de farmàcia, etc).
 - Problemes conceptuals. No existeix un acord absolut sobre els diferents conceptes. En aquest sentit, no existeix un acord universal sobre l'ús dels conceptes de pobresa absoluta, pobresa relativa, pobresa percebuda, etc., i sobre la seva fórmula de càlcul.
- També pel que fa a la diagnosi de la ciutat, es valora positivament la concepció del model de ciutat, la visió de conjunt. Alhora, però, es troben a faltar els elements positius de la ciutat i es posa de manifest la necessitat d'actuar conjuntament, de pensar i fer la ciutat com un tot. També existeixen aspectes concrets que caldria precisar, com ara els indicadors de mesura de la pobresa o els indicadors d'impacte.
- Existeix acord al voltant que la desigualtat econòmica està creixent però es fa especial èmfasi que en el creixement de la vulnerabilitat econòmica: hi ha més població que té un nivell d'ingressos absoluts inferior.
- El creixement de la vulnerabilitat es deu a la pèrdua dels ingressos (fonamentalment a causa de l'atur) però caldria analitzar la problemàtica també des de la vessant de les despeses: l'individu no és passiu sinó que pren decisions pròpies. En aquest sentit, s'indica que part de la vulnerabilitat es deu a l'assumpció d'excessives despeses per a l'economia domèstica. Així, el problema d'endeutament seria causa de canvis en el volum d'ingressos però també a causa d'un endeutament excessiu.
- Es posa èmfasi en la necessitat de concebre l'economia domèstica d'una forma diferent: alhora que canvien els models familiars, també canvien els models de llar. En aquest sentit, es destaca els casos de la població estrangera, que

actuen amb economies d'escala o agrupant recursos per poder emprendre accions més potents, per optimitzar els recursos disponibles. Cal contemplar, per tant, el paper de l'entorn familiar i dels pròxims.

2. Síntesi de les aportacions durant la sessió – Elements centrals

- Problemes estadístics/anàlisi: indicadors de pobresa, dades i registres disponibles però segmentats, què es considera “ingrés”... informació desordenada i “desconnectada”
-

- Cal repensar la tipologia de prestacions que es donen: directes (amb diners) però sobretot indirectes (en ingrés per concepte, finalistes, bonificacions en la fiscalitat municipal) – També cal pensar en la qualitat de les indirectes i el seu control
-

- Cal abordar una millor gestió de l'economia domèstica i fomentar el consum responsable
-

- No es pot oblidar la importància de la xarxa “econòmica”: família i pròxims
-

- Manca d'accions preventives (p.e. desnonaments)

3. Objectius operatius i accions

Tot seguit presentem la proposta d'objectius operatius i accions que sorgiren de les aportacions realitzades durant la sessió. Les accions es troben detallades en les fitxes posteriors.

A1. Identificar les necessitats mínimes de les famílies per cobrir-les en la seva major part

A1.1 Ajustar les ajudes segons les necessitats individuals (prestacions personalitzades)

A1.2 Priorització de les ajudes segons les necessitats i els recursos disponibles.

A1.3 Millora de la col·laboració entre els actors que intervenen (per millorar l'eficiència de les ajudes).

A1.4 Disposar d'una eina que aglutini tota la informació sobre ingressos.

A1.5 Redefinir i estandaritzar els indicadors.

A2. Capacitar les persones per aconseguir que la situació d'exclusió sigui transitòria i la percepció de rendes públiques no sigui permanent

A2.1 Assessorament i acompanyament per reduir les despeses no bàsiques de la família

A2.2 Potenciar la Formació Professional i crear itineraris per trobar l'adequació del mercat de treball (lligar el perfil professional amb el mercat de treball).

A3. Potenciar l'economia inclusiva per prevenir situacions d'exclusió i perquè en surtin els que hi són i promoure la inclusió.

A3.1 Potenciar eines per una economia inclusiva: R.S.E., bonificacions fiscals a empreses, etc.

A3.2 Evitar l'exclusió financera de l'economia domèstica mitjançant l'educació en el consum responsable

A3.3 Discriminació positiva: implicar diferents agents en la reducció de les despeses familiars (quotes, lleure, transport municipal, etc)

A3.4 Pedagogia en polítiques socials per assolir la cohesió social (rep ajudes qui té una situació més difícil)

A3.5 Fomentar l'economia social no lucrativa (fer de la ciutat un tractor d'empreses inclusives/socials).

2.3 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT DE LA SALUT

Data	31 de gener de 2011
Hora	10:00
Lloc	Sala de Reunions 2 – Edifici Soler i Palet
Assistents	Marta Obdúlia, Conxa Puig, Leandre Busquet, Montse Ureña, Manel Álvarez, Carme Civit, Vicenç Vallès, Miquel del Rio, Maria Mercè Oriol, Lucía Linuesa
Excusen la seva assistència	Xavi Martínez
No assisteixen	Josep Maria Grego, Àngels Arcusa

Tot seguit s'enumeren els principals elements que van sortir durant la sessió de treball.

1. Preocupació per la gran quantitat de persones que es troben en situació de vulnerabilitat. Es fa una valoració positiva pel que fa al número de llits i els nivells d'atenció. Però es manifesta preocupació perquè es considera que existeixen insuficiències :
 - 1.1. Altes hospitalàries i el retorn dels malalts aguts al domicili, especialment la gent gran.
 - 1.2. Atenció als malalts terminals
2. Desconeixement de la xarxa, pel que fa a altres entitats i serveis que es desenvolupen, i per descomptat dels seus potencials.
3. La necessitat de l'atenció global, i la manca de connexió entre serveis fa fracassar a les xarxes en les seves funcions de suport.
4. Hi ha necessitat de planificar a nivell de ciutat, i alhora establir mecanismes de mesura, que ens ajudin a veure els canvis.
5. La necessitat del treball socioeducatiu enfront la demanda de prestacions que limiten les possibilitats de les persones.
6. La salut mental infantil i d'adults; i el treball adaptat a les seves capacitats, es una preocupació clara pel sector.
7. Cal millorar l'ús de la sanitat, abandonar el paternalisme a nivell de salut per potenciar l'acció educativa i preventiva que potenciï la responsabilitat individual.
8. La prevenció en salut i el treball en territori.
9. Manca de planificació dels recursos en base a les necessitats
10. Manca de informació sobre recursos de la xarxa
11. Manca de coordinació dels recursos de la xarxa
12. Cal una millora de l'atenció domiciliària
13. El desenvolupament de xarxes de suport, de voluntariat, etc.
14. Reorganitzar el tema de les TBC com un suport fonamental.
15. El tercer sector com a fons de generació de treball.
16. Preocupació pels pacients amb multipatologia, que tenen processos complexes.
17. El límit de temps en l'atenció des de l'atenció primària.
18. Preocupació pel gran dependent i els cuidadors i cuidadores grans
19. Manca de coordinació sanitària
20. Manca de coordinació sociosanitària
21. Famílies i xarxes de suport familiar "cremades" per la seva funció cuidadora
22. Manca de recursos per l'atenció integral i per atencions de disminució de riscos.

2.4 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT RELACIONAL

Data	27 de gener de 2011
Hora	17:30
Lloc	Sala de Reunions de Presidència – Edifici Central
Assistents	Pep Salazar, Plàcido Lordan, Eduardo Atao, Esther Soto, Adela Farré, Francesc Muntada, Agnès Petit, Miquel Canal, Emiliano Martínez, Gemma Garcia, Xavi Gàllego, Apolo Giménez
Excusen la seva assistència	Rosa Pérez, Quim Torrens
No assisteixen	Josep Sales, Joan Pérez
Data	1 de febrer de 2011
Hora	17:30
Lloc	Aula Polivalent de la Seu Central del l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils
Assistents	Esther Soto, Agnès Petit, Emiliano Martínez, Gemma Garcia, Xavi Gàllego, Apolo Giménez, Emiliano Martínez
Excusen la seva assistència	Miquel Canal, Pep Salazar; Plàcido Lordan; Adela Farré, Francesc Muntada
No assisteixen	Eduardo Atao

Aquest grup desenvolupa la seva tasca en dues sessions, atesa la complexitat de l'encàrrec i el nombre de participants. La segona sessió va realitzar-se el dia 1 de febrer de 2011, a les 17:30h.

Temes plantejats:

1. L'afebliment de les xarxes, degudes al desenvolupament de les competències municipals,... l'estat de dret que fa perdre el valor prestador de serveis de les xarxes.
2. El territori natural, com un element inclusiu, i que a Terrassa és especialment important.
3. El plantejament temporal del PLIS com un element limitador per l'assoliment d'objectius
4. Pel que fa referència a la diagnosi educativa, planteja la preocupació derivada del perfil formatiu del país, que es molt prim a nivell dels nivells mitjos.
5. Dificultats en el suport educatiu – relacional dels fills i de les filles de les persones immigrades.
6. Cal recollir les potencialitats de les entitats, però també d'altres tipus d'agents.
7. Cal aclarir alguns conceptes com:
 - a. Societat dual, on comença i amb qui ?
 - b. Els nouvinguts més recents la generen ?
 - c. Que son les xarxes impermeables ?
 - d. Que es el sentiment de pertinença?

8. S'està d'acord en el concepte d'inclusió més enllà de l'assistencialisme, però no queda recollit el tema del:
 - a. capital social, del qual tenim dades.
 - b. Capital humà, que tot i no estar comptabilitzat és fonamental. (Exemple dels desajustos sobre la formació de les persones immigrades, no consideració de la capacitat emprenedora de les persones d'altres països que normalment ho són en un nivell més alt que els europeus).
9. Es troba a faltar a la cultura, com una línia/objectiu/... un caràcter de cohesió/inclusió social. La cultura i la generació de felicitat. La cultura com un element educatiu.
10. Caldria donar més força a la transversalitat com un element fonamental que permeti el canvi de paradigma.
11. Es fa incidència en incorporar el que en aquests moments és la disminució de les prestacions, i la fallida del petit comerç.
12. Manca incorporar el tema de les relacions i l'ús dels espais públics, ja que s'han convertit en un focus de preocupació.
13. Caldria fer un esforç per establir mesures en l'àmbit relacional.
14. Es troba a faltar una identificació més clara de les oportunitats i fortaleces (les xarxes com elements positius)
15. Les polítiques culturals no són integradores en tan no incorporen el foment de la cultura i del foment de la diversitat. Caldria fer una anàlisi de les possibilitats integradores de les polítiques actuals.
16. Es manifesta preocupació pels nouvinguts que només dormen a la ciutat, i que no són capaços d'integrar.
17. Es manifesta la necessitat de fer canvis en el plantejament/organització i funcionalitat de les associacions clàssiques.

Propostes enviades per correu electrònic

Propostes persona 1

Objectiu: reconstruir les xarxes socials naturals que encara tenen sentit

En una societat de persones ocupades com la que vivim, hi ha molta gent que ni té temps ni energies per organitzar el poc temps de lleure que té. Les associacions de qualsevol tipus (culturals, esportives, professionals, etc) poden cobrir aquest buit i són un excel·lent mitjà per crear un seguit de relacions amb qui es comparteixen determinades sensibilitats o gustos... Per tant, potenciar la vida de les associacions és una manera de donar oportunitats als ciutadans que trobin gent amb qui compartir aficions o gustos i crear vincles.

Accions:

- Aprimar l'administració en favor de les associacions. No cal donar alguns serveis que poden donar clubs o entitats de la ciutat. És més fàcil crear sentiments de pertinença a un club que a l'ajuntament o a una caixa d'estalvis. Caldria traspasar el pressupost que ara es destina a aquests serveis a les associacions que els substituirien. La gran majoria de les associacions estan acostumades a treballar amb pressupostos limitats i a treure'n el màxim suc possible.
- Posar els mitjans necessaris perquè les associacions que no tinguin locals puguin disposar-ne per trobar-s'hi, per fer o preparar les seves activitats. Cal que els associats es puguin arribar a sentir aquests espais com a propis. Això no significa

que hagin de ser de franc. Poden pagar un lloguer però ha de ser raonable i assumible.

- Crear espais a Internet per a les associacions que no en tinguin i, si cal, donar el suport tècnic que puguin necessitar. Tampoc té perquè ser gratuït però si assequible.
- Objectiu: crear espais al carrer que facilitin el tracte entre els ciutadans

Hi ha places a la ciutat en els que hi ha una activitat gairebé constant. Altres estan gairebé buides.

- Accions:
 - Estudiar el perquè hi ha places que no tenen l'ús social desitjable
 - Crear altres nuclis de vianants més enllà del centre. En general, les zones sense cotxes són bones àrees comercials i propicien el joc dels infants i la passejada. Ampliar els que ja tenim. Segurament, comunicar la plaça Nova amb la plaça Vella amb un carrer només per a vianants faria que aquella zona comercial funcionés millor i que la utilització social d'aquells espais també s'incrementés.
 - Crear espais per a activitats concretes (per a córrer, per jugar a bàsquet, etc). L'esport no professional sempre ha estat un aglutinador social.
 - Eliminar l'ordenança municipal que dificulta el joc dels infants. Molt sovint es relacionen abans els infants que els seus pares. Prohibir el joc és aïllar les persones.

Propostes persona 2

- Inventariar els actors, més enllà de les entitats del tercer sector (que són bàsicament les recollides en les fitxes d'accions inclusives)
- Definir sensors en el territori que permetin concretar / afinar la percepció sobre el que està passant a la xarxa.
- Enfortir les relacions de transversalitat a l'administració local i a altres agents de la ciutat.

Propostes persona 3

- objectiu linkat amb el pacte cultural!
- us de la cultura en un sentit ampli com a eina de cohesió social i educativa
- accions a compartir amb el pacte cívic
- workshops liderats per artistes locals amb un enfoc de participació ciutadana específica de sectors de risc per dotar d'eines de comprensió artística als assistents. explicar per entendre les manifestacions artístiques i provocar una educació i gust per la cultura! no els farà més rics però sí més feliços.
- visites als equipaments culturals enfocades des de el punt de vista d'explicar els processos de creació i producció artística. al veure els formats artesanals de la creació és molt probable que més d'un li perdi el respecte o el això no va amb mi i es llenci a explorar facetes creatives

- creació d'un fòrum d'experts per vehicular possibles accions comunitàries i extracomunitàries amb continguts eminentment culturals però amb transversalitat d'eixos que impliquen al dia a dia encara que no hi pensem , social relacional , sociològic , arquitectònic, urbà, científic etc

desenvolupar eixos d'actuació creatius i potenciadors econòmics en el terreny de les indústries culturals contemporànies, audiovisuals, digitals , jocs etc

Propostes persona 4

1. Enfortir espais de relació normalitzats ja existents

*En aquells espais del quotidià on es fa necessària la relació, desitjada o no, existeixen objectius comuns i son espais amb un alt potencial relacional **no artificial.***

- Oferir activitats d'interès a les comunitats de veïns amb currículum ocult.

EX: Projecte d'autoprotecció Creu Roja.

- Promocionar les escoles i les comunitat educativa com a font de relació social servint-nos de l'interès comú.

EX: formació per a pares i mares (alimentació, sanitària etc...)

2. Dotar la ciutadania de les competències lingüístiques i habilitats comunicatives necessàries per a les relacions normalitzades.

Es totalment imprescindible per a interactuar amb l'entorn, conèixer i dominar les llengües del país, no només des de la vessant oral sinó també escrita.

- Revisar les accions existents, amb criteris de qualitat i eficàcia.
- Ajustar l'oferta a la necessitat i consensuar premisses.
- Cercar mesures de pressió per a fomentar l'aprenentatge.
- Articular model de registre, seguiment i control en aquest sentit .

Ex; unificació de llistes d'espera

3. Promocionar accions de responsabilitat privada/personal en els processos d'ajuda

Es tracta d'un treball de pedagogia social en el que seria interessant modificar el discurs de caire de demanada pel d'aportació personal, evitant l'exigència a partir de la mala interpretació de drets adquirits.

- Crear espais regulats i amb suport per a la prestació d'ajuda.

Ex: Parelletes (projecte Creu Roja per a l'alfabetització de familiars, amics)

- Generar espais de relació i intercanvi per mitja de les NNTT

Ex: Xarxa socials locals virtuals

- Projecte de pisos compartits per a la tercera edat.

4. Engagar iniciatives de caire innovador a l'espai públic

Fa temps que existeix la creença que la estada d'infants a l'espai públic sense supervisió és un risc, és per això que la infància "normalitzada" no en fa gran ús de forma autònoma. Aquesta visió no és compartida pel conjunt de la població, es dona el cas clar en determinats col·lectius ètnics, que els infants que resten habitualment sense supervisió als espais públics. Seria interessant treballar sobre aquest fet. Des d'una perspectiva pro-activa i de protecció de la infància.

- Oferir activitats conduïdes en el medi obert.

Ex; model de Projecte "Streetclass" de Creu Roja, extensible a d'altres continguts i franges d'edat.

- Implicació de les famílies creant xarxes de supervisió compartida.
- Oferir protagonisme a les persones grans en aquest tema.

Ex: Contes a les places, a la fresca, vora el foc (estufes d'aire lliure)

Finalment, penso interessant comentar que em sembla important tenir molt present el que ja existeix, ja que les iniciatives ja engegades responen segur a una necessitat detectada amb anterioritat i potser cal millorar i/o revisar el que tenim abans de crear coses noves.

Per exemple: en el cas de les persones grans, penso que hi ha molts recursos i ofertes per aquest sector de la població i que si -com diu l'informe a la taula 4 (a la pàgina 32)- les llars amb només una persona major de 75 son un sector en risc d'exclusió per problemes relacionals tant important, caldrà veure que és el que falla perquè puguin accedir als recursos existents i tractar de solucionar-ho (potser amb transport adaptat? Suport a millores infraestructurals a les comunitats, ascensors...)

Propostes persona 5

Abans de concretar propostes, m'agradaria compartir amb tots algunes reflexions.

- alguna de les intervencions de la reunió de la setmana passada feia èmfasi sobre la gravetat d'algunes problemàtiques i la necessitat d'una intervenció directa de caràcter assistencial; hi estic d'acord, i crec que en un entorn de recursos escassos, aquestes han de ser prioritàries per l'acció dels serveis públics, però sempre amb una voluntat de temporalitat i orientades a la recuperació de l'autonomia de les persones
- les entitats culturals com Amics, amb recursos escassos i un objectiu social molt clar (la producció i difusió cultural, estem oberts per definició a la participació de col·lectius diversos, però si tenim dificultats per fer-nos sentir i difondre les nostres propostes en general, encara més per arribar a col·lectius i individus que es troben en situació o risc d'exclusió
- de vegades les entitats tenim espais desaprofitats i propostes que no cobreixen les seves expectatives de públic, però és molt difícil articular el que fem i sabem fer amb les necessitats d'una estratègia d'inclusió social i amb les oportunitats que per a nosaltres mateixos significaria la integració d'altres cultures i sensibilitats (penso especialment en col·lectius immigrants amb un potencial cultural que ni coneixem ni sabem integrar)
- les realitats de l'exclusió són molt diverses i les aportacions que podem fer des de les entitats de la societat civil a impulsar la inclusió segurament només podran ser efectives si sabem trobar el nostre espai, el nostre nínxol, en un projecte més global; en aquest sentit, probablement les entitats culturals tinguem més capacitat de fer aportacions en la inclusió de la diversitat cultural, que en el suport als col·lectius i individus que viuen situacions d'exclusió per qüestions econòmiques, de salut o d'edat

Fetes aquestes consideracions, penso que des de la cultura tenim tres grans àmbits on contribuir en una estratègia global d'inclusió:

- **creació de "relat"**: des de publicacions, activitats de reflexió i pensament (conferències, taules rodones...), propostes artístiques, és important conscienciar la societat de les problemàtiques que hi ha darrera les situacions d'exclusió, fomentar els valors de la solidaritat i la participació, obrir espais al coneixement de la diversitat cultural existent a la nostra societat...
- **identificació i foment d'activitats creatives multiculturals**: hem de ser capaços de trobar i difondre treballs de creació artística i cultural dels diferents col·lectius de la nostra societat; ser capaços d'obrir els nostres espais a propostes i grups nous; trobar espais de col·laboració amb les entitats/associacions creades per col·lectius d'immigrants; hem de ser capaços de trobar mecanismes perquè les entitats i aquests col·lectius diversos ens coneguem mutuament i segurament necessitem figures "mediadores" (de l'Administració o no) que facilitin aquesta trobada
- **formació artística**: la formació artística (arts visuals, teatre, imatge...) pot ser una eina d'integració molt interessant; amb una mediació adequada que ens permeti identificar col·lectius interessats i un mínim suport organitzatiu, les entitats culturals podríem fer una tasca interessant en aquest sentit; la inclusió, dins de les convocatòries de subvencions a la cultura, d'ajudes al foment d'aquest tipus d'activitat podria tenir un impacte molt positiu
- **foment del voluntariat**: les entitats tenim necessitat de col·laboradors voluntaris i moltes persones necessiten coses a fer per no sentir-se excloses, el problema és sovint articular necessitats amb disponibilitat > caldria trobar mecanismes per crear aquest flux que tingués en compte els escassos recursos que les entitats tenim en general

2.5 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT LABORAL

Data	28 de gener de 2011
Hora	10:00
Lloc	Sala de Reunions 2 – Edifici Soler i Palet
Assistents	Josep Maria Julià, Xavi Casas, Trini Esponellà, Ignasi Cusidó, Imma Pérez, Pere Rodríguez, Anna Delclòs, José Manuel Jiménez, Desirée Serón, Sandra Fernández
Excusen la seva assistència	Jordi Rosique, Josep Prats
No assisteixen	

DIAGNOSI de l'àmbit

- Mancances de perfils formatius i de connexió de la formació amb les necessitats del món laboral (millorar els nivells formatius, l'oferta d'FP i la formació especialitzada)
Això comporta tenir en compte la mancança de places d'FP i la necessitat de flexibilitat en la seva oferta.
- Reforçar tota la xarxa per tal de fer una economia d'escala (establir punts de col·laboració entre actors que no impliquin grans costos, necessitat de la implicació dels sectors industrials, etc)
 - Reforçar la transversalitat i/o desenvolupar-la dins de tota la xarxa, per evitar desconexions com mobilitat i iniciatives empresarials (ex.PRODIS, que treballa amb discapacitats psíquics que no es poden treure el carnet i no arriba el transport públic fins l'emplaçament del lloc de treball).
 - Especial atenció a perfils amb dificultats generades per salut mental.
- Necessitat de reorientació cap a l'autonomia econòmica d'empreses d'economia social per no veure's afectades pel procés de disminució dels recursos econòmics dedicats a aquestes (ex.Integralba).
- Necessitat de reorientació de les polítiques actives (RSE)
Aquí es plantejava la necessitat de saber com arribar als perfils als que es dediquen recursos.
- En l'actualitat es detecta que cal tenir en compte nous perfils de vulnerabilitat de cara a un acompanyament i una orientació laboral òptima; referint-se a joves en procés de transició de l'etapa formativa al món laboral i aquells adults d'entre 45 i 50 anys o més que s'han quedat a l'atur i tenen nivells formatius alts i/o llarga experiència laboral.
- Fortaleses que destaca el grup:
 - potencial de l'acció de la societat civil
 - potencial de l'acció de les entitats
 - existència de la xarxa TALEIA

PLA D'ACCIÓ

Objectiu 1: Apropiar empreses, administracions i recursos existents

- Dispositiu per adaptar la formació a necessitats de les empreses, via concertació i pràctiques amb contracte laboral i també subvencionat (PQPI). *Aquí es va especificar el protagonisme de les Patronals i els Gremis, i alhora es va alertar sobre la problemàtica dels sectors formats per microempreses suggerint-ne l'acompanyament per tal que participin com a actors.*
- Complementar-se amb la iniciativa empresarial (formació i oferta de pràctiques)
- Generar una marca i/o una "agrupació" de logos d'institucions col·laboradores per tal de generar confiança en les dues iniciatives anteriors.
- Crear un banc d'experiències d'èxit.
- Descentralitzar els dispositius d'orientació als districtes i als barris (aproximar els recursos en funció de les necessitats del territori).
- Crear mecanismes de caire transversal per a millorar l'atenció a les persones.

Objectiu 2: Aplicar clàusules socials a l'empresa ordinària i a l'Administració

- Exemplificació d'empreses que ho apliquin generant efecte mirall.

Objectiu 3: Facilitar l'accés a l'empresa de persones amb baixos nivells formatius

- Impulsar mecanismes per conèixer els recursos existents.
- Enfocar la reorientació laboral més per edats que no pas per temes, és a dir, que es veu la necessitat d'adaptar-se als nous perfils de vulnerabilitat (transició dels joves de la formació al món laboral, i gent de 45 o més anys en situació d'atur) per tal d'assegurar l'èxit del procés d'inserció laboral.
- Per assolir el punt anterior es proposa crear i enfortir la xarxa d'actors i dinamitzar-se de forma associativa de cara a compartir i fer iniciatives conjuntament optimitzant els recursos i els esforços.
- Foment de l'associacionisme de les persones aturades per perfils i per problemàtiques comunes que englobi els perfils de vulnerabilitat esmentats al punt anterior, creant itineraris individualitzats.
- Obrir fronteres del mercat laboral establint ponts d'acord amb altres països, normalitzant la mobilitat geogràfica de la força de treball.
- Com a conclusió d'aquest punt de forma més general es manifesta la necessitat que algú lideri i aglutini tota la informació i els actors de la xarxa i així assegurar: canals de comunicació, el traspàs d'informació entre aquests, i l'èxit dels esforços; per fer efectiu això es proposa crear un Consell Executiu.

2.6 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT FORMATIU

Data	20 de gener de 2011
Hora	17:30
Lloc	Sala Polivalent – Seu Central de l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils
Assistents	David Berdala, Toni Burgaya, Cecilio Muñoz, Anna Capitàn Camañes, Mercedes Gómez Llobregat, Blai Sotos, Joan Coma, Sònia Arnau, Teresa Cabanes, Francesc Rubio
Excusen la seva assistència	Xavi Folch, Toni Surdé, Toni Poch
No assisteixen	

DIAGNOSI de l'àmbit

- Recursos formatius insuficients (EPA, PGS, FP...) i dificultats normatives per accedir-hi.
- Augment de l'índex de fracàs escolar
- Incentivar i motivar la necessitat i la consciència de la relació entre formació i món laboral. I necessitat de suport en la transició al món laboral.
- Existència de desigualtat educativa arrel de:
 - Manca de potencialitat de la funció educativa de l'entorn (família, educació no formal, la concentració per origen i nivell econòmic, etc).
 - Distribució desequilibrada de l'alumnat.

PLA D'ACCIÓ

Objectiu 1: Millorar els recursos formatius

- Diversificar l'oferta formativa
- Adaptar-los al Pla Estratègic de la ciutat
- Treballar per tal que hi hagi els recursos suficients
- Adaptar l'oferta i la demanda pel que fa a l'FP
- Flexibilitzar les exigències normatives relacionades amb l'FP a centres concrets (es referien a la privada/concertada)

Objectiu 2: Augmentar l'índex d'èxit escolar i motivar en l'aprenentatge i el fet educatiu

- Realitzar campanyes de màrqueting amb missatges de revalorització i alhora d'impuls de la utilitat de l'educació/formació. Incidir en les TV públiques.
Actor implicat: Parc Audiovisual
- **Potenciar les xarxes i la funció educativa de l'entorn com a estratègia preventiva**
 - Intercanvi de recursos per crear xarxa i superar el marc estricte del centre educatiu
 - Acompanyament de joves com a models d'èxit a d'altres de diferent edat amb l'acompanyament de professionals.
Actors implicats: centres educatius, SSBB o administració pública en genèric.
 - *PEERS*: reforç positiu entre iguals
 - Treball amb les famílies per donar importància al fet escolar

- Relació amb el lleure per a repartir la funció educativa i donar importància l'educació no formal
- Flexibilització al final del procés educatiu obligatori, com l'escolarització compartida (escola i empresa; l'aprenentatge d'un ofici; centres d'oficis)
- Major atenció en el moment de transició educativa, especialment de:
 - l'ensenyament obligatori al post-obligatori
 - l'ensenyament post-obligatori al món laboral
- Incrementar el sentiment de pertinença a l'escola per potenciar tasques de voluntariat i d'implicació comunitària impulsades per la mateixa escola. Treball del compromís amb l'entorn educatiu.
- Tallers per la diversificació curricular seguint una metodologia tipus PTT
- Agafar el model del País Basc respecte el vincle dels cicles formatius i el món laboral.
- Retorn a l'Escola Taller.

2.7 RESUM DE LA SESSIÓ DE TREBALL DE L'ÀMBIT RESIDENCIAL

Data	17 de gener de 2011
Hora	17:00
Lloc	Aula Polivalent – Edifici Àrea Acció Social i Drets Civils
Assistents	Josep Aran, Francesc Bacardit, Anna Garcia, Lúdia Guillén, Emilià Lázaro, Pep Martí, Cora Mazo, Miquel Pérez i Josep Segura.
Excusen la seva assistència	Salvador Navarro i Martí Puig

Tot seguit s'enumeren els principals elements que van sortir durant la sessió de treball.

1. Opinió sobre el document

- La situació actual de crisi actual agreuja una situació tradicionalment existent (d'aquelles persones que no podien accedir al mercat de compra [ni de lloguer](#)) però també es manifesta d'una forma diferent (el preu exclou del mercat de compra una part de la demanda que tradicionalment sí que hi podia accedir). Es dona, per tant,
 - Un retorn a la “normalitat” del mercat de compra.
 - Una necessitat de polítiques per situar l'habitatge com un dret per tothom.
 - Consciència de l'existència de límits a les polítiques d'habitatge: no es pot cobrir el 100% de la població que demanda un habitatge.
- L'aparició de “nous” col·lectius amb dificultats per accedir i mantenir l'habitatge inhabiliten les receptes “velles”, no són vàlides per als “nous” problemes. Cal plantejar polítiques alternatives, com ara una política de preus o una política per fer aflorar l'habitatge buit (en mans de privats o d'entitats financeres).
- Malgrat l'aparició de problemàtiques residencials en població tradicionalment inclosa en aquest àmbit, segueix existint un col·lectiu que sempre ha tingut dificultats per disposar d'un habitatge (població sense llar). La necessitat de donar resposta a aquest col·lectiu segueix sent vigent pel què cal pensar en solucions i dissenyar accions aprofitant els recursos socials sectorials existents destinats a l'habitatge.
- En aquest sentit, la diagnosi sobre l'àmbit residencial presenta diverses mancances. D'una banda, presenta una anàlisi molt quantitativa i poc qualitativa. En aquest sentit, caldria aprofundir en l'anàlisi de la població vulnerable en l'àmbit residencial, tant quantitativament com qualitativa.
- La caiguda de la demanda i l'estoc existent d'habitatges fan previsible un creixement relativament baix del parc d'habitatges, si més no mitjançant un creixement de la ciutat cap a la perifèria. Així, el creixement urbanístic ha de ser “dins” no “cap a fora” de la ciutat. L'aposta, per tant, passa més per la

rehabilitació, remodelació i substitució d'edificis que per la construcció d'habitatges. El futur es planteja amb un consum baix de sòl.

- El desenvolupament d'aquestes polítiques seria d'utilitat per evitar fenòmens com el "barraquisme interior", especialment important en èpoques de crisi on l'habitatge és un bé escàs i on poden aparèixer activitats il·legals que abusen d'aquesta necessitat. En aquest sentit, el document és excessivament bonista: cal plantejar també mesures coercitives per prevenir i/o corregir l'aparició d'aquests problemes.

2. Síntesi de les aportacions durant la sessió – Elements centrals

Accions a treballar: "reducció de danys" en la població vulnerable i coordinació entre els agents. En aquests àmbits, el PLIS pot recollir accions d'intervenció.

- Necessitat de diagnosi (detallada i segmentada) – Objectiu: complementarietat de les mesures (generals, sectorials i puntuals)
-

- Participació:
 - Prevenció (p.e., ordenació i regulació de l'habitatge compartit).
 - Control/Coerció
 - Acompanyament ("xarxa" d'habitatges d'inclusió: habitatge, proveïdors, policia, mediació) – Generar coneixement
 - Empoderament
-

- Distribució/Atribució de responsabilitats – Segmentació de les polítiques públiques segons demanda (incapacitat del servei públic per assumir tota la demanda).
-

-

- Modificar l'estructura urbana:
 - Edificis i habitatges
 - Illes i barris

Accions vinculades al cicle vital: canvis/intervencions estructurals que són competència pròpia d'altres àrees. Són recollides i transmeses a les àrees i Regidories competents a tall informatiu.

- Reduir l'estoc d'habitatge immobilitzat

- Augmentar l'habitatge en règim de lloguer

- Augmentar la rehabilitació i reduir la construcció d'habitatge nou

- Menys normes – Augment de la gestió:
 - Aflorament de recursos per a la gestió
 - Temporalitat / Permanència de recursos per a la gestió

- Marge d'intervenció en la fixació de preus / Incongruències normatives

- Modificar l'estructura urbana:
 - Illes i barris

3. Objectius operatius i accions

Tot seguit presentem la proposta d'objectius operatius i accions que es dedueixen de les aportacions realitzades durant la sessió. Les accions es troben detallades en les fitxes posteriors.

A1. Dissenyar accions complementàries per abordar polítiques pels diferents col·lectius en situació de vulnerabilitat

- A1.1 Estudi de la població en situació de vulnerabilitat i exclusió residencial.
- A1.2 Posada en funcionament d'un sistema de detecció preventiva de la pèrdua de l'habitatge (desnonament, llançament, etc).

A3. Situar les persones en el centre de les polítiques d'habitatge

- A3.1 Desenvolupament d'un marc normatiu local per a l'ordenació de l'habitatge compartit.
- A3.2 Elaborar un circuit de control i actuació sobre els habitatges sobreocupats
- A3.3 Projecte concertat d'acompanyament a la població en situació d'exclusió residencial
- A3.4 Disseny segmentat de les polítiques públiques d'habitatge

A2. Pensar l'estructura urbana des d'una perspectiva inclusiva

- A2.1 Accions de foment/suport a la rehabilitació d'habitatge (edificis insalubres, aluminosi, manca d'ascensors, etc).

ANNEX 3. RELACIÓ DE PARTICIPANTS EN L'ELABORACIÓ DEL DOCUMENT BASE DEL PLIS

Per ordre alfabètic

Alcalà, Núria (CITE)
Álvarez, Manel (Mútua de Terrassa)
Aran, Josep (Ajuntament de Sabadell – Comissionat d'Habitatge)
Arnau, Sònia (Ajuntament de Terrassa – Plans de Barris)
Astals, Francesc (UPC)
Atao, Eduardo (Unión Cultural Latinoamericana)
Bacardit, Francesc (BAMMP Arquitectes i Associats)
Bejarano, Maria Àngels (Ajuntament de Terrassa – Esports)
Beltrán, Esther (Llicenciada en Dret)
Benedicto, Sergi (Ajuntament de Terrassa – Oficina tècnica del PLIS)
Berdala, David (Salesians Terrassa)
Bonaga, Isabel (Ajuntament de Terrassa – Organització i Formació)
Bordes, Loli (Creu Roja a Terrassa)
Burgaya, Toni (Escola Pia de Terrassa)
Busquet, Leandre (AIDE)
Cabanes, Teresa (CEIP Agustí Bartra)
Canal, Miquel (Escola Marià Galí)
Capitán, Anna (Facultat d'infermeria de la UAB – EUECRUAD)
Carbonell, Benet (COPCISA)
Carbonell, Oriol (Sonde3)
Cardellach, Estel (Física)
Cardús, Enric (Minyons de Terrassa)
Carrasco, Santiago (ONCE)
Casas, Xavi (Integralba)
Castanyer, Josep (Ex-regidor de l'Ajuntament de Terrassa)
Chicón, Joan (Ajuntament de Terrassa – Relacions Europees i Internacionals)
Civit, Carme (Consorti Sanitari de Terrassa)
Coma, Joan (Ajuntament de Terrassa – Promoció Educativa i Innovació)
Correa, Maria (Ajuntament de Terrassa – Oficina tècnica del PLIS)
Cors, Maria (Ajuntament de Terrassa – Ciutadania i Drets Civils)
Coscolla, Rosa (Fundació Pere Tarrés)
Cusidó, Ignasi (LAMP Lighting)
Daví, Montserrat (Ajuntament de Terrassa – Comerç)
del Rio, Miquel (Mútua de Terrassa)
Delclòs, Anna (Fundació Cecot Persona i Treball)
Deulofeu, Antoni
Díaz, Aurelio (UAB – Facultat d'Antropologia Social i Cultural)
Esponellà, Trini (Ajuntament de Terrassa – Foment de Terrassa, SA)
Falguera, Demetri
Farré, Adela (Amics de les Arts i Joventuts Musicals)
Feiner, Carles (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Fernández, Sandra (CIRSA Gaming Corporation, SA)
Folch, Xavier (Ajuntament de Terrassa - Cap d'Atenció Primària i Serveis Comunitaris)
Forn, Josep (UNNIM)
Fuster, Manuel (Ajuntament de Terrassa – Contractació d'Obres)
Gállego, Xavi (Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials i narrador oral)
Garcia, Anna (Fundació PRODIS)
Garcia, Gemma (Ajuntament de Terrassa – Ciutadania i Drets Civils)

Giménez, Apolo (Casal de la Gent Gran – La Maurina)
Gómez, Mercedes (CC.OO.)
Grané, Roger (Economista)
Grau, Sílvia (ADIGSA)
Griera, Maria del Mar (UAB – Facultat de Sociologia)
Guillén, Lúdia (Ajuntament de Terrassa – Societat Municipal d'Habitatge)
Hernández, Maria Victòria (Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials)
Herrera, Jordi (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Jiménez, José Manuel (U.G.T.)
Julià, Josep Maria (Fundació PRODIS)
Lázaro, Emilià (Grup Vidal Gomà)
Linuesa, Lucía (Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials)
López, Esther (Ajuntament de Terrassa – Projectió de la Ciutat i Innovació)
Lordan, Plácido (CP San Cristóbal)
Luque, Ramón (Tècnic en Formació i Educador social)
Martí, Pep (Fundació Busquets)
Martínez, Domènec (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Martínez, Emiliano (AA.VV. Sant Pere Nord)
Martínez, Ferran (Periodista)
Mazo, Cora (Càritas Diocesana de Terrassa)
Mestres, Christian (COPCISA)
Montaña, Pere (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Monterde, Josep (Ajuntament de Terrassa – Innovació de processos i Qualitat)
Morera, Joan (Sociòleg)
Muntada, Francesc (Centre Excursionista de Terrassa)
Muñoz, Cecilio (ex-professor de l'Escola Municipal d'Art i Disseny)
Obdúlia, Marta (AVAN)
Oriach, Carles (JNC)
Oriol, Maria Mercè (Medicina de capçalera i homeòpata)
Pani, Gianfranco (ADICAE)
Pérez, Imma (GPF)
Pérez, Miquel (Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials)
Petit, Agnès
Pino, Carlos (Diables de Sant Llorenç)
Poch, Antoni (Associació de Mestres Alexandre Galí i ex-director de CEIP)
Puig, Conxa (Oncolliga)
Rodríguez, Josep Manuel (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Rodríguez, Josep (Centre d'esplai Can Palet)
Rodríguez, Pere (Kern Pharma)
Rubí, Ramon (Professor i físic)
Rubio, Francesc (Escola del Carme)
Rueda, Juan Francisco (Ajuntament de Terrassa – Serveis Tècnics de Medi Ambient)
Salazar, Pep (Ilimit Comunicacions, SL)
Sánchez, Asun (CAP Antoni Creus)
Sanllehí, Ester (Ajuntament de Terrassa – Serveis Socials)
Sanz, Rosa (Ajuntament de Terrassa – Vicecoordinadora d'àrea)
Sarrión, Lourdes (Ajuntament de Terrassa – Societat Municipal de Comunicació)
Segura, Josep (Gremi de Constructors del Vallès)
Serón, Desirée (Valisa Internacional, SA)
Simó, Judit (Ajuntament de Terrassa – Oficina tècnica del PLIS)
Soto, Esther (Creu Roja de Terrassa)
Sotos, Blai (CEIP Roser Capdevila)
Surdé, Toni (EAP de Terrassa)
Tobella, Assumpció (T treballadora social)

Torns, Teresa (UAB – Facultat de Sociologia)
Ureña, Montse (Consorti Sanitari de Terrassa)
Urgell, Ferran (Sociòleg)
Vallès, Vicenç (Consorti Sanitari de Terrassa)
Vallribera, Pere (Consorti Sanitari de Terrassa)
Verdaguer, Josep (UAB – Facultat de Sociologia)
Villa, Pilar (Ajuntament de Terrassa – Serveis Tributaris i de Recaptació)
Villasol, Lucio (Ajuntament de Terrassa – Coordinador d'àrea)
Viñas, Jesús (Generalitat de Catalunya – Departament d'Educació)

Per entitat

ADICAE
Gianfranco Pani

ADIGSA
Sílvia Grau

AIDE
Leandre Busquet

Amics de les Arts i Joventuts Musicals
Adela Farré

Ajuntament de Sabadell
Josep Aran

Ajuntament de Terrassa
Sònia Arnau, Sergi Benedicto, Maria Àngels Bejarano, Isabel Bonaga, Joan Coma, Maria Correa, Maria Cors, Montserrat Daví, Trini Esponellà, Carles Feiner, Xavi Folch, Manuel Fuster, Xavi Gàllego, Gemma Garcia, Lúdia Guillén, Maria Victòria Hernández, Jordi Herrera, Lucía Linuesa, Esther López, Domènec Martínez, Pere Montaña, Josep Monterde, Miquel Pérez, Josep Manuel Rodríguez, Juan Francisco Rueda, Ester Sanllehí, Rosa Sanz, Lourdes Sarrion, Judit Simó, Pilar Villa i Lucio Villasol

Associació de Mestres Alexandre Galí
Antoni Poch

AA.VV. Sant Pere Nord
Emiliano Martínez

AVAN
Marta Obdúlia

BAMMP Arquitectes i Associats
Francesc Bacardit

CAP Antoni Creus
Asun Sánchez

Càritas Diocesana de Terrassa

Cora Mazo

Casal de la Gent Gran – La Maurina
Apolo Giménez

CC.OO.
Mercedes Gómez

CEIP Agustí Bartra
Teresa Cabanes

CECOT
David Garrofé

CEIP Roser Capdevila
Blai Sotos

Centre Excursionista de Terrassa
Francesc Muntada

CIRSA
Sandra Fernández

CITE
Núria Alcalà

Consorti Sanitari de Terrassa
Pere Vallribera, Carme Civit, Montse Ureña i Vicenç Vallès

COPCISA
Benet Carbonell i Christian Mestres

CP San Cristóbal
Plàcido Lordan

Creu Roja de Terrassa
Loli Bordes i Esther Soto

Diablers de Sant Llorenç
Carlos Pino

EAP de Terrassa
Toni Surdé

Escola del Carme
Francesc Rubio

Escola Marià Galí
Miquel Canal

Escola Municipal d'Art i Disseny
Cecilio Muñoz

Escola Pia de Terrassa

Toni Burgaya

Fundació Busquets
Pep Martí

Fundació Cecot Persona i Treball
Anna Delclòs

Fundació Pere Tarrés
Rosa Coscolla

Fundació PRODIS
Josep Maria Julià i Anna Garcia

Generalitat de Catalunya
Jesús Viñas

GPF
Imma Pérez

Gremi de Constructors del Vallès
Josep Segura

Grup Vidal Gomà
Emilià Lázaro

Ilimit Comunicacions, SL
Pep Salazar

Integralba
Xavi Casas

JNC
Carles Oriach

Kern Pharma
Pere Rodríguez

LAMP Lighting
Ignasi Cusidó

Mútua de Terrassa
Manel Álvarez i Miquel del Rio

ONCE
Santiago Carrasco

Oncolliga
Conxa Puig

Salesians Terrassa
David Berdala

Sonde3

Oriol Carbonell

UAB

Anna Capitán, Aurelio Díaz, Maria del Mar Griera, Teresa Torns i Josep Verdaguer.

UGT

José Manuel Jiménez

Unión Cultural Latinoamericana

Eduardo Atao

UNNIM

Josep Forn

UPC

Francesc Astals

Valisa Internacional, SA

Desirée Serón i Josep Vall Royuela

Persones no adscrites

Esther Beltrán

Estel Cardellach

Josep Castanyer

Antoni Deulofeu

Demetri Falguera

Roger Grané

Ramon Luque

Ferran Martínez

Joan Morera

Maria Mercè Oriol

Agnès Petit

Pepe Rodriguez

Ramón Rubí

Assumpció Tobella

Ferran Urgell

ANNEX 4. FITXES D'ACTUACIÓ DEL PLA D'ACCIÓ

FITXA D'ACTUACIÓ		I.1.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política						
Objectiu operatiu						
I.1.1. Inventariar les accions dels actors públics des del prisma de la inclusió						
Acció						
I.1.1.1. Elaborar una metodologia per establir criteris sobre el grau d'inclusió de les polítiques locals						
Descripció						
Per delimitar el nivell d'inclusivitat de les polítiques públiques cal determinar sota quins paràmetres es pot considerar que una acció és o no inclusiva. L'objectiu d'aquesta acció és establir quins són els elements necessaris perquè una acció o política pública pugui ser considerada inclusiva.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir els criteris necessaris perquè una acció pugui ser considerada inclusiva 2. Analitzar quines accions o polítiques públiques municipals són inclusives 3. Proposar vies d'adaptació de les accions i polítiques públiques per augmentar el grau d'inclusivitat 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Oficina Tècnica del PLIS, Comitè de Coordinació de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							I.1.1.2
Identificació de l'acció							
Eix							
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal							
Objectiu							
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política							
Objectiu operatiu							
I.1.1. Inventariar les accions dels actors públics des del prisma de la inclusió							
Acció							
I.1.1.2. Establir un marc de treball transversal en inclusió							
Descripció							
La naturalesa multifactorial i multidimensional de la inclusió determina la necessitat d'introduir formes de treball que incideixin sobre els diferents factors d'exclusió: la vulnerabilitat es manifesta a través de diferents àmbits i cal actuar-hi de forma coordinada, superant les tradicionals divisions competencials de l'administració local. La incorporació de criteris inclusius en l'acció municipal passa per l'abordatge compartit.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Reunions trimestrals per acordar i impulsar accions conjuntes en matèria d'inclusió 2. Acordar el desenvolupament de projectes complementaris evitant les contradiccions i les duplicitats 3. Dirigir i impulsar l'acció municipal en matèria d'inclusió als equips de treball de cada càrrec directiu. 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
Càrrecs directius de l'Ajuntament de Terrassa							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		I.1.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política						
Objectiu operatiu						
I.1.1. Inventariar les accions dels actors públics des del prisma de la inclusió						
Acció						
I.1.1.3. Crear mecanismes per incorporar la inclusió a les polítiques públiques locals						
Descripció						
Operativitzar la inclusió en les polítiques públiques locals és una qüestió delicada donada la necessitat d'actuar conjuntament. Cal establir mecanismes que permetin accions complementàries, que els esforços s'optimitzin, i que les diferents actuacions aprofitin les sinèrgies existents. El desenvolupament d'aquest enfocament requerirà, per tant, de coordinació a nivell operatiu.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Detectar espais de possible treball conjunt en matèria d'inclusió 2. Fer operatives accions de treball en diferents àmbits 3. Orientar les accions complementàriament a les d'altres serveis 4. Evitar les duplicitats de serveis i accions 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Comandaments intermedis pertinents de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							I.1.2.1
Identificació de l'acció							
Eix							
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal							
Objectiu							
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política							
Objectiu operatiu							
I.1.2. Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva							
Acció							
I.1.2.1. Construir un marc conceptual compartit respecte de la inclusió entre els càrrecs electes del municipi							
Descripció							
La inclusió requereix d'una aposta conjunta de tots els agents polítics amb presència als òrgans de govern de la ciutat. Sense la implicació de tots ells, les possibilitats d'èxit a l'hora de fer front a la vulnerabilitat social es veurà molt limitada. El consens respecte allò sobre el que cal actuar és necessari per donar un impuls ferm a les polítiques d'inclusió.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Crear un espai de trobada per al debat al voltant de la inclusió 2. Establir l'escenari adequat per consensuar una visió conjunta de la inclusió 3. Fer esforços conjunts en la lluita contra la vulnerabilitat social 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
Càrrecs electes de l'Ajuntament de Terrassa							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ							I.1.2.2
Identificació de l'acció							
Eix							
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal							
Objectiu							
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política							
Objectiu operatiu							
I.1.2. Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva							
Acció							
I.1.2.2. Incorporar criteris d'inclusivitat als plans i serveis							
Descripció							
L'aparició de la prevenció de la vulnerabilitat social com a element important de les polítiques públiques implica incorporar-ne els elements a les activitats ja existents. Però modificar els plans i serveis vers una orientació inclusiva és complex quan aquests ja porten anys desenvolupant-se. És necessari establir les formes per incorporar-ne criteris inclusius i un calendari per al seu desplegament.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitzar les polítiques públiques on es poden introduir criteris d'inclusivitat 2. Crear els mecanismes més adients per incorporar-los als plans i serveis vigents 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
Directius de l'Ajuntament de Terrassa							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		I.1.2.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política						
Objectiu operatiu						
I.1.2. Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva						
Acció						
I.1.2.3. Delimitar i corregir les disfuncions de l'acció pública municipal en matèria d'inclusió						
Descripció						
L'abordatge multidimensional de la inclusió topa avui en dia amb diferents disfuncions existents en l'administració local. Cal identificar-les malgrat que, a priori, es poden establir quatre grans camps de treball: duplicitat d'accions (existeixen serveis o projectes que responen als mateixos objectius o molt similars); derivació inadequada (el desenvolupament d'un continuum en l'atenció als ciutadans permetria optimitzar els recursos); eines de treball transversal (si bé en ocasions es treballa de forma bilateral, cal generar espais que permetin dinàmiques d'abordatge conjunt); i despesa proactiva (invertir recursos avui que generen rendiment en el futur en forma d'estalvi).						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les disfuncions existents en l'acció pública municipal 2. Proposar mesures per a la seva superació 3. Dur a terme les accions possibles per superar-les en l'àmbit competencial de l'Ajuntament 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Directius i comandaments intermedis pertinents de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							I.1.2.4
Identificació de l'acció							
Eix							
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal							
Objectiu							
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política							
Objectiu operatiu							
I.1.2. Desenvolupar un sistema per actuar vers un model de ciutat inclusiva							
Acció							
I.1.2.4 Abordar les repercussions de la inclusió en el personal tècnic i d'administració de l'Ajuntament i les seves empreses públiques							
Descripció							
L'adopció d'una nova visió requereix de la complicitat de totes les unitats de l'Ajuntament. Per a un eficaç desenvolupament de les polítiques inclusives, cal comptar amb la col·laboració de totes les persones que, de forma directa o indirecta, treballen en àmbits vinculats amb la vulnerabilitat social perquè ho facin vers la inclusió. Alhora, han de ser conscients que formen part d'una dinàmica de gran abast i que és rellevant per al desenvolupament de la seva tasca.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les àrees, serveis i projectes els professionals de les quals treballen algun àmbit de la inclusió 2. Determinar quins llocs de treball tenen tasques vinculades amb la inclusió 3. Organitzar accions de treball conjunt per a l'aplicació de la inclusió en el dia a dia laboral 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
Personal tècnic i d'administració pertinent de l'Ajuntament de Terrassa i les seves empreses públiques							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		I.1.3.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política						
Objectiu operatiu						
I.1.3. Superar les limitacions competencials en matèria d'inclusió						
Acció						
I.1.3.1 Possibilitar l'establiment d'acords justos en els casos d'acció política voluntària (no legalment atribuïda) en els àmbits propis de la inclusió						
Descripció						
Els municipis són escenaris de polítiques públiques endegades per diferents administracions. L'acció de l'Estat, la Generalitat de Catalunya o l'Ajuntament de Terrassa conviuen en el municipi, sovint de forma exclusiva, sovint de forma compartida. L'existència d'accions subsidiàries per part de l'administració local a competència de rang superior genera tensions econòmiques alhora que es veu limitada per la normativa vigent. Paral·lelament, l'administració local es veu sovint obligada a cobrir accions, demandades per la població, però que són de naturalesa competencial superior. Abordar aquesta qüestió en aquells àmbits que afecten a la inclusió és necessari per optimitzar els esforços en aquesta direcció.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> Destriar els projectes i serveis en matèria d'inclusió que són competència obligatòria dels que són accions voluntàries de l'Ajuntament de Terrassa Identificació dels actors implicats i de les lògiques de funcionament (naturalesa de l'acció, finançament, etc) Abordar la resolució del conflicte mitjançant un acord satisfactori per les parts 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Ajuntament de Terrassa, Generalitat de Catalunya i Administració de l'Estat						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		I.1.3.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.1. Incorporar les polítiques inclusives com a element transversal de l'agenda política						
Objectiu operatiu						
I.1.3. Superar les limitacions competencials en matèria d'inclusió						
Acció						
I.1.3.2 Introduir anualment la reflexió i anàlisi de la vulnerabilitat social en els màxims òrgans polítics i tècnics de l'Ajuntament						
Descripció						
El PLIS té com a objectiu reduir la vulnerabilitat social al municipi, situació que canvia constantment. Aquesta visió dinàmica de la vulnerabilitat fa que la reflexió i l'anàlisi quedin ràpidament obsolets i que sigui convenient una revisió constant. Cal, per tant, que es revisi anualment quina és la situació al municipi i quines són les accions que es poden emprendre des dels màxims òrgans de decisió municipal.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Introduir l'anàlisi de la inclusió social com un element imprescindible de l'acció política municipal 2. Revisar anualment l'estat de la vulnerabilitat social al municipi des d'una perspectiva eminentment política 3. Impulsar polítiques públiques en inclusió basades en la reflexió feta 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Càrrecs electes i directius de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		I.2.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.2. Actuar sobre allò que impedeix fer una ciutat inclusiva						
Objectiu operatiu						
I.2.1. Incorporar una metodologia inclusiva en el disseny futur dels plans municipals tenint en compte els efectes socials que se'n desprenen						
Acció						
I.2.1.1 Incorporar l'anàlisi dels efectes socials en la diagnosi (encara que siguin de caràcter hipotètic)						
Descripció						
Tota acció política en el territori té conseqüència en les persones: afecta a la seva vida quotidiana, en condiciona les oportunitats, la mobilitat, etc. Des del punt de vista de la inclusió, tots els plans poden tenir efectes sobre la desigualtat, poden generar canvis que augmentin o disminueixin la vulnerabilitat de les persones. És, per tant, necessari que els nous plans municipals contemplin els efectes socials que tenen sobre les persones.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitzar l'impacte potencial dels nous plans en les persones 2. Incloure els efectes socials en l'anàlisi cost-benefici de cada Pla 3. Dissenyar el pla d'acció minimitzant-ne l'impacte social 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Personal tècnic pertinent de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		I.2.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal						
Objectiu						
I.2. Actuar sobre allò que impedeix fer una ciutat inclusiva						
Objectiu operatiu						
I.2.1. Incorporar una metodologia inclusiva en el disseny futur dels plans municipals tenint en compte els efectes socials que se'n desprenen						
Acció						
I.2.1.2 Introduir indicadors d'impacte social en les accions dels plans (quan s'escaigui)						
Descripció						
L'impacte social dels plans s'hauria d'incorporar com un element més a tenir en compte: les polítiques es duen a terme en contextos socials i és en ell on tenen sentit. Així, és també necessari els canvis que generen en la societat sempre i quan siguin plans que operin sobre les persones.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> Incloure indicadors d'impacte social en el Pla d'Acció Incloure l'impacte social com un aspecte rellevant en l'avaluació del Pla 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Personal tècnic pertinent de l'Ajuntament de Terrassa						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							II.1.1.1
Identificació de l'acció							
Eix							
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials							
Objectiu							
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals							
Objectiu operatiu							
II.1.1. Reforçar la participació de la població							
Acció							
II.1.1.1. Obrir línies permanents d'inputs de la població							
Descripció							
Es tracta d'establir mecanismes relacionals, facilitadors i consensuals per a exercir la governança i coresponsabilitzar a la societat civil. Aquest mecanisme consisteix en mantenir una via telemàtica de contacte i relació directa amb les preocupacions i suggeriments dels ciutadans i ciutadanes de forma oberta i "lliure".							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Creació d'un espai obert que doni cabuda a les preocupacions de la ciutadania al "Blog per a la Inclusió". 2. Crear una bústia de suggeriments al mateix "Blog per a la Inclusió" 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Població en general 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		II.1.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals						
Objectiu operatiu						
II.1.1. Reforçar la participació de la població						
Acció						
II.1.1.2. Canalitzar els suggeriments i informació establint temàtiques o àmbits de treball						
Descripció						
Es refereix a la creació de canals de comunicació que donin entrada als suggeriments i aportacions que poden fer els actors socials respecte els diversos àmbits i dinàmiques del PLIS. Es tracta de facilitar que els continguts que s'aportin siguin concrets i efectius.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer un esquema de continguts del PLIS al "blog" 2. Destacar i visualitzar al "blog" allò que s'estigui desenvolupant en aquells moments per tal que les aportacions dels actors puguin ser valorades i incorporades si es creu oportú 3. Des de la gestió directa de l'Oficina Tècnica del PLIS, donar entrada a les aportacions concretes, factibles i pertinents dels diversos actors i participants respecte el desenvolupament del Pla d'Acció. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		II.1.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals						
Objectiu operatiu						
II.1.1. Reforçar la participació de la població						
Acció						
II.1.1.3. Creació de vies de retorn i/o retroalimentació entre el PLIS i la ciutadania						
Descripció						
Es tracta d'exercir la transparència i passar comptes d'allò que s'ha estat elaborant i consensuant conjuntament respecte allò en què la ciutadania s'hagi implicat.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer plenaris presencials 2. Establir espais virtuals de retorn un cop tancada la participació respecte un tema, etc. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Actors socials ▪ Població en general 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		II.1.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals						
Objectiu operatiu						
II.1.2. Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat						
Acció						
II.1.2.1. Definició de línies de comunicació entre els diferents actors						
Descripció						
La manca de comunicació sovint genera ineficiència: es duen a terme projectes per duplicat, es limiten les possibilitats de les economies d'escala, s'obvia la complementarietat entre les accions. L'objectiu d'aquesta acció és articular la comunicació entre els diferents actors per tal de facilitar el disseny d'estratègies compartides i/o complementàries.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Reunions per a debatre entorn la inclusió i les estratègies d'articulació en la realitat local de forma global. 2. Desenvolupar conjuntament amb els actors quines vies de comunicació són més òptimes per a teixir canals entre tots. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		II.1.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals						
Objectiu operatiu						
II.1.2. Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat						
Acció						
II.1.2.2. Establir un espai virtual d'intercanvi entre els actors						
Descripció						
Les noves tecnologies han permès generar llocs de trobada no presencials, optimitzant el temps de treball efectiu alhora que facilita posar en comú la informació. Aquesta acció consisteix en crear un espai virtual tancat i acotat mitjançant el "Blog per a la Inclusió" per a facilitar canals de comunicació entre els diversos actors implicats en àmbits d'actuació complementaris i per tant susceptibles de compartir experiències, col·laborar i crear noves iniciatives.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Crear un espai al Blog per aquesta finalitat, amb accés restringit. 2. Determinar entre els actors implicats la continuïtat de cada espai temàtic (permanent o puntual). 3. Definir el contingut de l'espai (si s'hi ha de poder debatre, quina informació i com es comparteix, etc) 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							II.1.2.3
Identificació de l'acció							
Eix							
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials							
Objectiu							
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals							
Objectiu operatiu							
II.1.2. Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat							
Acció							
II.1.2.3. Donar suport a les iniciatives de col·laboració que sorgeixin entre actors							
Descripció							
El recolzament a les iniciatives de treball conjunt que apareguin al municipi entre els actors és un element important en l'optimització dels recursos, especialment pel que fa a l'inici de les accions. L'objectiu és facilitar allò que sigui possible des del coneixement i informació de l'OT per tal de donar suport a les iniciatives que impliquin a un conjunt d'actors. Per altra banda, també es tracta de facilitar l'exercici del marc conceptual de referència de la inclusió per facilitar que les iniciatives estiguin dins les línies i objectius d'aquest prisma i del mateix PLIS.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Facilitar informació d'iniciatives similars a la que es planteja portar a terme, o d'experiències iguals. 2. Fer recerca respecte la possible complementarietat d'iniciatives existents. 3. Suggestir l'optimització de recursos i esforços 4. Assessorar de la posada en pràctica del marc estratègic del PLIS i de la conceptualització des del prisma de la inclusió. 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors socials 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ							II.1.2.4
Identificació de l'acció							
Eix							
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials							
Objectiu							
II.1. Aplicar la governança en el disseny i execució de les polítiques locals							
Objectiu operatiu							
II.1.2. Determinar les formes de col·laboració entre els actors de la ciutat							
Acció							
II.1.2.4. Detallar les possibles formes i estratègies de col·laboració							
Descripció							
Donar suport a les iniciatives conjuntes d'actors també es manifesta en l'assessorament, gestió i concreció de mecanismes per a portar a terme iniciatives compartides. Dins aquest dinàmica, caldrà aplicar mecanismes de negociació i compromís de cada actor, en tant que refereix a iniciatives de col·laboració.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Realitzar el seguiment de les iniciatives sorgides en el marc de l'acció II.1.2.3 2. Assessorar, a demanda de les parts, respecte possibles mecanismes de formalització de la relació 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Actors que desenvolupin iniciatives conjuntes en àmbits de la inclusió 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		II.2.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.2. Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors						
Objectiu operatiu						
II.2.1. Facilitar l'intercanvi d'informació i el coneixement mutu entre els actors						
Acció						
II.2.1.1. Mantenir actualitzada la relació d'accions i serveis per la inclusió						
Descripció						
Es tracta d'especificar un espai de gestió d'informació de cara a mantenir actualitzada una base de dades accessible per tots els actors socials respecte a les accions vinculades al Pla d'Acció del PLIS, actors implicats en cada acció i iniciativa vinculada a aquest, i la descripció del què s'està fent també per part de cada actor. Cal que s'identifiquin, per tant, les accions emmarcades en el PLIS específicament i aquelles desenvolupades com a iniciativa pròpia (i que caracteritzen l'actor individualment)						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Crear un espai virtual al "Blog" on consti i es vagi actualitzant tota aquesta informació. 2. Facilitar la informació i la corresponent actualització per part de cada actor a l'Oficina Tècnica. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors socials que treballin àmbits de la inclusió (participants o no en el PLIS) 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							II.2.1.2
Identificació de l'acció							
Eix							
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials							
Objectiu							
II.2. Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors							
Objectiu operatiu							
II.2.1. Facilitar l'intercanvi d'informació i el coneixement mutu entre els actors							
Acció							
II.2.1.2. Formació i suport tècnic per millorar la difusió de la informació							
Descripció							
L'objectiu és formar els actors tant per crear una xarxa i manera de fer comuna amb tots els actors implicats, com perquè tots estiguin en xarxa. En els casos que no es gaudeixi d'infraestructura tècnica i hi hagi mancances en l'ús de noves tecnologies, caldrà millorar i orientar respecte com accedir a la informació entorn el PLIS.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnosticar l'estat de la qüestió respecte l'accés a les TIC i el seu domini per a la gestió d'informació i dinàmiques virtuals en el marc del PLIS. 2. Si cal, millorar la situació respecte les TIC per assegurar l'accés a la xarxa per a la Inclusió. 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors socials 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		II.2.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.2. Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors						
Objectiu operatiu						
II.2.2. Desenvolupar estratègies de coordinació i col·laboració eficients						
Acció						
II.2.2.1. Estudiar la creació d'una figura jurídica que aglutini la xarxa						
Descripció						
Es tracta d'estudiar l'adequació de crear un ens fix que representi el conjunt d'actors implicats en el desenvolupament d'una Terrassa inclusiva, el qual conformi el punt de la inclusió a la ciutat, i centralitzi totes les iniciatives en aquest sentit.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Abordar la necessitat de crear una figura jurídica per a la inclusió a Terrassa. 2. Buscar acords amb els actors del territori i avaluar les possibilitats de materialitzar la figura jurídica 3. Constituir, en cas favorable, la figura jurídica adequada. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ajuntament de Terrassa ▪ Principals actors socials en l'àmbit de la inclusió 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		II.2.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.2. Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors						
Objectiu operatiu						
II.2.2. Desenvolupar estratègies de coordinació i col·laboració eficients						
Acció						
II.2.2.2. Desenvolupar el sistema de cogestió telemàtica						
Descripció						
Compartir la informació sobre la població atesa és un element clau per a l'optimització dels recursos: permet la millora de l'atenció a l'usuari, la gestió eficient i eficaç dels recursos. Es tracta de compartir una part de la xarxa municipal de gestió de la informació entre agents que col·laboren entre ells, bàsicament referit a destinataris concrets que impliquen diversos actors i àmbits.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolupar el sistema de gestió conjunta d'atenció. 2. Realitzar la formació per a emprar-lo òptimament. 3. Implementació del treball conjunt. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Govern ▪ Àrea de Presidència ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		II.2.2.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials						
Objectiu						
II.2. Treballar en xarxa: establir mecanismes de coordinació, coneixement i comunicació entre diferents àmbits i actors						
Objectiu operatiu						
II.2.2. Desenvolupar estratègies de coordinació i col·laboració eficients						
Acció						
II.2.2.3. Donar suport a iniciatives d'ajuda mútua						
Descripció						
Facilitar les dinàmiques de relació i les possibles col·laboracions que en sorgeixin per tal que derivin en accions eficients. Es tracta de donar suport per tal que es puguin dur a terme noves iniciatives més integrals en les que la col·laboració enriqueixi i no suposi més esforç econòmic i de recursos per part dels actors a l'hora de desenvolupar noves iniciatives. Es tracta de posar l'accent en la cooperació i la coresponsabilització de tots els actors implicats.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Posar en contacte actors que consultin la possibilitat de trobar col·laboradors complementaris respecte noves iniciatives. 2. Coordinar, si s'escau, els actors vinculats en el desenvolupament de noves iniciatives. 3. Incentivar per a noves iniciatives per cobrir buits o mancances en el pla de desenvolupament de la inclusió. 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.1.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal						
Objectiu operatiu						
III.1.1 Introduir nous elements socials en les ordenances fiscals municipals						
Acció						
III.1.1.1 Revisar els criteris de bonificació inclosos en les taxes						
Descripció						
<p>Les taxes municipals tenen una incidència en l'economia individual i/o familiar en tant que graven aquelles activitats o serveis a les persones que resideixen al municipi. Malgrat l'impacte pot ser petit, caldria establir uns criteris ajustats a les diferents tipologies de vulnerabilitat. El criteri de la renda ha de ser central però no l'únic: la vulnerabilitat també es manifesta en els àmbits de la salut, formatiu, residencial, relacional i laboral. Resulta, per tant, desitjable que les taxes tinguin en compte aquesta multifactorialitat, entenent que cadascuna d'elles respon a una evolució històrica i a una determinada activitat.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar les taxes existents 2. Revisar els criteris de bonificació 3. Proposar nous criteris de bonificació tenint en compte l'històric de cada taxa i la naturalesa de l'activitat que grava 4. Establir un barem per al càlcul de la bonificació segons els criteris establerts 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic i d'altres (segons la naturalesa de la taxa)						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.1.1.2
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal							
Objectiu operatiu							
III.1.1 Introduir nous elements socials en les ordenances fiscals municipals							
Acció							
III.1.1.2 Revisar els criteris de bonificació inclosos en els preus públics							
Descripció							
<p>Les activitats d'oci són les primeres que s'acostuma a reduir quan els ingressos de l'economia familiar o individual disminueixen. Així, les dificultats econòmiques es manifesten directament sobre les activitats que podem considerar "extra" (o prescindibles). Establir uns criteris ajustats a les diferents tipologies de vulnerabilitat és una necessitat des del punt de vista inclusiu per evitar que dificultin la participació en activitats impulsades des de l'administració, atenent a la capacitat adquisitiva però també al foment d'activitats difícils de dur a terme per d'altres limitacions produïdes pels factors d'exclusió.</p>							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar els preus públics existents 2. Revisar els criteris de bonificació 3. Proposar nous criteris de bonificació tenint en compte l'històric de cada preu públic i la naturalesa de l'activitat que grava 4. Establir un barem per al càlcul de la bonificació segons els criteris establerts 							
Àmbit/s d'actuació							
Econòmic i d'altres (segons la naturalesa del preu públic)							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Innovació, Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ							III.1.1.3
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal							
Objectiu operatiu							
III.1.1 Introduir nous elements socials en les ordenances fiscals municipals							
Acció							
III.1.1.3. Estandaritzar els criteris de bonificació i/o exempció en taxes i preus públics							
Descripció							
Sovint l'existència de diferents tipologies de bonificació i/o exempció dificulten la seva sol·licitud. En aquest sentit, unificar els criteris és convenient per donar una informació clara a la ciutadania. Cal, però, trobar un equilibri entre l'estandarització i la resposta a l'especificitat de cada taxa i preu públic. L'objectiu és trobar un sistema suficientment comú per respondre a la majoria de figures impositives alhora que sigui prou flexible com per adaptar-se a cada especificitat (històrica i d'activitat).							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recollir els barems establerts en les accions III.1.1.1 i III.1.1.2 2. Analitzar el mínim comú denominador entre ells sense malmetre la incorporació d'elements inclusius 3. Proposar un sistema únic de bonificació de naturalesa inclusiva amb capacitat d'adaptació a les especificitats de cada taxa i preu públic 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2013						

FITXA D'ACTUACIÓ							III.1.2.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal							
Objectiu operatiu							
III.1.2 Potenciar l'eficàcia de les bonificacions i ajudes existents							
Acció							
III.1.2.1. Publicitar els criteris d'accés a bonificacions							
Descripció							
Els criteris pels quals diferents situacions socioeconòmiques són bonificades en la fiscalitat municipal sovint és poc coneguda. El fet que no es duguin a terme mesures per difondre'n l'existència més enllà de la publicació de la pròpia ordenança, dificulta que els potencials beneficiaris siguin conscients dels beneficis que poden obtenir. Cal explicitar de forma més clara quines són les bonificacions existents, distingint publicació de publicitat.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les bonificacions existents en cada figura impositiva. 2. Realitzar un treball de conversió lingüística vers un llenguatge i una redacció més comprensibles. 3. Establir vies de comunicació unificada de les diferents bonificacions (díptics, web, etc). 4. Dirigir la informació al públic objectiu. 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea de Presidència ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Govern ▪ Altres àrees pertinents 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2013						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.1.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.1. Potenciar la inclusió d'elements redistributius en la fiscalitat municipal						
Objectiu operatiu						
III.1.2 Potenciar l'eficàcia de les bonificacions i ajudes existents						
Acció						
III.1.2.2 Descentralitzar les sol·licituds de bonificació fiscal a la unitat corresponent						
Descripció						
<p>El desenvolupament de mecanismes d'autonomia individual i l'establiment del treball transversal són dos dels objectius del PLIS. Establir unitats centralitzades o carregar la responsabilitat de gestionar les sol·licituds de bonificació en una sola unitat actuària en contra d'aquests dos principis. És per aquests motius que cada unitat hauria de gestionar la sol·licitud de bonificació de taxes i preus públics del seu àmbit competencial –s'entén que es mantindria el procediment de cobrament- de tal forma que la ciutadania sigui qui actui en defensa dels seus interessos (i en l'exercici dels seus drets) alhora que cada unitat treballa per la inclusió.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Informar a la ciutadania sobre la unitat responsable de la gestió de les sol·licituds 2. Realitzar formació als professionals que atenen a la ciutadania sobre els diferents criteris establerts en les taxes i preus públics de la unitat on s'ubica el seu lloc de treball 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.1. Evitar l'exclusió financera de l'economia familiar capacitant per a la detecció i gestió del sobreendeutament passiu						
Acció						
III.2.1.1 Donar informació sobre criteris de decisió en el consum						
Descripció						
<p>Part de la crisi actual de l'economia individual o familiar es deu a una gestió deficient. Si bé és cert que l'aparició de situacions sobrevingudes com l'atur o situacions de salut condicionen greument la gestió econòmica, també és cert que en els últims anys s'ha generat una tendència al consum de productes prescindibles en part per l'aparició de mètodes que dificulten el control de la despesa (com les targetes de crèdit, el finançament ràpid i fàcil, etc). Donar eines a la ciutadania perquè adopti pautes de consum basades en allò necessari i no en allò desitjable ha de servir per prevenir el sobreendeutament passiu i, en definitiva, l'exclusió econòmica.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar pautes de consum que generen sobreendeutament passiu 2. Buscar criteris de decisió en el consum 3. Reforç de l'educació financera 4. Fer recercar de materials de difusió existents sobre informació al consumidor 5. Difondre la informació 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Entitats pertinents 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.1. Evitar l'exclusió financera de l'economia familiar capacitant per a la detecció i gestió del sobreendeutament passiu						
Acció						
III.2.1.2 Buscar col·laboracions externes per a l'assessorament a la ciutadania sobre l'economia familiar						
Descripció						
L'actual conjuntura econòmica, amb un nombre considerable d'aturats, ha provocat una caiguda important en els ingressos de les famílies. Alhora, l'elevat cost de l'habitatge en els últims anys, ha provocat un pes molt important d'aquesta despesa en el pressupost familiar. La conjunció dels dos factors ha generat situacions de difícil gestió: crèdits amb alts interessos per refinançar el deute, incapacitat per mantenir l'habitatge, etc. Totes elles són situacions que requereixen d'accions ara, no es poden abordar des de la prevenció i cal actuar-hi de forma personalitzada.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les entitats que treballen els àmbits de l'endeutament i el consum 2. Establir acords amb entitats del municipi que puguin realitzar aquesta tasca 3. Desenvolupar uns criteris per detectar i derivar els casos que requereixin d'assessorament 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic i d'altres						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Entitats pertinents 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.1 Evitar l'exclusió financera de l'economia familiar capacitant per a la detecció i gestió del sobreendeutament passiu						
Acció						
III.2.1.3. Dur a terme treballs grupals amb ciutadans en situació de vulnerabilitat en l'àmbit econòmic						
Descripció						
Aquesta acció es dirigeix a aquells col·lectius en situacions d'economia precària, en els casos que una millor gestió dels recursos econòmics pot ser suficient per reduir la seva vulnerabilitat. Es tracta de donar-los orientacions bàsiques per a la gestió de l'economia individual o domèstica que els permetin millorar substancialment el balanç econòmic de la llar.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els perfils susceptibles de participar en els treballs 2. Establir el format i calendari dels treballs 3. Difondre la iniciativa entre els usuaris de Serveis Socials, entre d'altres, que encaixin en els perfils 4. Realitzar els treballs 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
Àrea d'Acció Social i Drets Civils						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives						
Acció						
III.2.2.1 Implicar actors de diferents dimensions i diferents àmbits						
Descripció						
El desenvolupament de la coresponsabilitat va més enllà del que puguin fer les entitats amatents a la vulnerabilitat social: cal buscar la complicitat de molts més actors i sectors. El primer pas és buscar la seva implicació, pertanyin al món associatiu, al món empresarial o altres sectors mitjançant quotes reduïdes, la creació de xarxes de solidaritat o de descomptes específics.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els àmbits més adequats en termes inclusius per a la col·laboració d'agents privats. 2. Implicar actors amb potestat per aplicar mesures. 3. Establir acords per al desenvolupament d'accions inclusives 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Altres àrees pertinents de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Agents al territori 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives						
Acció						
III.2.2.2 Suggestir els criteris socials i econòmics per la reducció de quotes o preus						
Descripció						
Una de les aportacions que poden fer els actors en matèria d'inclusió és fer més accessibles els seus productes o serveis a la població en situació de vulnerabilitat econòmica. L'aplicació de reduccions de quotes o preus requereix, però, de l'establiment d'uns criteris per garantir-ne la viabilitat a llarg termini alhora que l'equanimitat entre els ciutadans interessats.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar el perfil i volum d'usuaris potencials 2. Establir els criteris per garantir la viabilitat del projecte 3. Difondre el projecte entre les persones potencialment interessades 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic, Relacional i d'altres						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Altres àrees pertinents de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Agents al territori 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.2.2.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques						
Objectiu operatiu						
III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives						
Acció						
III.2.2.3 Utilitzar estratègies d'exemplificació i/o èxit						
Descripció						
<p>Aconseguir la implicació dels actors de la ciutat en la inclusió requereix d'un reconeixement municipal. Aquest no ha de transformar-se en quelcom material sinó que ha de plasmar-se en la visibilització d'allò que es faci bé i que pugui ser considerat un exemple a seguir per la resta d'actors. Reconèixer la feina ben feta pels actors de la ciutat ajudarà a generar una dinàmica positiva vers la inclusió així com en els actors reconeguts.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mesurar els resultats de les diferents accions empreses per actors locals en aquest objectiu de treball 2. Definir quines accions d'agents privats són considerades d'èxit 3. Generar un sistema de reconeixement de les accions d'èxit 4. Fer-ne difusió entre la ciutadania i la resta d'actors 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Altres àrees pertinents de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2013					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.2.2.4
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.2. Donar eines a les persones per trencar amb la dependència de rendes públiques							
Objectiu operatiu							
III.2.2 Implicar diferents agents en l'aplicació voluntària de polítiques inclusives							
Acció							
III.2.2.4 Establir estratègies de no massificació de la demanda							
Descripció							
L'aplicació de descomptes i bonificacions és possible sempre que sigui assumible per als actors que participin de la iniciativa. Participar en una iniciativa d'aquest tipus no pot generar dificultats als actors participants. Cal establir estratègies per tal que, qui sigui susceptible d'informar i adjudicar els descomptes i bonificacions, no es vegi sobrepressionat degut a augments sobtats de demanda.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Detectar els límits d'ús. 2. Donar informació dels recursos existents: ajustar les necessitats de cadascú al que ofereixen els actors participants (equilibrar, en la mesura del possible, oferta i demanda) 3. Incloure mecanismes de racionalització de la demanda (no repetir usos, descomptes en un nombre limitat d'articles, etc) 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Agents al territori 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2013						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.3.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.3. Facilitar l'accés a l'empresa de perfils amb baixos nivells formatius						
Objectiu operatiu						
III.3.1. Apropar els perfils amb baixos nivells formatius als recursos entorn la inserció i l'orientació laboral.						
Acció						
III.3.1.1. Potenciar el rol i les maneres de fer d'entitats territorialitzades amb pràctiques adaptades a les particularitats dels col·lectius.						
Descripció						
Es tractaria de difondre i incentivar iniciatives que es duen a terme de forma molt discreta i territorialitzada però que tenen èxit, que els seus destinataris entren en circuits d'inserció de mitjans "normalitzats", que acaben essent autònoms en la recerca de feina i elaboració de currículms, etc. Són exemples de maneres de fer, aprofitar iniciatives d'administracions públiques i adaptar-lo al col·lectiu al que es dirigeix l'acció de l'entitat en concret, com per exemple, joves que fan la recerca de la seva primera feina, o aturats que fa anys que no fan un procés de recerca de feina, joves sense estudis, aturats majors de 45 anys, etc.						
Activitats						
1. Compartir estratègies entre les entitats que tenen interès en desenvolupar iniciatives d'aquest tipus i amb aquesta manera de fer.						
Àmbit/s d'actuació						
Laboral i Formatiu						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Innovació, Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actors amb iniciatives ocupacionals 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.3.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.3. Facilitar l'accés a l'empresa de perfils amb baixos nivells formatius						
Objectiu operatiu						
III.3.1. Apropar els perfils amb baixos nivells formatius als recursos entorn la inserció i l'orientació laboral.						
Acció						
III.3.1.2. Fer un inventari sobre els recursos territorialitzats existents entorn la inserció i l'orientació laboral amb pràctiques adaptades a les particularitats dels col·lectius						
Descripció						
<p>Existeixen nombrosos actors que treballen en l'àmbit de la inserció i l'orientació laboral, tan públics, com privats o sense ànim de lucre. El desconeixement, entre ells i entre la ciutadania, és un dels elements que impedeix estructurar l'acció al territori. El primer pas per superar aquesta situació és fer una recerca d'iniciatives que es caracteritzin per adaptar-se a les particularitats col·lectives i territorials entorn la inserció i l'orientació laboral.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar les entitats existents que facin quelcom en relació a l'àmbit de l'ocupació. 2. Anàlisi de les característiques del procés de treball de la inserció i/o orientació laboral. 3. Inventariar les que ja tinguin una manera de fer que té en compte les particularitats dels col·lectius per a fer un procés d'inserció laboral característic. 						
Àmbit/s d'actuació						
Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Àrea d'Innovació, Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actors amb iniciatives ocupacionals 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.3.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.3. Facilitar l'accés a l'empresa de perfils amb baixos nivells formatius						
Objectiu operatiu						
III.3.1. Apropiar els perfils amb baixos nivells formatius als recursos entorn la inserció i l'orientació laboral.						
Acció						
III.3.1.3. Buscar mecanismes d'acostament dels recursos als usuaris						
Descripció						
Hi ha persones que no han fet mai cap tipus de recerca laboral, o que ja fa molts anys que ho varen fer i no s'han actualitzat, persones que no saben ni per on començar ni on dirigir-se. Es tractaria de cercar mecanismes per tal que qui es troba amb aquesta circumstància, pugui entrar en un procés d'inserció i orientació laboral.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitzar el perfil de població que es troba amb aquesta problemàtica. 2. Dissenyar estratègies per a desenvolupar accions correctores. 						
Àmbit/s d'actuació						
Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actores que tinguin contacte amb aquests perfils 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.4.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.4. Potenciar les dinàmiques inclusives de l'activitat econòmica en relació a l'entorn						
Objectiu operatiu						
III.4.1. Fomentar models alternatius d'organització econòmica						
Acció						
III.4.1.1. Analitzar l'estat de l'economia social a la ciutat						
Descripció						
Desenvolupar una economia social potent és una de les possibles formes de visibilitzar el nivell d'implicació del teixit econòmic en la inclusió. Conèixer el potencial d'aquesta tipologia d'empreses al municipi és important per avaluar les possibilitats de potenciar-les. Es tracta de fer un estudi i una prospectiva de mercat entorn l'economia social a la ciutat.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar les iniciatives existents. 2. Fer prospectiva sobre el potencial d'aquesta tipologia empresarial respecte altres municipis 3. Fer propostes per potenciar-ne el desenvolupament 4. Veure quines coordinacions s'hi podrien tenir. 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic i Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actors implicats en l'economia social 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.4.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.4. Potenciar les dinàmiques inclusives de l'activitat econòmica en relació a l'entorn						
Objectiu operatiu						
III.4.1. Fomentar models alternatius d'organització econòmica						
Acció						
III.4.1.2. Incentivar iniciatives que generin economia d'escala						
Descripció						
<p>La mortalitat empresarial durant els primers anys de l'activitat econòmica és molt elevada: les petites dimensions, els costos inicials, les dificultats per donar-se a conèixer, són factors que compliquen les possibilitats de fer viable un negoci a curt termini. Però algunes d'aquestes dificultats poden superar-se mitjançant l'organització. La diana d'aquesta acció són els emprenedors que ho són de forma recent, als quals se'ls hauria de proporcionar suport per tal de fomentar l'èxit de les seves empreses.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Compartir experiències entre emprenedors recents. 2. Diagnosticar la territorialització de la distribució de pràctiques emprenedores per a propiciar nous elements cooperatius de forma territorialitzada. 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic i Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Emprenedors i les entitats vinculades a l'emprenedoria. 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.4.2.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.4. Potenciar les dinàmiques inclusives de l'activitat econòmica en relació a l'entorn							
Objectiu operatiu							
III.4.2. Aplicar clàusules socials a l'empresa ordinària i a l'Administració							
Acció							
III.4.2.1. Reforçar l'aplicació de les clàusules socials a l'Ajuntament de Terrassa i les figures jurídiques que en depenen (empreses públiques, consorcis, etc)							
Descripció							
Incorporar la inclusió a les polítiques públiques es manifesta també en tràmits administratius com les contractacions. La despesa que realitza l'administració, en aquest cas l'Ajuntament de Terrassa, pot també tenir un impacte diferent en funció del proveïdor que seleccioni. Aquesta acció consisteix en prendre el compromís de prioritzar i tenir en compte les clàusules socials a l'hora de contractar persones i serveis per part de l'Ajuntament.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Estudi de l'estat de la qüestió 2. Disseny d'estratègies per a posar l'accent en les clàusules socials a l'Ajuntament i figures jurídiques directament implicades. 3. Implementació de les clàusules socials a l'Ajuntament de Terrassa i figures jurídiques que en depenen. 							
Àmbit/s d'actuació							
Laboral							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament estratègic i Econòmic ▪ Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.5.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.5. Augmentar el nivell formatiu mig de la població						
Objectiu operatiu						
III.5.1. Millorar l'èxit escolar						
Acció						
III.5.1.1. Dissenyar mecanismes per a revalorar la formació						
Descripció						
En tant que la formació no constituïa una necessitat per entrar al mercat de treball, el seu valor social va disminuir. Ara cal veure quina és la percepció actual que tenen sobre aquest tema els col·lectius implicats per tal de poder dissenyar el treball vers la revaloració de la formació.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Estudiar la percepció dels col·lectius implicats: famílies, usuaris i demandants d'ocupació. 2. Dissenyar accions que optimitzin la realitat. 						
Àmbit/s d'actuació						
Formatiu i Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Actors en contacte amb els col·lectius implicats. 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.5.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.5. Augmentar el nivell formatiu mig de la població						
Objectiu operatiu						
III.5.2. Motivar a través de la diversificació curricular						
Acció						
III.5.2.1. Dissenyar estratègies d'adaptació curricular que impliquin altres ens no exclusivament formatius.						
Descripció						
Es tracta de que diversos agents socials, culturals, esportius, etc privats del Tercer Sector, ofereixin tasques a desenvolupar en l'entitat per tal que els alumnes amb edats entre 13 i 15 anys les puguin fer com a hores lectives del seu procés formatiu. Els instituts hauran de fer el seguiment en tant que ofereixen la possibilitat d'impartir crèdits de caire manipulatiu per aquells alumnes a qui es necessiti fer una adaptació curricular.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar quines empreses i entitats privades del Tercer Sector (CET, Dismífisics, Dona més dona, etc) serien susceptibles de crear llocs per alumnes amb edats entre 13 i 15 anys. 2. Inventariar els IES que volen gestionar aquest tipus d'adaptació curricular. 3. Dissenyar els acords i mecanismes per a portar a terme l'experiència. 						
Àmbit/s d'actuació						
Formatiu i Laboral						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ IES que vulguin portar a terme aquesta adaptació curricular. ▪ Empreses i entitats que vulguin oferir espais on els alumnes puguin fer tasques de suport. ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.6.1.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.6. Fomentar la funció educativa de l'entorn							
Objectiu operatiu							
III.6.1. Potenciar la coresponsabilitat dels actors socials en estratègies educatives							
Acció							
III.6.1.1. Projecte de reforç positiu entre iguals							
Descripció							
Dins el reforç positiu s'inclouen experiències positives però també aquells testimonis que poden repercutir en un reforç positiu en tant que males experiències vitals a causa de seguir estratègies poc constructives del propi futur. Per a dissenyar aquest acompanyament o experiències de reforç positiu, s'haurien de tenir en compte edats (ja que podrien ser testimonis del grup d'iguals, intergeneracionals, etc), intercanvi entre territoris, etc.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer una prospecció d'experiències similars a Terrassa o en altres territoris o àmbits. 2. Implicar actors i limitar l'àmbit d'actuació. 3. Dissenyar estratègies de reforç. 4. Caldria estudiar si es pot incloure com una dinàmica més del Programa Infància i família de l'Àrea d'Acció social i Drets Civils. 							
Àmbit/s d'actuació							
Formatiu i Relacional							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Actors que facin el reforç ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ CEIPs i IES de Terrassa que es vulguin implicar 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.6.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.6. Fomentar la funció educativa de l'entorn						
Objectiu operatiu						
III.6.1. Potenciar la coresponsabilitat dels actors socials en estratègies educatives						
Acció						
III.6.1.2. Implicació de la infància i de la joventut en la participació social i política						
Descripció						
Es tracta d'implicar la infància i la joventut amb temes que els conserneixin; fer un procés socioeducatiu de compromís i implicació amb l'interès general de la ciutadania, i en concret de la seva ciutat. Es tractaria d'exercir els drets de participació de la infància d'una forma responsable tenint en compte el bé comú, i fer un procés d'aprenentatge respecte la participació.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer una prospecció de com està aquest tema en tant que es contempla dins la Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència la creació d'una taula o consell de participació, i la proposta del Pla Estratègic de Participació Ciutadana 2011/15 segons explicita a l'eix "Mecanismes i processos de participació" quart punt. 2. Caldrà concretar la finalitat i l'abast d'aquesta participació. 						
Àmbit/s d'actuació						
Formatiu i Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea de Presidència ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.6.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.6. Fomentar la funció educativa de l'entorn						
Objectiu operatiu						
III.6.1. Potenciar la coresponsabilitat dels actors socials en estratègies educatives						
Acció						
III.6.1.3. Projecte "Pedagogia del quotidià"						
Descripció						
<p>Es tractaria de posar l'accent en el treball comunitari i en teixir xarxa social per tal que la ciutadania prengui consciència que són agents educatius, ella mateixa, l'entorn físic, i també les entitats de la que es compona. El simple fet que en un autobús públic hi hagi seients reservats a gent gran i altres, ja dona missatges de solidaritat, respecte, etc. Aquest és el mitjà més indirecte, però cal prendre consciència dels missatges que es donen en el quotidià per a aprofitar la seva força en constructiu. Aprofitar el potencial educatiu del propi context i el seu ús quotidià.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recerca d'experiències en aquest sentit d'abast comunitari. 2. Fer una diagnosi dels inputs positius que existeixen a la ciutat. 						
Àmbit/s d'actuació						
Formatiu i Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Presidència ▪ Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.7.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.7 Limitar els efectes socials no desitjats de l'estructura urbana						
Objectiu operatiu						
III.7.1. Reduir les barreres psicològiques als fluxes de població entre zones						
Acció						
III.7.1.1 Anàlisi de les xarxes socials existents						
Descripció						
La diagnosi del PLIS indicava l'existència d'una doble xarxa social. Aquesta doble xarxa té, a banda de diferent ubicació en el territori, diferent densitat també; però es desconeix quin és el grau de relació entre la una i l'altra. Trencar aquesta dualitat requereix d'un treball previ de coneixement, de veure els punts de comunicació a cada xarxa i entre xarxes, alhora que descobrir les vinculacions que aquestes relacions tenen amb el territori.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les entitats que formen part de cada xarxa 2. Conèixer les relacions existents i les característiques d'aquestes entre els membres de la seva xarxa 3. Conèixer les relacions existents i les característiques d'aquestes entre els membres de l'altra xarxa 4. Proposar mesures per establir punts de coneixement i comunicació entre entitats de les diferents xarxes 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Presidència 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.8.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.8 Reforçar les polítiques públiques contra la vulnerabilitat residencial						
Objectiu operatiu						
III.8.1. Anticipar-se a les situacions d'exclusió residencial						
Acció						
III.8.1.1 Projecte de detecció preventiva de desnonaments						
Descripció						
L'acció preventiva és un dels principis d'actuació de la inclusió, especialment necessària en aquells casos en què la situació és conjuntural i, per tant, requereix actuar ràpidament. El desnonament és un d'aquests casos, un problema emergent en què existeixen possibles intervencions que minimitzin els danys o difereixin els processos d'exclusió residencial. Conèixer on i a quin tipus de població afecten els desnonaments és possible millorant la coordinació entre actors.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els actors informants clau 2. Dissenyar un mecanisme per compartir la informació 3. Elaborar un circuit de coordinació entre actors que poden incidir en el procés 4. Proposar accions (concretes i generals) per a evitar els processos de desnonaments 						
Àmbit/s d'actuació						
Econòmic i Residencial						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Govern ▪ Àrea de Planificació Urbanística ▪ Jutjats de Terrassa ▪ Entitats que treballen en l'àmbit residencial 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.8.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.8 Reforçar les polítiques públiques contra la vulnerabilitat residencial						
Objectiu operatiu						
III.8.1. Anticipar-se a les situacions d'exclusió residencial						
Acció						
III.8.1.2 Elaborar un circuit de control i actuació sobre els habitatges sobreocupats						
Descripció						
L'augment de les dificultats per accedir i mantenir l'habitatge fomenten l'aparició de noves formes de residència i/o l'augment d'aquelles pautes més precàries. Paral·lelament, apareixen actors que intenten treure rèdit d'aquesta precarietat, el que no només genera vulnerabilitat sinó que també permet l'aparició d'aquells qui se'n beneficien. Controlar i actuar sobre les situacions més extremes és clau per evitar un augment de l'exclusió residencial.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir la metodologia per detectar els habitatges sobreocupats. 2. Elaboració d'un mecanisme de distribució de responsabilitats i actuacions. 3. Proposar actuacions per desincentivar la sobreocupació. 						
Àmbit/s d'actuació						
Residencial i Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Govern ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori (Societat Municipal d'Habitatge i Policia Municipal) 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.8.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.8 Reforçar les polítiques públiques contra la vulnerabilitat residencial						
Objectiu operatiu						
III.8.2. Disseny de les polítiques públiques d'habitatge considerant els diferents perfils de vulnerabilitat						
Acció						
III.8.2.1 Projecte d'acompanyament a la població en situació de vulnerabilitat en l'àmbit residencial						
Descripció						
<p>La conjuntura econòmica actual ha produït l'aparició de nous perfils en situació de vulnerabilitat en l'àmbit residencial. Aquests es caracteritzen per ser població que fa ben pocs anys comptava amb ingressos suficients i amb una situació social d'inclusió. La situació d'atur ha trastocat aquests plantejaments i l'enorme càrrega que suposa l'habitatge no és assumible en les situacions actuals. Al tractar-se d'una situació nova, les eines per afrontar-les són precàries, especialment entre les persones que no disposen d'una xarxa relacional important. Cal, per tant, un acompanyament orientat al manteniment de l'habitatge o a la recerca, en aquells casos en què no es disposa d'un habitatge.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definir els nous perfils en situació de vulnerabilitat social en l'àmbit residencial 2. Establir un sistema d'acompanyament en la recerca d'habitatge 3. Establir un sistema d'acompanyament en el manteniment de l'habitatge 						
Àmbit/s d'actuació						
Residencial i Econòmic						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori ▪ Entitats que treballen en l'àmbit residencial 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.1. Inventariar i mapificar els espais públics						
Acció						
III.9.1.1. Inventariar i mapificar espais públics on s'hagi detectat percepció de conflicte						
Descripció						
Es tractaria de tenir en compte tant l'existència real de conflicte (on es fa necessària una intervenció punitiva), com la percepció de conflicte que puguin tenir els diversos grups. Caldrà veure quines accions s'han desenvolupat (si és el cas) per a optimitzar la situació, i en base a tot l'anterior dissenyar un programa transversal d'intervenció.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar i mapificar els espais públics amb percepció de conflicte. 2. Elaborar un històric de les intervencions realitzades (si és el cas) 3. Disseny d'un programa transversal d'intervenció. 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori (Via Pública i Policia Municipal) ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Serveis a les Persones 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.1. Inventariar i mapificar els espais públics						
Acció						
III.9.1.2. Inventariar i mapificar espais públics que tinguin un ús indegut i/o d'apropiació.						
Descripció						
Sovint trobem que hi ha espais públics que s'estan utilitzant de forma expropiada, com gent gran que fan fora als joves o petits perquè "molesten", o adolescents que es prenen l'espai com a propi i fan fora sigui amb la mera presència o actuant amb tal finalitat, etc són diversos els orígens que fa que un espai públic esdevingui d'ús privat indegudament. Es tractaria, doncs, de prevenir o treballar aquestes situacions.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar i mapificar els espais que han esdevingut d'ús privat indegudament. 2. Elaborar un històric de les intervencions realitzades en aquest sentit (si és el cas). 3. Dissenyar programes transversals per a la prevenció i/o intervenció en aquesta casos. 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea de Planificació Urbanística i Territori ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.1. Inventariar i mapificar els espais públics						
Acció						
III.9.1.3. Ampliació de zones de vianants de forma puntual						
Descripció						
Es tractaria d'ampliar la dinàmica existent de fer de forma provisional zones de vianants en l'espai públic i vies urbanes quan és la festa major d'un barri o de la ciutat, o bé per la marató de la ciutat, però en diumenges o motius diversos per a fer una ciutat més acollidora i còmodament passejable. En definitiva, és una forma de convertir l'espai públic en espai de trobada i relació interpersonal.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valorar els criteris d'aplicació d'aquesta dinàmica (fer un cordó que permeti comunicar diversos barris, fer una zona a cada barri, fer-ho només al centre, en base quins motius i quantes hores, tenir en compte aquells barris que presentin un densificació molt alta i no tinguin espais, etc). 2. Veure la manera de fer-ho (sigui amb tanques o altres mecanisme àgils i econòmics). 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional i Residencial						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.2. Buscar formes de gestió per tal que, espais públics d'ús privatiu, s'ampliïn a l'ús públic no privatiu.						
Acció						
III.9.2.1. Fer projectes de gestió voluntària						
Descripció						
Un exemple són els patis de les escoles, els quals són espais públics, però s'utilitzen inqüestionablement com espai privat. Es tractaria d'ampliar l'ús d'aquests espais com a espai públic pròpiament, i per tant obrir-lo a l'ús públic. Tanmateix, caldrà veure quins altres espais són susceptibles de tenir en compte.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inventariar els espais públics que s'usen de forma privativa i que podrien obrir-se a l'ús públic. 2. Dissenyar formes de gestió voluntària per no repercutir en increment de despesa corrent les arques municipals. 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional i Residencial						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors que puguin implicar-se de forma voluntària en la gestió d'aquests espais un cop oberts. 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.2. Buscar formes de gestió per tal que, espais públics d'ús privatiu, s'ampliïn a l'ús públic.						
Acció						
III.9.2.2. Estudi de la viabilitat de sistemes alternatius de gestió.						
Descripció						
Elaborar informes que donin comptes de la viabilitat de diverses formes de gestionar l'obertura a l'ús públic de certs espais, i dels seus costos.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Recerca d'altres experiències que s'hagin fet en el mateix sentit. 2. Inventariar els espais susceptibles d'obrir, i establir criteris de prioritització, com per exemple aquells barris que presentin un densificació molt alta i no tenen espais. 3. Fer un informe propi respecte de la viabilitat i costos, per cada tipologia d'espai a obrir (patis de les escoles, camps de futbol, etc) 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional i residencial						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.9.3.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.9. Establir l'espai públic com a espai de convivència						
Objectiu operatiu						
III.9.3. Acostar els usos públics a les necessitats del territori.						
Acció						
III.9.3.1. Revisar l'Ordenança de bon govern i convivència ciutadana						
Descripció						
Es tractaria d'obrir i flexibilitzar les ordenances municipals en alguns usos de l'espai públic per tal que esdevingui un espai realment compartit i no compartimentat per interessos contraris. S'han de cercar formes de convivència intergeneracional, intercultural i territorial per trencar amb aquelles ordenances de l'ús públic que propicien coexistir més que no pas conviure en l'espai públic.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Revisar les necessitats que es desprenen del territori: composició per edats, orígens culturals, etc per tal de tenir-ho en compte a l'hora de posar límits i ampliar les condicions i usos de l'espai públic. 2. Dissenyar usos tenint en compte les necessitats expressades per la ciutadania (sigui rebaixos per accessibilitat, com ombres, com no prohibir jugar a pilota, etc). 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.10.1.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.10. Enfortir i empoderar les xarxes socials bàsiques							
Objectiu operatiu							
III.10.1. Centralitzar la informació respecte el voluntariat a Terrassa							
Acció							
III.10.1.1. Crear un espai virtual del voluntariat a la ciutat							
Descripció							
Es tracta de crear un espai al "Blog per a la inclusió" que funcioni com a borsa del voluntariat alhora que de punt de trobada, es planteja un espai virtual on es tingui accés a la informació de l'estat de la qüestió del voluntariat a la ciutat. La informació que caldria publicitar seria: perfils necessaris, persones o entitats per contactar-hi directament i autogestionar-se, formació que s'ofereix a nivell de voluntariat a la ciutat i on, etc.							
Activitats							
1. Creació d'una Agència per al suport a les entitats i al voluntariat com es proposa dins l'eix de "Foment de l'associacionisme" del Pla Estratègic de Participació Ciutadana 2011/15.							
Àmbit/s d'actuació							
Relacional							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Ajuntament de Terrassa - Àrea de Presidència (Participació Ciutadana) ▪ Entitats que gestionin voluntariat. 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.10.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.10. Enfortir i empoderar les xarxes socials bàsiques						
Objectiu operatiu						
III.10.2. Fomentar relacions de suport i convivència entre pròxims						
Acció						
III.10.2.1. Intensificar el rol del món associatiu per a l'autogestió de la convivència i de l'ajuda mútua.						
Descripció						
<p>Partint de la base que la convivència és cosa de tota la ciutadania perquè es basa en la qualitat de les relacions interpersonals, es tracta de potenciar el paper que acostuma a tenir la xarxa associativa com a aglutinadora de vincles. Per altra banda, es tractaria d'aprofitar les sinèrgies que es generen en la participació en la xarxa associativa per part de la ciutadania per a generar vincles efectius, on el suport suposa un pas més. El problema sovint és que qui s'hi implica ja té certa xarxa, pel que cal desenvolupar estratègies per tal que s'ampliï el ventall de perfils de participants en les associacions de la ciutat, no el mer associacionisme, sinó la millora de la "representativitat".</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Creació d'una Agència per al suport a les entitats i al voluntariat com es proposa dins l'eix de "Foment de l'associacionisme" del Pla Estratègic de Participació Ciutadana 2011/15. 2. Desenvolupament de les funcions de treball comunitari del Pla d'Equipaments Cívics de Terrassa 2009/18 						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Presidència ▪ Actors socials 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.10.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.10. Enfortir i empoderar les xarxes socials bàsiques						
Objectiu operatiu						
III.10.2. Fomentar relacions de suport i convivència entre pròxims						
Acció						
III.10.2.2. Incentivar voluntariat de proximitat per a enfortir les dinàmiques d'ajuda mútua eixamplant les xarxes socials tot teixint vincles de suport en diversos àmbits: laboral, personal, etc.						
Descripció						
Teixint relacions entre necessitats i potencialitats de suport es generen dinàmiques d'ajuda mútua. Es tractaria de trobar les connexions entre ambdós eixos: les necessitats i el suport voluntari. Una manera seria incentivant que els petits comerços generin relacions de suport a l'hora de la compra de forma desinteressada amb els veïns del barri. Des de suggerir-li al que saben que està a l'atur que li porti la compra a l'avi del costat, etc. Generar dinàmiques de "poble" on l'ajuda mútua forma part de l'espontaneïtat de les relacions interpersonals...						
Activitats						
1. Desenvolupar el projecte "foment de la convivència de 2a generació", actualment en fase pilot.						
Àmbit/s d'actuació						
Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ajuntament de Terrassa – Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Entitats i associacions 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.11.1.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana							
Objectiu operatiu							
III.11.1. Programes de prevenció comunitària							
Acció							
III.11.1.1 Desenvolupar sistemes de coordinació en l'atenció de la salut							
Descripció							
<p>Les situacions d'atenció social estan cada cop més vinculades a les d'atenció sanitària. El cas paradigmàtic és l'aparició de la Llei de la Dependència, però no és l'única (d'exemples de malalties amb repercussió social en podríem trobar molts). Així, la coordinació entre l'atenció social i l'atenció sanitària és cada cop més rellevant des del punt de vista dels professionals i de l'usuari, però també des de les polítiques públiques: el treball coordinat augmentarà l'eficiència i eficàcia dels recursos d'ambdós sectors.</p>							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitzar les principals mancances en matèria de coordinació 2. Establir canals de comunicació entre els professionals del sector sanitari i el sector social (portal sòcio-sanitari, protocols de seguiment, etc) 3. Estudiar la possibilitat de compartir informació telemàtica dels usuaris 							
Àmbit/s d'actuació							
Salut							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Serveis a les Persones ▪ Proveïdors de salut al municipi ▪ Entitats i empreses que gestionen recursos sociosanitaris 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2011						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.11.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana						
Objectiu operatiu						
III.11.1. Programes de prevenció comunitària						
Acció						
III.11.1.2 Incentivar xarxes de suport a les persones amb rol de cuidador						
Descripció						
<p>Malgrat l'ampliació de determinats drets socials, segueixen existint situacions no cobertes per l'Estat. Així, les xarxes primàries (familiars i de l'entorn) segueixen sent una font central en el benestar de les persones. Especialment rellevant és el paper de les persones que s'encarreguen de cuidar d'altres sense caràcter professional. Les dificultats de diversos tipus (emocionals, econòmics, el desconeixement del treball, etc) poden ser superats mitjançant l'ajuda mútua i l'establiment de punts de contacte entre diferents actors.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar i quantificar el nombre potencial de persones que actuen en rol de cuidador 2. Determinar les mancances de suport existent 3. Crear un espai virtual de recursos i de consulta 4. Fomentar la continuïtat física d'aquest espai virtual per al suport mutu 						
Àmbit/s d'actuació						
Salut i Relacional						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Proveïdors de salut ▪ Entitats dels àmbits de salut i relacional 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.11.1.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana						
Objectiu operatiu						
III.11.1. Programes de prevenció comunitària						
Acció						
III.11.1.3 Desenvolupar estratègies d'atenció integral						
Descripció						
Part de les dificultats amb què es troba l'individu obeeixen a motius atribuïbles al procediment seguit. La manca d'un continu assistencial, d'una atenció integral coordinada, alhora que des de diferents enfocaments, resta eficàcia als serveis que rep l'usuari en general i a l'acció de l'administració pública en concret. Desenvolupar estratègies d'atenció integral és necessari per optimitzar recursos però, sobretot, per introduir la inclusió en l'atenció a l'usuari.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar els principals àmbits d'atenció integral 2. Crear un grup de treball que analitzi les possibles accions a desenvolupar per una atenció integral 3. Desenvolupar mecanismes per aplicar l'atenció integral i la millora de la comunicació entre els professionals implicats 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Proveïdors de salut ▪ Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic ▪ Entitats i actors vinculats al PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		III.11.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana						
Objectiu operatiu						
III.11.2. Millorar la coresponsabilitat i autonomia de l'usuari						
Acció						
III.11.2.1 Difondre informació per una òptima autogestió a nivell de salut						
Descripció						
El context social actual ha relegat el paper de l'individu a la mínima expressió en la gestió de la seva salut, de tal forma que s'ha delegat la més mínima alteració als metges. Cal, per tant, retornar a un ús racional i adequat mitjançant una major responsabilitat de l'individu en la gestió de la seva salut						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer visibles aquells aspectes de la salut que tenen a veure amb l'estil de vida 2. Donar pautes per a un ús correcte dels fàrmacs i dels serveis d'atenció a la salut. 3. Informar dels serveis no presencials d'atenció mèdica (telèfons, etc) 						
Àmbit/s d'actuació						
Salut						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Proveïdors de salut ▪ Entitats dels àmbits de salut 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.11.2.2
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana							
Objectiu operatiu							
III.11.2. Millorar la coresponsabilitat i autonomia de l'usuari							
Acció							
III.11.2.2 Donar eines per no sobrepressionar els recursos existents							
Descripció							
L'evolució històrica del servei de salut en el nostre entorn ha generat diferents dinàmiques: d'una banda, l'atribució en exclusiva de la gestió de la salut en els professionals; i de l'altra, un ús abusiu en tant que servei universal després de dècades de ser un servei costejat en l'ús directe. De forma agregada, aquesta situació ha generat una sobrepressió en els serveis de salut i un ús inadequat dels mateixos, tant per desconeixement com per abús.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar les situacions de malestar que es poden gestionar sense anar a un centre mèdic 2. Donar informació sobre els serveis més adequats en cada cas (quan cal anar a urgències del CAP, quan a les urgències hospitalàries, etc) 3. Generar mecanismes de dissuasió mitjançant la prioritització en taulell (CAPs) 							
Àmbit/s d'actuació							
Salut							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Proveïdors de salut ▪ Entitats dels àmbits de salut 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.11.2.3				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana						
Objectiu operatiu						
III.11.2. Millorar la coresponsabilitat i autonomia de l'usuari						
Acció						
III.11.2.3 Treball socioeducatiu en aspectes individuals que limiten les capacitats personals						
Descripció						
<p>Les situacions de vulnerabilitat obeeixen a una doble interacció: d'una banda, els límits generats per aquells elements que són sobrevinguts; de l'altra, aquells que es posa el propi individu. Actuar per l'autonomia individual consisteix en empoderar a la ciutadania, aportant eines per abandonar posicions victimistes o passives. En alguns casos, l'efecte psicològic autolimitador és molt important i es veu reforçat per les actituds de la societat. Treballar aquests fenòmens és fonamental per potenciar l'autonomia personal.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar mecanismes d'èxit per al desenvolupament de l'autonomia individual 2. Difondre exemples públicament coneguts de persones que superen les seves limitacions 3. Dur a terme projectes de foment de l'autonomia individual en entitats que atenen col·lectius socialment estigmatitzats 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Entitats participants en el PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ							III.11.3.1
Identificació de l'acció							
Eix							
III. Eines per a la inclusió							
Objectiu							
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana							
Objectiu operatiu							
III.11.3. Reduir els efectes socials de la salut							
Acció							
III.11.3.1 Generació d'espais d'intercanvi i de descans entre les persones que conviuen i atenen malalts (Club Social, Espai de Respir)							
Descripció							
L'atenció als malalts està coberta pel sistema sanitari però les repercussions socials de les malalties, en les persones que cuiden i que conviuen amb els malalts, queden relegades a un segon terme. L'atenció a un familiar malalt, el temps que requereix i el desgast emocional que comporta, són situacions que poden generar vulnerabilitat: alteren la vida quotidiana, limiten el temps lliure, etc. Atendre aquests col·lectius és una acció per limitar els efectes socials de la salut.							
Activitats							
<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificar el perfil d'usuaris potencials i quantificar-lo 2. Inventariar els espais existents i les seves característiques 3. Quantificar les necessitats al municipi 4. Avaluar possibles sistemes de col·laboració 5. Dissenyar i generar espais de respir 							
Àmbit/s d'actuació							
Tots							
Organització							
Actors implicats							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ajuntament de Terrassa ▪ Entitats del municipi 							
Durada de l'acció							
Importància	0	1	2	3	4	5	
Urgència	0	1	2	3	4	5	
Any d'inici	2012						

FITXA D'ACTUACIÓ		III.11.3.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
III. Eines per a la inclusió						
Objectiu						
III.11. Situar la prevenció en el centre de l'atenció ciutadana						
Objectiu operatiu						
III.11.3. Reduir els efectes socials de la salut						
Acció						
III.11.3.2 Projecte de convivència de malalts mentals amb els seus conciutadans						
Descripció						
<p>Les malalties mentals són un dels exemples més clars de l'impacte social de la salut. Més enllà de les seves implicacions mèdiques, són situacions que generen problemes en les relacions amb la resta de la ciutadania, amb l'entorn més immediat del malalt, però també en les situacions de contacte més esporàdic. Aquesta dificultat condueix a les persones en aquesta situació cap a l'aïllament, motivat en part per les dificultats pròpies de la malaltia però també pel rebuig que generen les actituds de la societat vers les malalties mentals.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Analitzar les situacions 2. Buscar espais i entorns adequats per al contacte amb d'altres conciutadans de caràcter normalitzat 3. Dur a terme projectes concrets de vinculació a la comunitat més pròxima que incloguin el treball per l'autonomia individual del malalt i de la comprensió per part de l'entorn 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Proveïdors de salut al municipi ▪ Entitats participants al PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.1.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.1. Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat						
Objectiu operatiu						
IV.1.1. Fer seguiment del model de ciutat i dels seus efectes socials						
Acció						
IV.1.1.1. Revisar anualment l'evolució dels principals indicadors i l'anàlisi tendencial						
Descripció						
<p>Les ciutats són canviants: any a any, es produeixen canvis que es fan visibles a llarg termini però que poden seguir-se a través de l'evolució anual. Tal i com s'ha expressat en la diagnosi, el model de ciutat condiciona l'escenari on es desenvolupa la vida de les persones i els canvis que en ell produeixen són significatius en termes socials. Monitoritzar les tendències cap on va la ciutat és important per avaluar els possibles impactes socials que tingui i, per tant, les mesures que s'hagin de prendre en el marc del PLIS per pal·liar els efectes socialment no desitjats.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir una bateria d'indicadors que permetin fer un seguiment del model de ciutat 2. Elaborar sèries històriques que permetin veure l'evolució tendencial 3. Analitzar les tendències en termes d'impacte social 4. Redactar un informe analític sobre les tendències del model de ciutat i la seva corresponent evolució en termes socials 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ

IV.1.2.1

Identificació de l'acció

Eix

IV. La inclusió, un procés dinàmic

Objectiu

IV.1. Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat

Objectiu operatiu

IV.1.2 Avaluar l'execució del Pla d'acció

Acció

IV.1.2.1. Establir un sistema participat de seguiment del Pla

Descripció

L'estructura organitzativa del PLIS, és el mecanisme de gestió polític i tècnic responsable de la seva posada en marxa, i també del seu desenvolupament i seguiment.

Al marge de l'espai organitzatiu on es troba ubicat el PLIS, que és l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils, l'estructura organitzativa es caracteritza prioritàriament per la seva transversalitat, i per crear processos participatius.

La distribució de responsabilitats es concreta en 4 òrgans: l'executiu i de decisió o Comitè Directiu, el Plenari, els espais participatius o Comissions de Treball, i la secretaria tècnica o Oficina Tècnica.

El **Comitè Directiu** estarà format per representants dels sectors públic, privat i social. No es descarta la possibilitat d'incloure alguna persona experta i que doti de certa perspectiva tècnica i conceptual el propi Pla. Les seves funcions són de decisió i de garantir l'execució efectiva del Pla. Decideix sobre l'aplicació dels recursos, i en garanteix la suficiència; mitjançant el consens entre tots els representants, valida i decideix la prioritització de les estratègies, objectius operatius i accions, la seva correspondència dins el Pla, i el seu seguiment i avaluació; i garanteix l'aplicabilitat i impuls del Pla. Per últim, dins l'organització es troba en interacció amb el Plenari i les Comissions de Treball. Amb el Plenari la relació és d'informant. Amb les Comissions de Treball, la relació és de direcció, ja que són òrgans de deliberació i d'emissió de propostes; en desenvolupen la seva execució, però el vist i plau, la proposta de creació de les Comissions, i el seu seguiment i avaluació, són funcions atribuïdes al Comitè Directiu. Aquest es reunirà un mínim de tres vegades l'any, i quan es consideri necessari. Es compondrà d'un màxim de 9 o 10 persones.

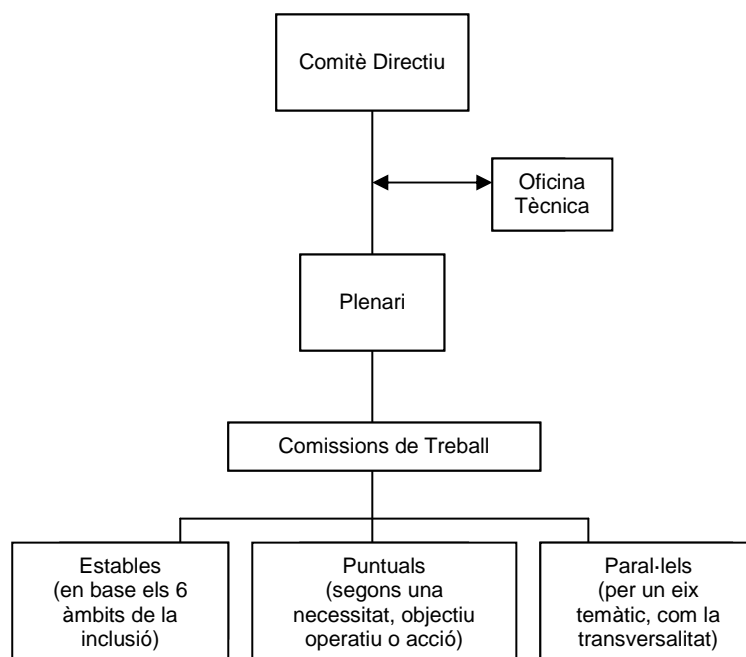
El **Plenari** estarà format per membres del Comitè Directiu, de les Comissions de Treball, i per aquelles persones o agents que d'alguna manera estiguin implicats amb l'execució i desenvolupament del Pla. Es reunirà de forma anual. Serà un espai on el Comitè Directiu rendirà comptes respecte el Pla en general i del seu desenvolupament, un exercici de transparència. També exposarà la proposta i reorientacions de cara el següent any, en base als processos de seguiment i avaluació realitzats. És el contrapunt a la concreció del dia a dia de molts dels implicats en les Comissions de Treball en tant que és l'espai on es transmetrà la visió de conjunt i de la globalitat del PLIS, i se n'aprovarà el què s'implementarà a partir d'aquell moment.

Les **Comissions de Treball** són els espais participatius, l'espai dels grups de treball i de l'execució de les accions del PLIS. Estaran compostades per grups de 5 fins a 10 persones. Entre aquests hi haurà una de les persones que conformen l'Oficina Tècnica per a l'eficàcia operativa dels procediments. A més a més, i dins el possible, es comptarà amb persones expertes amb els temes i/o àmbits de treball per a dotar de certa perspectiva el disseny de les accions, ja que els grups majoritàriament estaran compostats per agents implicats directament amb el treball del dia a dia d'aquella acció, àmbit o tema. La composició de les comissions es realitzarà en base als coneixements, l'experiència i la centralitat en l'acció o àmbit a desenvolupar. Cal que s'impliquin actors socialment representatius amb capacitat d'incidir sobre la realitat. L'objectiu és donar cabuda als diferents posicionaments possibles en cada àmbit alhora que participin els actors clau, amb capacitat operativa sobre la realitat, de treball en xarxa i de dinamització. Per altra banda, també cal que en algun moment dels processos de participació s'impliquin persones que d'alguna manera es veuen afectades per aspectes de les diverses dimensions de la vulnerabilitat.

Les Comissions de treball definiran les accions, participaran en la seva execució, i les avaluaran. Plantegem tres tipologies de comissions de treball: estables, puntuals i paral·lels. Les primeres se centraran en algun dels 6 àmbits de la inclusió definits al document. Les comissions puntuals es crearan en base a una necessitat concreta, per l'acompliment d'un objectiu operatiu, o si no és possible agrupar les accions segons l'objectiu, en base a l'execució d'una acció. Les comissions paral·leles serien les que es crearien en base al treball d'eixos temàtics transversals, com ara la mateixa transversalitat; se centrarien en l'execució de la metodologia del PLIS de forma més estratègica i global, com el treball en xarxa. S'intentarà que no es dupliquin estructures ja existents, i que es coordinin de forma participada entre elles.

Les Comissions, amb el suport de l'Oficina Tècnica, elaboraran i elevaran al Comitè Directiu els informes resultants dels processos participatius, les propostes d'accions i portaran a terme accions.

L'**Oficina Tècnica** exerceix de secretaria tècnica amb el suport de diversos perfils professionals dependent de les necessitats. Es troba ubicada al Departament de Planificació i Avaluació de l'Àrea d'Acció Social i Drets Civils. Les seves funcions són la redacció del document del PLIS, i dels informes d'estudi i dels de seguiment i avaluació. Per altra banda gestionarà els processos participatius: des de l'organització i dinamització, fins el coneixement que se'n derivi i la seva retroalimentació, comunicació i coordinació dins el mateix procés. Centrarà l'eix entorn la inclusió, i dotarà qualsevol acció i procés d'aquest prisma, i de tot el que implica quant a mètodes, formes i requisits. Realitzarà el seguiment i l'avaluació dels acords i compromisos assumits en els processos participatius, i n'elevàrà els informes al Comitè Directiu. En genèric, és l'òrgan tècnic gestor del PLIS i acomplirà allò que el Comitè Directiu li designi.

Activitats

1. Elaborar un llistat d'actors implicats en el PLIS
2. Determinar possibles formes de seguiment (presencial, virtual, temporalitat, etc)
3. Detectar voluntats de participació
4. Posada en funcionament del sistema de seguiment i de participació

Àmbit/s d'actuació

Tots

Organització

Actors implicats

- Àrees de l'Ajuntament de Terrassa
- Representació de les entitats participants en accions del PLIS per àmbits
- Actors del sector públic, del sector privat i del social.

Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.1.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.1. Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat						
Objectiu operatiu						
IV.1.2 Avaluar l'execució del Pla d'acció						
Acció						
IV.1.2.2. Ordenar la informació dels indicadors en una base de dades única						
Descripció						
Com s'indica en l'acció IV.1.2.1, l'obtenció de dades quantitatives és un aspecte important per avaluar l'execució del Pla d'Acció. Per tal que aquesta tasca sigui el màxim d'eficient possible, aquesta informació cal que sigui recollida d'una forma unitària, que les dades siguin centralitzades.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir bateries d'indicadors de cada projecte o acció que es dugui a terme 2. Determinar un gestor centralitzat de les dades o crear un protocol d'enviament de dades 3. Calendaritzar les actualitzacions dels indicadors 4. Definir una bateria d'indicadors clau per al seguiment de l'execució del conjunt del PLIS 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Entitats participants en accions del PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.1.3.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.1. Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat						
Objectiu operatiu						
IV.1.3. Mantenir en observació aquells fenòmens que tenen a veure amb la inclusió i que resten invisibilitzats o mal diagnosticats						
Acció						
I.1.3.1. Crear un grup de treball puntual de constitució variable segons la temàtica						
Descripció						
Les dades estadístiques disponibles tenen grans limitacions a l'hora d'analitzar la vulnerabilitat social a nivell local. A aquest fet, cal afegir-hi l'existència de temàtiques i situacions de vulnerabilitat que no estan registrades i de les que no es disposa informació per Terrassa. Cal actuar per detectar aquests fenòmens, especialment quan es produeixen canvis sobtats i/o substancials en ells.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Establir actors "sensor" tenint en compte l'àmbit de la inclusió en què són experts i l'àmbit territorial en què s'ubiquen 2. Determinar els mecanismes d'alerta a partir del qual s'activa la creació d'un grup de treball 3. Concretar les funcions dels grups de treball 4. Constituir un procediment per a la composició, durada i convocatòria dels grups de treball 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Entitats participants en accions del PLIS ▪ Altres actors pertinents 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.1.3.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.1. Avaluar l'impacte del PLIS de Terrassa en el model de ciutat						
Objectiu operatiu						
IV.1.3. Mantenir en observació aquells fenòmens que tenen a veure amb la inclusió i que resten invisibilitzats o mal diagnosticats						
Acció						
IV.1.3.2. Identificar i establir mecanismes de comunicació amb informants clau						
Descripció						
Més enllà del treball puntual, cal crear una sèrie de mecanismes estables que permetin, en primer lloc, conèixer i visibilitzar aquelles situacions de vulnerabilitat social que no són fàcilment identificables i, posteriorment, fer-ne un seguiment. Amb l'objectiu de generar les mínimes estructures necessàries, el recurs als informants clau pretén obtenir de forma periòdica <i>inputs</i> d'informació sense necessitat de crear organismes <i>ad hoc</i> alhora que es generen canals de comunicació directa entre la informació més pròxima als fenòmens i el PLIS.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Fer un llistat amb les temàtiques a tractar 2. Conèixer els informants clau en les diferents temàtiques a nivell local 3. Prioritzar els fenòmens a conèixer segons la urgència 4. Consensuar un calendari de treball amb els informants clau 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Actors de la ciutat (individuals i col·lectius) 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.2.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.2. Conèixer allò que es fa						
Objectiu operatiu						
IV.2.1. Recollir especialment les accions d'èxit incentivant l'efecte mirall						
Acció						
IV.2.1.1. Definir les característiques d'una acció d'èxit						
Descripció						
El recull d'accions és clau per al coneixement de què es fa en matèria d'inclusió al municipi. Però no és menys important establir quines d'aquestes accions es poden considerar exitoses i, per tant, són referents per a desenvolupar-ne d'altres. El primer pas consistirà en definir què es considera una acció d'èxit en el marc del PLIS.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Buscar referents en d'altres PLIS o instàncies (Diputació de Barcelona, Generalitat de Catalunya, etc) 2. Establir una sèrie de característiques rellevants per avaluar una acció 3. Indicar els nivells o graus a partir dels quals es pot considerar un èxit en cada característica 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2011					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.2.1.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.2. Conèixer allò que es fa						
Objectiu operatiu						
IV.2.1. Recollir especialment les accions d'èxit incentivant l'efecte mirall						
Acció						
IV.2.1.2 Difondre les accions d'èxit						
Descripció						
La utilitat de definir accions d'èxit es manifesta quan es comuniquen al conjunt de la població i, especialment, als actors més interessats: definir una acció com exitosa té utilitat per al/s actor/s que l'han dut a terme (en termes de reconeixement) però també té efectes positius en la resta d'actors, que passen a tenir referents en matèria d'inclusió. Difondre les accions és una part important per realitzar l'efecte mirall.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Avaluar el nivell d'èxit de les diferents accions incloses 2. Definir el mecanisme de difusió més adequat: web, guia, jornades, etc 3. Efectuar l'acció de difusió decidida 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.3.1.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.3 El coneixement com a palanca d'adaptació als canvis						
Objectiu operatiu						
IV.3.1 Mantenir actualitzada la diagnosi sobre la vulnerabilitat social al municipi						
Acció						
IV.3.1.1 Actualitzar anualment la diagnosi de la vulnerabilitat social a Terrassa						
Descripció						
<p>Mesurar l'impacte del PLIS no només és important des d'un punt de vista de la gestió pública. Conèixer els resultats també és important per saber quina és la situació en què es troba l'objecte de treball, en aquest cas, la vulnerabilitat social. Mantenir actualitzada la diagnosi té diferents objectius: d'una banda, obtenir una mesura indirecta dels efectes del PLIS; de l'altra, fer un seguiment de l'evolució de les característiques de la vulnerabilitat al municipi; i finalment, tenir informació per reorientar el pla d'acció del PLIS si s'escau.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Definir els indicadors base per a la mesura de la vulnerabilitat social 2. Dissenyar un model d'informe 3. Recollir les dades per al càlcul dels indicadors 4. Elaborar anualment l'actualització de la diagnosi 5. Fer propostes respecte el pla d'acció 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oficina Tècnica del PLIS ▪ Actors pertinents participants al PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.3.2.1				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.3 El coneixement com a palanca d'adaptació als canvis						
Objectiu operatiu						
IV.3.2 Aprofundir en el coneixement d'aspectes concrets de la vulnerabilitat social al municipi						
Acció						
IV.3.2.1. Estudi sobre la vulnerabilitat en l'àmbit residencial						
Descripció						
La vulnerabilitat en l'àmbit residencial és un fenomen que recentment ha vist incrementat el seu volum: l'aparició de nous perfils de persones, que històricament no es trobaven en risc d'exclusió, se suma a les problemàtiques ja existents. L'abordatge de les polítiques d'inclusió en aquest àmbit requereix de l'atenció a aquests diferents perfils i, per tant, necessiten d'un coneixement més aprofundit per dur-se a terme amb major precisió en una qüestió sobre la que la informació disponible és limitada.						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Delimitar l'objecte d'estudi i la finalitat del mateix 2. Dissenyar la metodologia d'estudi 3. Elaborar l'estudi 						
Àmbit/s d'actuació						
Residencial						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrea d'Acció Social i Drets Civils ▪ Àrea de Planificació Urbanística ▪ Entitats que treballen en l'àmbit residencial 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

FITXA D'ACTUACIÓ		IV.3.2.2				
Identificació de l'acció						
Eix						
IV. La inclusió, un procés dinàmic						
Objectiu						
IV.3 El coneixement com a palanca d'adaptació als canvis						
Objectiu operatiu						
IV.3.2 Aprofundir en el coneixement d'aspectes concrets de la vulnerabilitat social al municipi						
Acció						
IV.3.2.2 Detecció i anàlisi de les situacions de vulnerabilitat social no regulades						
Descripció						
<p>Existeixen una sèrie de situacions de vulnerabilitat que es mouen en la indefinició legal/normativa: no són regulades o són regulades de forma inconcreta. Aquesta regulació deficient genera indefinició també sobre les responsabilitats en la temàtica i, per tant, també en les mesures aplicables (qui les aplica, sota quin paraigües legal, etc). No és casual que aquestes situacions es trobin en "buits" legals donat que acostumen a ser de difícil abordatge. El PLIS pot ser una eina per abordar-les i el primer pas és detectar quines són.</p>						
Activitats						
<ol style="list-style-type: none"> 1. Detectar situacions de vulnerabilitat amb un marc legal indefinit 2. Conèixer la situació legal concreta i les iniciatives existents al respecte 3. Analitzar les problemàtiques en el cas de Terrassa 4. Proposar possibles mesures a emprendre 						
Àmbit/s d'actuació						
Tots						
Organització						
Actors implicats						
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Àrees de l'Ajuntament de Terrassa ▪ Actors implicats en el PLIS 						
Durada de l'acció						
Importància	0	1	2	3	4	5
Urgència	0	1	2	3	4	5
Any d'inici	2012					

ANNEX 5. APORTACIONS AL DOCUMENT FINAL

1. Introducció

Aportació	Incorporat al document?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Incoherència entre la referència a la superació del marc estricte dels serveis socials i el marc normatiu	No	-	En el document només s'ha tingut en compte la normativa bàsica de referència. Serà en l'execució del Pla quan es desenvoluparà el marc normatiu de referència en cada àmbit de treball.
Es qüestiona el concepte de "creixement" tal i com s'explicita en el document.			
Els àmbits de la inclusió no incorporen l'àmbit del "benestar i la cura quotidiana".	No	-	El benestar i la cura quotidiana s'inclouen dins l'àmbit de la salut, des de la perspectiva plantejada en l'aportació (que fa esment de la gent gran dependent)

2. Què és el Pla per a la Inclusió Social (PLIS)

Aportació	Incorporat al document?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Canviar l'expressió "Experts" per la de "Comissió de persones expertes"	Sí	11 en endavant	S'incorpora al document.
Manca de representativitat de les 6 Comissions temàtiques i incorporació al document d'una descripció de la composició de cadascuna d'elles.	No	-	Les 6 comissions no han estat representatives de la població general, i per tant, la seva composició demogràfica no és rellevant. Aquest dèficit es corregirà en els mecanismes de seguiment, control i participació del pla durant la seva execució

3. La Terrassa actual

Aportació	Incorporat al document?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Discrepància de l'afirmació "malgrat tot, al tractar-se de grups de gent en edat reproductiva, a llarg termini i de forma diferida participaran i es vincularan a Terrassa a través dels fills i filles" al considerar que aquest fenomen ja es dona avui en dia. Manca de dades al respecte.	No	-	El document parla del mateix fenomen expressant-lo de forma diferent. Des del punt de vista diagnòstic hi ha poques dades disponibles però, si es prenen com a referència les dades de mobilitat obligada i no obligada en el territori, així com altra informació relativa al nivell d'associacionisme i de participació en la vida comunitària de determinats barris, les dades dibuixen una realitat similar.
L'origen i la procedència apareixen com a factors de risc però de forma discontinua: en alguns llocs, s'afirma; en d'altres, apareix com a hipòtesi; alhora, no s'inclou com a factor de risc en el gràfic 6.	Sí	22	En el del gràfic, la nota a peu de pàgina nº46 indica la manca d'unanimitat respecte els indicadors recollits per mesurar la inclusió social.
Incorporar l'àmbit del "benestar i la cura quotidiana" com a "sector tractor" per a la creació d'ocupació de qualitat. Els serveis a les persones són un filó d'ocupació	No	-	En la pàgina 37 els "serveis a les persones" apareixen com un sector sòlid per diversificar l'economia. No apareix, però, com un "sector tractor" al considerar que la seva capacitat d'arrosegament d'altres sectors és limitada.
Les mancances i sobreocupacions en els habitatges provoquen situacions de desigualtats més greus encara en les llars on hi ha menors vivint, ja que tenen conseqüències greus en el seguiment dels estudis i en la salut. Caldria fer una referència a aquestes situacions.	Sí	28 i 32	S'incorpora al document.

4. Cap a una Terrassa més inclusiva

Aportació	Incorporat al document?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Contradicció en l'àmbit formatiu entre les accions i el model de ciutat descrit: en les accions, la població amb estudis superiors és un aspecte a mantenir però l'aposta per un canvi del model productiu, requerirà major nombre de titulats superiors.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Existència d' un grup mixt de treball entre el Consell Universitari i el Consell de la F.P. que tracta tots els temes amb els IES per tal de lligar necessitats d'estudis i sortides professionals.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Error al tercer paràgraf de la pàgina 37: <<que es generin per a l'abastiment d'aquests com a <u>aefecte</u> arrossegament. Però>>	Sí	37	S'incorpora al document.
A la pàgina 42 hi diu: <<Pel contrari, si <u>ni</u> es trenca l'homogeneïtzació de la població territorialment, ni es procura que s'espongín>>. Hauria de ser <u>no</u> .	No	-	La redacció és correcta.

5. Possibles estratègies i mesures correctores

Cap aportació a aquest apartat.

6. Proposta del Pla d'Acció

Aportació	Incorporat al document?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Incorporar les propostes d'acció: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Visibilització individual de cadascun dels actors ▪ Visibilització conjunta. Utilització de les TIC i xarxa de l'Ajuntament per espais virtuals on accedir a tota la informació 	No	-	Estan contingudes als apartats II.1 i II.2 de l'eix II del pla d'acció
Incorporar les propostes d'acció: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Compartir informació bàsica per tal de millorar la situació de la persona. ▪ Creació d'un grup coordinador amb els referents socials de cada entitat per tal de millorar la coordinació entre recursos 	No	-	Es corresponen amb les accions de l'apartat II.2.2 del pla d'acció
Incorporar la proposta d'acció: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Creació d'una comissió que sigui capaç d'analitzar les necessitats sanitàries, socials, etc de la ciutat i planifiqui tenint en compte les prioritats establertes 	No	-	Es correspon amb les accions de l'apartat II.1
Incorporar la proposta d'acció: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Fomentar la coresponsabilització de l'usuari 	No	-	Es correspon amb les accions de l'apartat III.11.2, entre d'altres
Incorporar les propostes d'acció: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Aprofitar economies d'escala i fomentar el treball en xarxa ▪ Fomentar el coneixement de recursos entre entitats 	No	-	Es corresponen amb la majoria d'accions de l'eix II
Remarcar la importància de la coordinació entre els serveis generals, com salut o psiquiatria o social, i el seguiment dels casos	No	-	Es correspon amb les accions III.11.1.1 i III.11.1.3
Entrellaçar les iniciatives de l'administració local més directament amb l'empresa o activitats no públiques per afavorir la continuïtat laboral en acabar els plans d'ocupació	No	-	Les accions de l'eix II s'encaminen a l'augment de la col·laboració i el treball conjunt entre els diferents actors de la ciutat per bé que no es tracta explícitament la qüestió exposada.
Existència de dificultats operatives per abordar les accions de l'objectiu III.1	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
En les accions de l'àmbit relacional, i concretament en cultura, cada ciutadà i ciutadana hauria de poder esdevenir creador i "participador" i no només consumidor d'una cultura ofertada per les entitats/associacions i la pròpia administració, anant més enllà els cercles " formals" existents.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Fer un pla de sensibilització: La inclusió com a part de la cultura de la ciutat	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Incorporar-hi un quadre amb els objectius a curt, mitjà i llarg termini	Sí		
Manca un anàlisi de que s'està fent ja en la actualitat en aquest sentit, així com la vinculació amb el PLASS .	Sí	67	S'incorpora al document mitjançant la definició dels conceptes "Polítiques socials" i "PLIS i PLASS, Diferències" en el Glossari.
Manca la vinculació amb el seguiment i l'avaluació que fan els altres plans vinculats (PLASS, PEC, etc)	No	-	Aspecte a desenvolupar en l'execució del Pla.
Introduir formació transversal i complementària a les àrees instrumentals clàssiques (necessària però no suficient) que contempli la formació en presa de decisions i la formació en gestió de les emocions	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Recollir les necessitats de places específiques per a persones amb discapacitat intel·lectual en els programes d'habitatge	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Contemplar la cura de les persones com un dret i un deure bàsic mitjançant accions de promoció de l'aprenentatge de la cura personal i dels altres al llarg de tot el cicle de vida (criatures, persones joves, adultes i grans) per tal que la convivència quotidiana i el benestar siguin una fita a aconseguir.	No	-	Mesura parcialment recollida en les accions III.10.2.2 i III.11.1.2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Pensar i fer explícites en solucions habitacionals permanents o transitòries per a població en situació de dependència o de maltractament. Millorar la coordinació amb responsables dels diferents àmbits: salut, serveis socials, atenció a dones, etc.	No	-	Les accions de l'eix I s'encaminen vers la millora del treball transversal. Les accions dels objectius III.8 i III.11 avancen vers els àmbits esmentats. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
<p>Les accions preventives s'han de centrar en la infància i l'adolescència i les seves famílies. En aquest sentit, es proposen les accions de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Reconeixement de les bones pràctiques escolars ▪ Fomentar l'heterogeneïtat social en els centres educatius ▪ Fomentar una xarxa educativa pública igualitària en qualitat ▪ Reforçar la imatge social dels centres educatius 	No	-	El reconeixement de bones pràctiques es contempla en l'objectiu operatiu IV.2.1. El reforç de la imatge social dels centres s'inclou en l'acció III.5.1.1. Les altres dues propostes queden fora de l'àmbit del PLIS.
<p>En l'eix II, incloure com a proposta d'acció:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Redacció i signatura de la "Carta per una ciutat més inclusiva" per part dels diferents actors socials de la ciutat 	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
<p>Introduir mesures de conciliació de la vida laboral i familiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Garantir places d'escola bressol per a tots els infants i diversificar serveis de cura i educació d'infants 0-6 anys. ▪ Potenciar l'educació no formal (activitats educatives fora de l'entorn escolar, com a espais de socialització, relacional i de cura.) ▪ Potenciar els centres de suport a infants i les seves famílies ▪ Formació de pares i mares 	No	-	Les accions exposades s'estan desenvolupant en d'altres plans municipals.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
<p>En l'àmbit laboral, incorporar les accions de:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Foment de les metodologies de treball amb suport i prospecció d'empreses per la inclusió laboral de col·lectius amb més dificultats. ▪ Fomentar del retorn a la formació i la millora de l'ocupabilitat de joves de 16 a 20 anys amb baix nivell formatiu. ▪ Identificar nous filons d'ocupació en el territori i sectors emergents. ▪ Conciliació laboral i familiar/ formativa de persones en situació d'atur. ▪ Foment d'actituds d'empreneduria en la població adolescent. 	No	-	<p>Les dues primeres accions estarien incloses en les accions III.3. La tercera i la cinquena són accions ja desenvolupades per altres plans i àrees municipals. La quarta proposta ens genera dubtes de factibilitat des del PLIS, tanmateix es pot tenir en compte en l'execució.</p>
<p>En general, en l'àmbit residencial faltarien mesures sobre:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mercat del lloguer ▪ Pisos buits: facilitar el lloguer ▪ Habitatge social: pisos tutelats, protegits, serveis a domicili,...etc. 	No	-	<p>La majoria de qüestions s'aborden des d'altres plans municipals, com el PLH, o són serveis prestats des d'Habitatge Terrassa</p>
<p>Els fills i filles de famílies en situació més precària presenten una major freqüència de malalties com l'obesitat i malalties mental</p>	No	-	<p>Aspecte a considerar en l'execució del Pla.</p>
<p>En l'objectiu IV.3, caldria conèixer la situació de les escoles. Malgrat es coneix quins centres tenen més o menys problemàtiques i tipologia d'alumnat, caldria fer-ne una radiografia exacte donat que té impacte a nivell d'aprenentatge però també relacional.</p>	No	-	<p>Aspecte a considerar en l'execució del Pla.</p>
<p>En l'objectiu III.8, caldria més concreció ja que influeix a tota la resta d'àmbits. Cal una aposta per implicar als propietaris per fer aflorar pisos tancats i que no surten al mercat i pensar estratègies per ajudar, des de l'administració, a poder oferir habitatges privats amb prou garanties per als propietaris per a persones/famílies que tenen dificultats per mantenir l'habitatge.</p>	No	-	<p>Aspecte a considerar en l'execució del Pla. La majoria de qüestions s'aborden des d'altres plans municipals, com el PLH, o són serveis prestats des d'Habitatge Terrassa</p>

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
En l'objectiu III.3, s'haurien de potenciar aspectes que surten als informes del consell de la FP: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Augmentar el nombre de places i famílies professionals a Terrassa. ▪ Augmentar el nombre de places a programes de qualificació professional com PQPI ▪ Millorar l'implantació d'accions d'acompanyament a la transició de l'escolaritat obligatòria a d'altres formacions o vida laboral com son les tutories 	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Manca alguna referència explícita a les potencialitats de la metodologia o proposta educativa coneguda com Aprenentatge Servei, incorporant altres actors imprescindibles en el procés cap a l'autonomia i la participació social.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
No queda clar qui hauria de liderar i coordinar la xarxa.	No	-	Apareix reflectit en les pàgines 10 a 14

Annex 1. GLOSSARI

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Canviar el terme "Comunitat Europea" pel de "Unió Europea".	Sí	56	S'incorpora al document.
Aclarir qui defineix els termes inclosos en el glossari en què no s'indica autor o font.	Sí	54-77	L'autoria és de l'equip redactor quan no s'indica una font concreta. El glossari no pretén definir els conceptes des de la perspectiva acadèmica, sinó que es limita a fer visibles els supòsits conceptuals i metodològics que han guiat la redacció del pla.
El terme "Comunitat" és tractat pejorativament	No	-	El concepte no és considerat pejorativament. La definició respon a l'ús que es fa del mateix en el document.
Afegir al glossari els conceptes "persona nouvinguda", "immigrant", "autòcton", "al·lòcton", "origen", "procedència" i "cultura".	Sí	54-77	S'incorporen al glossari els conceptes "persona nouvinguda", "autòcton", "al·lòcton", "origen", "procedència" i "cultura". El terme "immigrant" no es defineix perquè es transcriu literalment de les aportacions individuals dels participants però el document no en fa ús.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Hi ha confusió en l'ús dels termes "persona nouvinguda", "immigrant", "autòcton", "alòcton", "origen" i "procedència".	Sí	16-18 i 30-32	S'incorpora al document mitjançant la revisió del redactat.
El concepte "Coresponsabilitat" també té molt a veure amb la procura i obtenció del benestar quotidià de qualsevol persona autònoma en el seu dia a dia.	No	-	La definició del glossari respon a l'ús que es fa del mateix en el document.
El concepte "Qualitat de Vida" només es defineix a partir de la percepció subjectiva però també hi han indicadors objectivables que poden dir que les persones tenen qualitat de vida.	Sí	68	S'incorpora al document mitjançant la revisió del redactat.

Annex 2. Resum de les sessions de treball dels grups de participació de la primera fase del PLIS.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Canviar PGS per PQPI (els PGS ja no existeixen com a tals)	No	-	Forma part de l'acta del document, que recull l'expressió del grup
Eliminar el seguiment del model de relació FP-empresa del País Basc com a proposta a treballar. Es proposa esmentar el model de l'alternança.	No	-	Forma part de l'acta del document, que recull la idea del grup.
No publicar les inicials dels noms i cognoms de les persones que van aportar les seves propostes a través del correu electrònic a la Comissió de l'àmbit relacional	Sí	86 a 90	S'elimina del document.
A la pàgina 92, afegir l'expressió "ni de lloguer" a la frase "aquelles persones que no podien accedir al mercat de compra".	Sí	95	S'incorpora al document.

Annex 3. Relació de participants en l'elaboració del document base del PLIS

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Manca la relació de participants als grups pilot	Sí	98-103	S'incorporen els noms dels participants en els grups pilot a la relació de participants.

Annex 4. Fitxes d'actuació del Pla d'Acció

Eix I. L'aplicació de les polítiques inclusives a escala municipal

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció I.1.1.1 1. Incorporar els càrrecs electes com a actors implicats 2. Canviar el nom per "Analitzar el grau d'inclusió de les polítiques locals" 3. Afegir l'activitat "Consensuar els criteris i anàlisis amb els diferents àmbits municipals"	No	-	1. Acció de caràcter tècnic. 2. No reflexa el que és l'acció: no és d'anàlisi, és d'establiment de criteris. 3. Els àmbits estan representats en el Comitè de Coordinadors.
Acció I.1.1.2 1. Incorporar els càrrecs electes com a actors implicats 2. No s'entén la primera frase de descripció "..que operin des dels diferents factors d'exclusió" 3. Indicar amb qui es fan les reunions 4. No s'entén l'activitat 3. 5. Iniciar l'acció el 2012 un cop establert un primer treball de criteris i consens (acció I.1.1.1)	No/Sí	105	1. Acció de caràcter tècnic, no polític, de desenvolupament de l'organització. 2. Es modifica el redactat. 3. En les reunions hi participen tots els actors implicats. 4. Es modifica el redactat. 5. Donada la importància i urgència de l'acció, i el fet que és possible dur-la a terme paral·lelament a l'acció I.1.1.1, es manté l'any d'inici.
Acció I.1.1.3 1. Incorporar els càrrecs electes com a actors implicats 2. Iniciar l'activitat al 2012, un cop consensuats criteris sobre grau d'inclusió de les polítiques locals (acció I.1.1.1 i I.1.1.2).	No	-	1. Activitats de caràcter operatiu. 2. La primera activitat es pot desenvolupar al llarg del 2011.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció I.1.2.1 Incorporar que la construcció d'aquest marc conceptual compartit prengui forma de document consensuat.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció I.1.2.2 1. Incloure el disseny del calendari de desplegament en l'apartat d'activitats. 2. Iniciar l'acció el 2013 un cop s'executin les accions anteriors.	No	-	1. L'elaboració del calendari forma part de l'activitat 2. 2. La primera activitat es pot desenvolupar al llarg del 2011.
Acció I.1.2.3 Avançar l'inici de l'acció a la primera fase del Pla	No	-	L'inici ja està previst pel 2011
Acció I.1.2.4 1. Avançar l'inici de l'acció a la primera fase del Pla 2. Incorporar l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic com a actor implicat. 3. Modificar el títol pel de "Mapa i sociograma municipal". 4. Iniciar l'acció el 2012.	No/Sí	110	1. L'inici ja està previst pel 2011 2. Es troba inclòs dins el personal de l'Ajuntament de Terrassa. Es modifica el títol i els actors per clarificar que també s'hi inclouen les empreses públiques. 3. L'acció va més enllà d'elaborar el mapa i el sociograma. L'inclou però té un major abast. 4. La primera activitat es pot desenvolupar al llarg del 2011.
Acció I.1.3.1 1. Modificar l'urgència per un 2. 2. Iniciar el 2013.	No	-	1. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes. 2. Les activitats poden iniciar-se el 2012 al no dependre de cap acció prèvia.
Acció I.1.3.2 1. La redacció de l'activitat 1 sembla un macro objectiu més que una activitat. 2. Fer una sola activitat que fos una jornada de treball anual..	No/Sí	112	1. Es modifica la redacció. 2. L'activitat 1 afecta a l'activitat quotidiana, anant més enllà d'una única jornada. La jornada pot ser el format adequat. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció I.2.1.1 Iniciar el 2013 un cop feta l'acció I.1.2.2.	No	-	L'acció depèn de les accions I.1.1.1 i I.1.1.3, que s'inicien el 2011. El 2012 ja hauran donat fruits per iniciar aquesta acció.

Eix II. La construcció d'una ciutat inclusiva és una responsabilitat compartida entre diferents actors socials

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
<p>Acció II.1.1.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Els blogs poden ser excloents de bona part de la població 2. Incorporar altres eines participatives com una bústia física 3. Caldrà promocionar el blog dins de les associacions del territori (AAVV / AMPAs / culturals, etc) 4. Definir què es farà amb aquests suggeriments i com es canalitzaran les preocupacions. 5. També caldria un espai de bones pràctiques i experiències inclusives. 	No	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 2. No s'exclouen altres formes de participació física, segons s'indica a l'acció II.1.1.2 3. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 4. Aspecte a desenvolupar en l'execució del Pla. 5. Es contempla en l'objectiu operatiu IV.2.1
<p>Acció II.1.1.2</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modificar l'expressió "...establint ítems concrets". 2. Identificar els actors socials 	Sí/No	116	<ol style="list-style-type: none"> 1. Es modifica la redacció. 2. S'entén que els actors socials implicats en l'acció són tots els que vulguin participar mitjançant el blog. No es pot, per tant, fer una identificació prèvia.
<p>Acció II.1.1.3</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Els blogs poden ser excloents de bona part de la població 2. Explicar què es fa en el dia a dia mitjançant xarxes com twitter 3. Acció a iniciar el 2012 	No	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 3. L'acció es pot iniciar el 2011 donat que ja s'hauran desenvolupat espais participatius.
<p>Acció II.1.2.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fer un diagnòstic previ dels participants en els òrgans de participació existents. 2. Em sembla que té importància 4 	No	-	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla 2. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.
<p>Acció II.2.2.1</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S'hauria de donar la possibilitat de valorar quin és el mecanisme o ens més adequat. 2. Caldria iniciar el debat sobre l'oportunitat de fer l'acció el 2013 i, en cas de resolució favorable, hauria de formar part del segon Pla. 	Sí		<ol style="list-style-type: none"> 1. Es modifica el redactat de l'acció. 2. Donat que requereix d'estudi i generació de consens, els treballs s'haurien d'iniciar el 2012.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció II.2.2.2 1. Incorporar-hi totes les àrees. 2. Importància 5 i urgència 4.	Sí/No	125	1. S'incorpora al document. 2. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.
Acció II.2.2.3 1. Importància 4. 2. Fomentar un banc del temps entre actors socials.	No	-	1. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

EIX III. Eines per a la inclusió

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció III.1.1.1 Avançar l'inici de l'acció al 2011	No	-	Donat que el desenvolupament de les bonificacions per a l'any 2011 ja s'ha elaborat, es manté l'inici per al 2012.
Acció III.1.1.2 Avançar l'inici de l'acció al 2011	No	-	Donat que el desenvolupament de les bonificacions per a l'any 2011 ja s'ha elaborat, es manté l'inici per al 2012.
Acció III.2.1.2 1. Foment de Terrassa SA i Creu Roja estan portant a terme un projecte pilot on hi ha previstes actuacions grupals en l'àmbit econòmic 2. Importància 5 i Urgència: 5	No	-	1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 2. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.
Acció III.2.1.3 Importància 5 i Urgència 5	No	-	Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.
Acció III.2.2.1 Importància 5 i Urgència: 4	No	-	Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció III.2.2.2 Incorporar-hi l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic	Sí	136	S'incorpora al document.
Acció III.2.2.3 1. Incorporar-hi l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic 2. Iniciar el 2011	No	-	1. Es troba inclòs sota el paraigües d'"Altres àrees de l'Ajuntament de Terrassa". 2. Requereix de l'execució de l'acció IV.2.1.1
Acció III.3.1.3 1. Existeixen algunes experiències petites però que poden ser bones referències 2. Incorporar-hi l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic	No/Sí	141	1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 2. S'incorpora al document.
Acció III.4.2.1 Existeix un bagatge important a l'Ajuntament resultat del treball de Foment de Terrassa i els serveis de contractació de l'Ajuntament. Caldria modificar les activitats i/o inclouren de noves. ▪ Implementació de les clàusules Socials a l'Ajuntament. ▪ Difusió de bones pràctiques.	Sí	144	S'inclouen noves activitats.
Acció III.5.1.1 1. Incorporar l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic 2. Tenir en compte la formació professionalitzadora (ocupacional) en la revaloració de la formació. 3. Cal revalorar també les escoles i els cicles formatius. 4. Importància de l'accés a formació amb criteris d'igualtat 5. Importància de la relació entre l'oferta formativa en nous filons d'ocupació i/o sectors emergents a la ciutat. 6. Involucrar a les facultats que té la ciutat i als centres de formació ocupacional i contínua i cicles formatius.	Sí/No	145	1. S'incorpora al document. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 3. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 4. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 5. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 6. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció III.6.1.2 Caldria analitzar l'accés als programes i serveis dirigits a les necessitats de la població infantil i juvenil	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.7.1.1 1. No queda clar a quina xarxa fa referència. 2. Caldrien altres actuacions més enllà de les entitats, apropant les diferents realitats de les zones.	No	-	1. L'anàlisi es realitza sobre tota la xarxa d'entitats existents a la ciutat. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.8.1.1 Avançar l'inici de l'acció al 2011	No	-	La metodologia de treball requereix del desenvolupament d'organismes i estructures inherents al Pla que no estaran desenvolupats fins al 2012
Acció III.8.2.1 Incloure l'activitat 4. Establir un sistema d'acompanyament en les comunitats d'escala desestructurades o amb risc de vulnerabilitat relacional	No	-	Aquesta activitat ja es desenvolupa mitjançant diferents programes i serveis. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.9.1.1 Implicar en aquest procés l'Àrea de Serveis a les Persones (educadors/es de Joventut)	Sí	154	S'incorpora al document.
Acció III.9.2.1 Incloure espais verds i naturals, fent-los més inclusius i accessibles a tota la població	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.10.1.1 És preferible enfortir lligams veïnals o ciutadans de reciprocitat i suport mutu a enfortir el voluntariat com a xarxa social bàsica	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.10.2.2 Foment de les experiències de banc del temps a nivell de barris i d'associacions.	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.11.1.1 Incloure l'àmbit escolar entre els actors implicats.	Sí	163	S'incorpora al document.
Acció III.11.1.2 Incloure Formació i assessorament per cuidadors	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció III.11.1.3 1. Incorporar l'Àrea d'Innovació i Desenvolupament Estratègic i Econòmic 2. Introduir el sistema de "gestor de casos" per garantir el continu assistencial. 3. Donar més importància i urgència	Sí/No	165	1. S'incorpora al document. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 3. Els valors d'urgència i importància són la mitjana obtinguda dels valors recollits entre els participants a la Comissió de persones expertes.
Acció III.11.2.3 Caldria incorporar alguna mesura sobre la participació dels usuaris en els serveis	No	-	Aspecte a considerar en l'execució del Pla.
Acció III.11.3.1 Modificar el text parlant de "projectes per reduir l'estigma de la malaltia mental i de foment de la convivència amb persones amb discapacitat".	No	-	L'acció està pensada més en termes de suport a les persones en contacte directe amb la malaltia que de difusió d'informació en general

EIX III. Eines per a la inclusió

Aportació	Incorporat?	Incorporat a pàg.	Devolutiva
Acció IV.1.1.1 1. Incloure indicadors que permetin analitzar l'evolució de barris o zones de la ciutat. 2. Incloure estudis o anàlisis de zones i recuperació o potenciació d'aquestes.	No	-	1. Aspecte a considerar en l'execució del Pla. 2. Aspecte a considerar en l'execució del Pla.

Aportacions omeses en el quadre:

- Felicitacions i punts d'acord amb el document.
- Canvis d'adscripcions (empreses, entitats, etc) – Incorporats tots a l'annex 3 segons demanda de la persona participant.
- Opinions generals sobre el procés.
- Opinions sobre el document sense proposta d'esmena.